

Näringspolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår två tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör effektutvärderingar respektive myndigheters handläggningstider.

- Regeringen bör tydliggöra att oberoende effektutvärderingar av statliga stöd till innovation och företagande bör vara normen för stödgivande myndigheter.
- Regeringen bör bedriva ett fortsatt arbete för att korta handläggningstider på myndigheter där tydliga handläggningstider utgör en central del samt vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i arbetet.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden bl.a. med hänvisning till den förda politiken och pågående insatser. Motionerna gäller företagsfrämjande, kvinnors företagande, unga företagare, företagare med utländsk bakgrund, socialt företagande, riskkapital, regelförenkling och särskilda näringsgrenar.

I betänkandet finns 49 reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD). I två reservationer (S, MP, V) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen när det gäller effektutvärderingar respektive myndigheters handläggningstider.

Behandlade förslag

Ca 220 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	12
Ärendet och dess beredning.....	12
Utskottets överväganden.....	13
Allmänt om företagsfrämjande	13
Motionerna.....	13
Vissa kompletterande uppgifter	20
Utskottets ställningstaganden.....	28
Kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund.....	33
Motionerna.....	33
Vissa kompletterande uppgifter	36
Utskottets ställningstaganden.....	38
Socialt företagande	41
Motionerna.....	41
Vissa kompletterande uppgifter	43
Utskottets ställningstaganden.....	44
Riskkapital.....	46
Motionerna.....	46
Vissa kompletterande uppgifter	49
Utskottets ställningstaganden.....	52
Regelförenkling	56
Motionerna.....	56
Vissa kompletterande uppgifter	63
Utskottets ställningstaganden.....	73
Särskilda näringsgrenar	81
Motionerna.....	81
Vissa kompletterande uppgifter	86
Utskottets ställningstaganden.....	95
Reservationer	100
1. Stöd till innovation och företag, punkt 1 (M, C, L, KD)	100
2. Effektutvärderingar, punkt 2 (S, MP, V)	100
3. Översyn av svensk konkurrenskraft, punkt 3 (M)	101
4. Översyn av svensk konkurrenskraft, punkt 3 (SD).....	102
5. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (M)	103
6. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (SD).....	105
7. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (C)	107
8. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (V)	109
9. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (L).....	110
10. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (KD)	112
11. Synliggörande av kvinnors företagande, punkt 5 (M, C, L, KD).....	114
12. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (M)	115
13. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (C)	116
14. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (V)	118

15. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (L).....	119
16. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (KD)	120
17. Socialt företagande, punkt 7 (V).....	121
18. Socialt företagande, punkt 7 (KD).....	122
19. Riskkapitalets struktur, punkt 8 (M, C, L, KD)	124
20. Riskkapitalets tillgänglighet, punkt 9 (M, C, L, KD)	125
21. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (M).....	125
22. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (SD)	126
23. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (C)	128
24. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (V)	129
25. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (KD)	130
26. Mål för handläggningstider, punkt 11 (M, SD)	131
27. Tydliga tidsgränser för handläggningstider, punkt 12 (S, MP, V)	132
28. Förenklat uppgiftslämnande, punkt 13 (M, C, L, KD)	133
29. Regelrådets placering, punkt 14 (SD).....	134
30. Utredning om Regelrådets placering och uppdrag, punkt 15 (M, C, L, KD)	135
31. Övrigt om Regelrådet, punkt 16 (M)	136
32. Övrigt om Regelrådet, punkt 16 (KD).....	137
33. Information till riksdagen om regelförenklingsarbetet, punkt 17 (M, C, L, KD).....	138
34. Åtgärder för regelförenklingsarbetet, punkt 18 (M, SD)	139
35. Konsekvensutredningar, punkt 19 (M, C, L, KD)	139
36. Konsekvensutredningar, punkt 19 (SD).....	141
37. Övrigt om regelförenkling, punkt 20 (M)	142
38. Övrigt om regelförenkling, punkt 20 (SD)	143
39. Övrigt om regelförenkling, punkt 20 (C).....	145
40. Stärka svensk besöksnäring, punkt 21 (M, C, L, KD)	147
41. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (M).....	148
42. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (C).....	150
43. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (V)	151
44. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (KD).....	152
45. Kulturella och kreativa näringar, punkt 23 (M, C, L, KD)	153
46. Skogsnäringen, punkt 24 (M, C, L, KD)	154
47. Övriga näringsgrenar, punkt 25 (M).....	154
48. Övriga näringsgrenar, punkt 25 (SD)	156
49. Övriga näringsgrenar, punkt 25 (KD).....	157
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	159
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	159

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Allmänt om företagsfrämjande

1. Stöd till innovation och företag

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 16 i denna del och

2017/18:3412 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 3–5.

Reservation 1 (M, C, L, KD)

2. Effektutvärderingar

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om oberoende effektutvärderingar av statliga stöd till innovation och företagande och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 16 i denna del och

2017/18:3412 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 6.

Reservation 2 (S, MP, V)

3. Översyn av svensk konkurrenskraft

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:932 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 1,

2017/18:1979 av Sten Bergheden (M),

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 3 i denna del och

2017/18:3406 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 6.

Reservation 3 (M)

Reservation 4 (SD)

4. Övrigt om företagsfrämjande insatser

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2,

2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2,

2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,

2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3,

2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C),

2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S),

2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S),

2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1511 av Lars Beckman (M),

2017/18:1512 av Lars Beckman (M),

2017/18:1517 av Lars Beckman (M),
2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4,
2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M),
2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M),
2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD),
2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,
2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8,
2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9,
2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:3621 av Larry Söder (KD),
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29 samt
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (C)

Reservation 8 (V)

Reservation 9 (L)

Reservation 10 (KD)

Kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund

5. Synliggörande av kvinnors företagande

Riksdagen avslår motion

2017/18:3412 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Reservation 11 (M, C, L, KD)

6. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:157 av Said Abdu (L) yrkande 1,

2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 3–5,

2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,

2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M),

2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,
 2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1 och 3,
 2017/18:1514 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD),
 2017/18:1958 av Lars Beckman (M),
 2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20,
 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 17, 18 och 23,
 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13,
 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 33,
 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 17, 20 och 21 samt
 2017/18:3789 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 12.

Reservation 12 (M)

Reservation 13 (C)

Reservation 14 (V)

Reservation 15 (L)

Reservation 16 (KD)

Socialt företagande

7. Socialt företagande

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:236 av Anders Åkesson (C),

2017/18:1794 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S) yrkande 4,

2017/18:2628 av Lennart Axelsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 5,

2017/18:2962 av Valter Mutt m.fl. (MP) yrkande 20,

2017/18:3230 av Michael Svensson (M),

2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17,

2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 19 och

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 5, 9, 22, 25 och 32.

Reservation 17 (V)

Reservation 18 (KD)

Riskkapital

8. Riskkapitalets struktur

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3412 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 7 och

2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Reservation 19 (M, C, L, KD)

9. Riskkapitalets tillgänglighet

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:551 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och

2017/18:3411 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Reservation 20 (M, C, L, KD)

10. Övrigt om riskkapital

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 6,

2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M),

2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13,

2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,

2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3,

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2,

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 4, 8 och 11,

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 8 och

2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 21 (M)

Reservation 22 (SD)

Reservation 23 (C)

Reservation 24 (V)

Reservation 25 (KD)

Regelförenkling

11. Mål för handläggningstider

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del och

2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2 i denna del.

Reservation 26 (M, SD)

12. Tydliga tidsgränser för handläggningstider

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kortare och tydligare handläggningstider på myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 15,

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3 och

2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 6.

Reservation 27 (S, MP, V)

13. Förenklat uppgiftslämnande

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,
 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
 2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4,
 2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2 och
 2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1.

Reservation 28 (M, C, L, KD)

14. Regelrådets placering

Riksdagen avslår motion

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1.

Reservation 29 (SD)

15. Utredning om Regelrådets placering och uppdrag

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,
 2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4 i denna del och
 2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 2.

Reservation 30 (M, C, L, KD)

16. Övrigt om Regelrådet

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 3,
 2017/18:1615 av Jörgen Warborn (M),
 2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2,
 2017/18:3244 av Erik Bengtzboe (M),
 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,
 2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4 i denna del och
 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 31.

Reservation 31 (M)

Reservation 32 (KD)

17. Information till riksdagen om regelförenklingsarbetet

Riksdagen avslår motion

2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 1.

Reservation 33 (M, C, L, KD)

18. Åtgärder för regelförenklingsarbetet

Riksdagen avslår motion

2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 2 och 5, båda i denna del.

Reservation 34 (M, SD)

19. Konsekvensutredningar

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,
2017/18:1014 av Cecilie Tenfjord-Toftby (M),
2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,
2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande
2,
2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,
2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkande 1,
2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,
2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del och
2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 3.

Reservation 35 (M, C, L, KD)

Reservation 36 (SD)

20. Övrigt om regelförenkling

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:466 av Finn Bengtsson (M),
2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 17,
2017/18:913 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 5,
2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 5 i denna del,
2017/18:1064 av Dennis Dioukarev (SD),
2017/18:1260 av Finn Bengtsson (M),
2017/18:1326 av Edward Riedl (M) yrkande 1,
2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkandena
1 och 4,
2017/18:1611 av Jörgen Warborn (M),
2017/18:1994 av Sten Bergheden (M),
2017/18:1995 av Sten Bergheden (M),
2017/18:2040 av Dennis Dioukarev (SD),
2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,
2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkandena 2 och 3,
2017/18:2167 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 3,
2017/18:2274 av Jan Ericson och Maria Plass (båda M),
2017/18:2483 av Marta Obminska (M),
2017/18:2511 av Amir Adan (M),
2017/18:2588 av Lotta Olsson (M),
2017/18:2796 av Ida Drougge (M),
2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 i denna
del,
2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 6 och
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 14.

Reservation 37 (M)

Reservation 38 (SD)

Reservation 39 (C)

*Särskilda näringsgrenar***21. Stärka svensk besöksnäring**

Riksdagen avslår motion

2017/18:3410 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 14.

*Reservation 40 (M, C, L, KD)***22. Övrigt om besöksnäringen**

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S),

2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S),

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1513 av Lars Beckman (M),

2017/18:2019 av Maria Plass (M),

2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M),

2017/18:2877 av Edward Riedl (M),

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 17 och 18,

2017/18:3197 av Saila Quicklund (M),

2017/18:3364 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:3418 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 1, 3, 4 och 6–8,

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 19 och 20 samt

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 23.

*Reservation 41 (M)**Reservation 42 (C)**Reservation 43 (V)**Reservation 44 (KD)***23. Kulturella och kreativa näringar**

Riksdagen avslår motion

2017/18:3068 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 1 och 2.

*Reservation 45 (M, C, L, KD)***24. Skogsnäringen**

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:945 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 5,

2017/18:2310 av Pål Jonson (M) och

2017/18:3420 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 12.

*Reservation 46 (M, C, L, KD)***25. Övriga näringsgrenar**

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:131 av Said Abdu (L),

2017/18:134 av Said Abdu (L),

2017/18:155 av Said Abdu (L),
2017/18:587 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),
2017/18:740 av Niklas Karlsson (S) yrkande 1,
2017/18:925 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD),
2017/18:2705 av Jenny Petersson (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:3405 av Lars Hjärmered m.fl. (M) yrkande 39,
2017/18:3407 av Lars Hjärmered m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,
2017/18:3670 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 1 och 8 samt
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 34.

Reservation 47 (M)

Reservation 48 (SD)

Reservation 49 (KD)

Stockholm den 22 mars 2018

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Lars Hjärmered (M), Åsa Westlund (S), Hans Rothenberg (M), Per-Arne Håkansson (S), Josef Fransson (SD), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Mattias Bäckström Johansson (SD), Maria Weimer (L), Birger Lahti (V), Penilla Gunther (KD), Sofia Fölster (M), Patrik Engström (S), Lorentz Tovatt (MP), Isak From (S) och David Lindvall (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas ca 220 yrkanden från den allmänna motionstiden 2017/18 om olika näringspolitiska frågor. Motionerna redovisas under följande sex avsnitt: Allmänt om företagsfrämjande, Kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, Socialt företagande, Riskkapital, Regelförenkling och Särskilda näringsgrenar.

Utskottets överväganden

Allmänt om företagsfrämjande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillkännager för regeringen att oberoende effektutvärderingar av statliga stöd till innovation och företagande bör vara normen för stödgivande myndigheter. Utskottet anser bl.a. att det är viktigt att statliga stöd till företag bidrar till ökad tillväxt och är samhällsekonomiskt lönsamma. Stöden bör enligt utskottets uppfattning utvärderas utifrån samhällsnytta, och de stöd som inte bidrar till samhällsnyttan bör avvecklas. Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om olika företagsfrämjande insatser. Utskottet hänvisar bl.a. till den förda politiken och det pågående arbetet för att stärka Sveriges näringsklimat.

Jämför reservation 1 (M, C, L, KD), 2 (S, MP, V), 3 (M), 4 (SD), 5 (M), 6 (SD), 7 (C), 8 (V), 9 (L) och 10 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:3412 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) anfördes att Riksrevisionen såväl som Entreprenörskapsutredningen framfört återkommande kritik som pekar på det bristfälliga underlaget för många av statens insatser på innovations- och entreprenörskapsområdet. Motionärerna föreslår därför att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen om att denna bör skapa förutsättningar för en bättre överblick över stöden till näringslivet och deras effekter och samhällsnytta (yrkande 3) och se till att alla stödgivande myndigheter formulerar mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara (yrkande 4). Vidare anser motionärerna att det behövs såväl oberoende och rimliga kalkyler inför projekt som effektutvärdering efteråt. Stödgivande myndigheter bör därför planera utvärderingar av program redan i samband med planerna för programmen (yrkande 5). Avslutningsvis anser motionärerna att oberoende effektutvärderingar av statliga stöd till innovation och företagande bör vara normen för stödgivande myndigheter (yrkande 6).

I motion 2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) framhålls att samverkansforumet Stora branschgruppen bestående av arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer, bransch- och intresseorganisationer samt myndigheter tillsammans arbetar för lösningar som leder till ökad konkurrensneutralitet mellan företag i Sverige. Motionären menar i linje med gruppens förslag att alla verksamma företag i Sverige ska synliggöras och att det finns anledning att se till att även enskilda utländska näringsidkare registreras. Motionären föreslår därför att alla företag verksamma i Sverige ska vara registrerade i

Sverige samt ha en juridiskt ansvarig (yrkande 1) och att anmälnings- och registreringsplikt även ska gälla enskilda utländska näringsidkare som vill bedriva verksamhet i Sverige (yrkande 2).

I motion 2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S) anförs behovet av stöd till forskning, utveckling och digitalisering för att svenska företag ska klara sig i den tuffa internationella konkurrensen, och vikten av ökad samverkan mellan akademi och näringsliv. Motionärerna föreslår därför en aktiv näringspolitik där ökat samarbete möjliggör att en kritisk massa av produktion, finansiering och utbildning byggs upp.

I motion 2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S) framhåller motionärerna industrins betydelse som nav för den regionala ekonomin och dess stora betydelse för tillväxten och morgondagens innovationer. Motionärerna anser därför att Sveriges industriregioners förutsättningar att utveckla och producera den teknik som ska möjliggöra omställningen till ett förnybart samhälle bör beaktas och att riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om vikten av en hållbar och konkurrenskraftig industri i Sverige.

I motion 2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S) framhålls att Sveriges inkubatorer och science parks fyller en viktig roll i samhället eftersom de är plattformar för samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor. Motionärerna anser att det är viktigt att alla delar av landet har närhet till en inkubator eller science park och föreslår därför att en regional översyn av Sveriges inkubatorer genomförs.

I kommittémotion 2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) framhåller motionärerna betydelsen av att genomföra en benchmarking mellan länders skatter, regler och kostnader inom respektive bransch som ett viktigt verktyg för att Sverige fortsatt ska kunna ligga i världstoppen när det gäller företagsamhet och konkurrensvillkor (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) anförs att de särskilda reglerna om offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen (2008:579), som infördes 2010 för att förhindra osund konkurrens från offentlig sektor gentemot näringslivet, bör ses över för att säkerställa att önskvärt resultat har uppnåtts. Motionärerna föreslår därför att lagen utvärderas (yrkande 13). Motionärerna framhåller vidare vikten av att genomföra uppföljningar och effektutvärderingar av olika stöd, t.ex. de medel som fördelas genom Almi Företagpartner AB (Almi), Tillväxtverket och Leaderprojektet vid Jordbruksverket för att tillgodose att samhället får bästa möjliga utväxling för skattepengarna. Motionärerna föreslår därför att de olika företagsstöden ska renodlas, förtydligas och effektutvärderas samt att företagsstödgivande myndigheter bör formulera mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara (yrkande 16).

Lars Hjalmered m.fl. (M) framhåller i kommittémotion 2017/18:3406 att det finns tecken på att Sverige tappar mark jämfört med andra länder i tre traditionellt tunga och mycket viktiga högteknologiska och kunskapsintensiva branscher: it, telekom och livsvetenskap (life science). För att möta den

ökande konkurrensen föreslår motionärerna en bred reformagenda så att villkoren för industri och konkurrenskraft kan förbättras (yrkande 1). För att säkerställa Sveriges konkurrenskraft vill motionärerna också göra benchmarking mellan länders skatter, regler och kostnader inom respektive bransch till ett viktigt verktyg för att främja Sveriges företagsamhet och konkurrensvillkor. Motionärerna vill också se över möjligheten till en kontinuerlig jämförelse av branschspecifika kostnader och regler i konkurrentländerna (yrkande 6).

Motionärerna Lars Hjalmered m.fl. (M) anför i kommittémotion 2017/18:3408 att en översyn bör göras av resursanvändningen inom statliga myndigheter och andra statliga organ som ska främja näringslivsutveckling, med målsättningen att minska andelen resurser som används till administration och öka andelen som används till verkliga, näringslivsfrämjande åtgärder. Vidare anser motionärerna att de näringslivsfrämjande åtgärderna i större grad bör utföras av privata kvalitetssäkrade aktörer (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) framhålls att Sverige i grunden har goda förutsättningar för att kunna vara världsledande inom digitalisering, men att det förutsätter nytänkande i innovationssystemet. Motionärerna föreslår därför att förutsättningarna för att Sverige långsiktigt ska vara världsledande inom digitalisering bör utvecklas (yrkande 1). Motionärerna anför vidare att innovationstävlingar kan vara ett kompletterande verktyg till innovationsupphandlingar och föreslår därför att myndigheter i ökad utsträckning ska använda sig av innovationstävlingar för att bemöta angelägna samhällsproblem (yrkande 4). När det kommer till kommersialisering av idéer menar motionärerna att Sverige är svagare än jämförbara länder. Näringslivets investeringar i forskning och utveckling i Sverige minskar samtidigt som Sverige tappar i skapad samhällsnytta i termer av kommersialisering och konkurrenskraft. Det svenska innovationssystemet måste bli flexiblare och hitta en samarbetsmodell som snabbare kan omvandla forskningsresultat till innovationer. Motionärerna föreslår en översyn av stödsystemet som också omfattar entreprenörskap utanför den akademiska sektorn (yrkande 7). Motionärerna anför avslutningsvis att det vidare arbetet med innovationsstrategin bör ta sikte på att finna lösningar på samhällsutmaningar och de möjligheter som dessa kan ge, i stället för att peka ut specifika sektorer eller branscher, och att fokusera stödsystemen främst på idéerna (yrkande 8).

Thomas Finnborg (M) lyfter i motion 2017/18:201 fram resultat från en undersökning utförd av Västsvenska Handelskammaren som visar att sex av tio företagsledare ser det nuvarande kostnadsläget som avskräckande för expansion och nyanställningar och att fyra av tio företagsledare anser att politikernas ointresse för branschen minskar dess faktiska tillväxt. Motionären efterfrågar därför en översyn för att förbättra förutsättningarna för industriföretag (yrkande 1). Vidare anför motionären att företag blivit tvungna att bygga upp intern kompetens för att lösa arbetstagarnas behov av hjälp och stöd för att kunna bo och leva i landet. Motionären föreslår därför att lärdomar

bör tas från it-tjänsteföretagens arbete med bostadsförsörjning och myndighetskontakter för att utveckla myndigheterna ytterligare (yrkande 2).

I motion 2017/18:1511 av Lars Beckman (M) anförs att stödsystemet för en entreprenör vid företagsstart är svåröverskådligt då det finns en mångfald av organisationer på området. Motionären föreslår därför bättre samverkan mellan organisationer i samband med nyföretagande och att rollfördelningen mellan olika organisationer ses över.

I motion 2017/18:1512 av Lars Beckman (M) anför motionären att de offentligt finansierade inrättningar som också tar på sig uppdrag på den privata marknaden, t.ex. de veterinärkliniker som Jordbruksverket driver, skapar en osund statlig konkurrens då investeringar täcks via den offentliga finansieringen vilka privata företag måste finansiera själva. Motionären anser att staten endast ska utöva tillsyn över verksamheter i stället för att ägna sig åt marknadsstörande kommersiella aktiviteter. Vidare anser motionären bl.a. att det vore önskvärt med en översyn av regeringens uppdrag till Jordbruksverket så att myndigheten inte konkurrerar med privata veterinärkliniker.

I motion 2017/18:1517 av Lars Beckman (M) anför motionären att riksdagen borde initiera en utredning om hur man kan förbättra stödet till innovatörer och uppfinnare i Sverige och föreslår ett utökat stöd för innovatörer och uppfinnare.

I motion 2017/18:1960 av Mats Green (M) anförs att Nyföretagarcentrums insatser är av stort värde då verksamheten är rikstäckande och det varje år startas 7 000–10 000 nya företag genom deras rådgivningsinsatser. Motionären föreslår därför att Nyföretagarcentrum Sverige bör prioriteras så att ytterligare informations- och rådgivningsinsatser för start av eget företag kan göras (yrkande 1). Motionären menar att Almis nya strategi för 2018 tyder på att Almi fjärrar sig från den kompletterande roll och samverkan med andra aktörer som fastslagits av riksdagen och regeringen då avtalet om samverkan med landets största rådgivarorganisation Nyföretagarcentrum Sverige har sagts upp. Motionären föreslår därför att Almi Företagspartner AB:s kompletterande roll samt samverkansuppdrag vad gäller andra aktörer bör förstärkas (yrkande 2).

I motion 2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) anges det att Sverige behöver vidta åtgärder för att få fler företagare och fler växande företag. Motionären konstaterar att det finns många regler och lagar i Sverige som en företagare måste följa och att det är av stor vikt att nya företagare får stöd med detta. Motionären föreslår därför att det görs en översyn av möjligheten att införa företagslotsar i hela Sverige (yrkande 1).

I motion 2017/18:1979 framhåller Sten Bergheden (M) att företag i Sverige i dag är utsatta för stark konkurrens från företag i andra länder. Motionären föreslår därför en kontinuerlig jämförelse och översyn av branschspecifika kostnader och regler i Sverige och konkurrentländerna så att Sverige inte förlorar konkurrenskraft och arbetstillfällen.

I motion 2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M) anförs att tillväxten för svensk industri i huvudsak sker i andra länder och i och med att den växande

delen i tjänstesektorn ofta har en direkt koppling till industrisektorn riskerar man att även tjänstesektorn trängs ut till andra länder om konkurrensvillkoren inte uppfylls för svensk industri på hemmaplan. Motionären vill därför att alla faktorer som påverkar konkurrenskraften för det svenska näringslivet ses över.

I motion 2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M) konstateras att företagande missgynnas på en rad punkter jämfört med anställning. Motionären föreslår därför att en utredning bör göras för att identifiera och jämföra förutsättningarna mellan eget företagande och anställning för att få rättvisa villkor för företagare.

I motion 2017/18:3431 av Boriana Åberg (M) anför motionären att Kriminalvårdens tvätterier vid anstalterna Hall och Skogome ofta deltar i upphandlingar i konkurrens med privata aktörer på marknaden. Eftersom Kriminalvården har låga personalkostnader på ca 17 kronor i timmen kan inget seriöst företag med anställda som får marknadsmässig lön konkurrera med Kriminalvårdens priser. Motionären föreslår därför att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen om att denna bör ta initiativ till en översyn av konkurrenslagen i syfte att motverka sådan snedvriden och osund konkurrens.

I kommittémotion 2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhålls det att Sverige i dag har en relativt väl fungerande industri, men att det finns betydande orosmoln och signaler om att industrin tappar i konkurrenskraft. Motionärerna anför att kunskapsekonomin präglas av snabba teknologiskiften och att Sverige måste ta sig an dessa utmaningar för att förbli innovativt och konkurrenskraftigt. Motionärerna föreslår därför att en bred och genomarbetad industristrategi ska utvecklas (yrkande 1).

I kommittémotion 2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) anför att det under det senaste decenniet finns indikationer på att företagsforskning lämnar landet för att i stället etableras utomlands. Motionärerna menar att detta är en allvarlig signal om att miljön för forskning inom företagsvärlden inte är den bästa, och föreslår därför att det ska utredas hur Sverige kan underlätta företagsforskning (yrkande 4).

I kommittémotion 2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) anför motionärerna att det förekommer att säljverksamhet inom turistindustrin sker i offentlig regi. Motionärerna vill därför att regeringen tar initiativ till att regelbundet följa upp att offentliga säljverksamheter inte ger en osund konkurrens gentemot det privata näringslivet (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhålls vikten av att skapa ett gott näringslivsklimat för att såväl nya som gamla företag ska kunna verka och växa och att Sveriges anor som innovationsdriven nation ska upprätthållas. Motionärerna anför att näringspolitiken bör inriktas på att ta bort hinder som finns för att därigenom få fler små företag att starta och växa, och på generella satsningar på små och medelstora företag.

Johan Nissinen m.fl. (SD) framhåller i kommittémotion 2017/18:932 vikten av att verka för sund konkurrens och därmed icke snedvridande konkurrensregler både nationellt och globalt. Motionärerna föreslår därför att en

övergripande konkurrensöversyn görs där konkurrensfaktorer som t.ex. marknadsandelar, tillväxt och vinstmarginaler går igenom (yrkande 1).

Markus Wiechel (SD) anför i motion 2017/18:2057 att det är de små och medelstora företagen som är ryggraden i Sverige men att många av företagen i dag saknar någon som ser till deras intressen, inte minst i domstolsprocesser. Motionären föreslår därför att en småföretagarombudsman införs.

I partimotion 2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) framhålls att nya jobb skapas i växande företag. Motionärerna menar att det behövs ett gynnsamt företagsklimat i hela landet och att det måste bli enklare att starta och driva företag. Det måste därför bli enklare för fler att starta och driva företag, t.ex. genom att en ny företagsform, s.k. ingångsföretag, införs med omfattande regelförenklingar för de absolut minsta företagen (yrkande 5).

I kommittémotion 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) framhålls att grunden till utveckling i hela landet är goda villkor för de små och medelstora företagen som skapar jobb. Klimatet för entreprenörer, som omvandlar nya idéer till nya företag, behöver därför förbättras (yrkande 2). Tjänster, exempelvis inom besöksnäringen och välfärden, måste också enligt motionärerna ges förutsättningar att växa och utvecklas då de i många fall erbjuder värdefulla jobb för bl.a. ungdomar och nyanlända (yrkande 3). Motionärerna anför vidare att Sverige står inför stora förändringar. Detta kräver bl.a. att regler underlättar och inte försvårar när det gäller att rekrytera och behålla nyckelpersoner och att lagstiftningen kring nya tekniska innovationer måste uppdateras. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande till regeringen om att främja snabb utveckling, innovation och bibehållen konkurrenskraft i digitaliseringens och automatiseringens era (yrkande 7).

I motion 2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C) framhålls att innovationer och nytänkande är livsviktiga ingredienser för att utveckla näringslivet och skapa jobb. I dag finns innovationsstöd via flera kanaler, bl.a. via länsstyrelserna i form av innovationscheckar. Tiden från beslut till utbetalning försvårar dock för små företag. Motionären föreslår därför en reform av systemet med innovationscheckar för att göra det lättare för småföretagen att få tillgång till kapital.

Att säkerställa svensk konkurrenskraft på en allt mer globaliserad marknad är avgörande för jobb och tillväxt framöver, konstateras det i motion 2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C). Enligt motionärerna försvinner mer än två tredjedelar av svensk export om inte industrin kan konkurrera på den internationella arenan, och därför bör regeringen införa ett konkurrenskraftsmål och ett konkurrenskraftsindex som mäter konkurrenskraften på alla relevanta områden. Målet kan användas som ett verktyg för regeringen och riksdagen när nya beslut fattas.

I motion 2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) framför motionären att utvecklingen kopplat till digitaliseringens affärsmöjligheter går så snabbt att lagstiftningen inte hinner med och föreslår därför att lagstiftningen kring exempelvis arbetsrätt, upphovsrätt och skatter uppdateras för att underlätta för den nya digitala ekonomin som växer fram.

I motion 2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C) konstaterar motionären att lagar och regelverk måste hänga med den tekniska utvecklingen och därför måste ses över för att de ska bli teknikneutrala för att inte hindra digitalisering och automatisering. Motionären föreslår att en strategi för att göra lagstiftning och regelverk mer innovationsvänliga tas fram.

I partimotion 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) framhålls vikten av att möjliggöra generationsskiften för företag bl.a. då den övervägande andelen företagare i Sverige befinner sig i de högre åldersspannen. I motionen föreslås därför att berörda myndigheter får i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för att underlätta generationsskiften (yrkande 9).

I kommittémotion 2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) anförs att enskilda näringsidkare utsätts för osund konkurrens från offentliga aktörer. Motionärerna vill därför att kommuner kontinuerligt kartlägger sin näringsverksamhet i syfte att undanröja snedvriden konkurrens mellan kommunen och privata företag (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) framhålls att Sverige är ett av världens bästa länder på innovation men tyvärr inte fullt lika framgångsrikt på att kommersialisera innovationer. Det totala innovationssystemet omsätter mycket offentliga medel och motionärerna anför därför att det behövs en genomgång av aktörer på alla nivåer för att tydliggöra nyttan och göra systemet lättillgängligt, begripligt och adekvat (yrkande 2). Motionärerna framhåller också vikten av att forskningsinstitut medverkar till att forskning och utveckling (FoU) inom näringslivet ökar bl.a. genom att tillsammans med industrin och universiteten vara sammanhållande för strategiska teknikområden. De statliga forskningsinstitut bör ges tydligare uppdrag att bidra till kunskap och information om tillgängliga FoU-satsningar för industrins små och medelstora företag (yrkande 16). Motionärerna framhåller vidare att Industriella utvecklingscentrum (IUC) har en viktig roll för företag genom att de har nära samarbeten med forskningsinstitut och akademi för att tillföra projekt och innovationer nytänkande och omvärldskunskap. Motionärerna föreslår därför att IUC bör få verksamhetsstöd från Tillväxtverket för att kunna förverkliga ny-industrialiseringsstrategin (yrkande 17). Motionärerna framhåller vikten av att främja lokala företagslotsar (yrkande 18). Motionärerna anför också att det finns en trend att statliga bolag breddar sina verksamheter vilket riskerar att de tar marknadsandelar på bekostnad av privata aktörer. Även myndigheter har på senare tid gjort stora inbrott på den öppna marknaden genom att delta i upphandlingar med varor och tjänster. Motionärerna anser därför att det bör göras en översyn av samtliga statliga bolags och myndigheters utveckling vad gäller externt deltagande i upphandlingar och skapandet av nya affärsverksamheter i konkurrens på öppna marknaden (yrkande 29).

I motion 2017/18:3621 av Larry Söder (KD) anförs att kommunernas uppgift bör vara att kartlägga behovet av stödinsatser och hur man på bästa sätt kan underlätta för företagen att etableras och vidareutvecklas i sin

kommun. Med ett näringslivsbokslut i varje kommun kan man få en god överblick av hur behovet ser ut och vilka satsningar som gjorts.

Vissa kompletterande uppgifter

Industri och konkurrenskraft

Regeringen beslutade i januari 2016 om Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige för att främja en digitaliserad, innovativ och hållbar produktion i Sverige. I syfte att stödja regeringen i att utarbeta och genomföra strategin har ett råd för nyindustrialisering tillsatts och ett antal dialoger har genomförts. Regeringen har också haft industrisamtal under ledning av närings- och innovationsministern med representanter från akademi, arbetsmarknadens parter och myndigheter.

Strategin Smart industri syftar till att stärka företagens omställningsförmåga och konkurrenskraft samt deras förutsättningar att dra nytta av den tekniska utvecklingen. Visionen för strategin är att Sverige ska vara världsledande inom innovativ och hållbar produktion av varor och tjänster. Målsättningen är att industrin i hela Sverige ska öka sin konkurrenskraft och sitt deltagande i främst de högkvalificerade delarna av de globala värdekedjorna. Det förutsätter att svensk industri ligger i täten av både den digitala omvandlingen och den gröna omställningen. Regeringen menar att kompetens och innovationskraft är avgörande för att lyckas. I strategin identifierar regeringen fyra fokusområden som är nödvändiga för industrins konkurrenskraft:

- **Industri 4.0:** Företag i svensk industri ska vara ledande inom den digitala utvecklingen och i att utnyttja digitaliseringens möjligheter.
- **Hållbar produktion:** Ökad resurseffektivitet, miljöhänsyn och en mer hållbar produktion ska bidra till industrins värdeskapande, jobbskapande och konkurrenskraft.
- **Kunskapslyft industri:** Kompetensförsörjningssystemet ska möta industrins behov och främja dess långsiktiga utveckling.
- **Testbädd Sverige:** Sverige ska vara ledande i forskning inom områden som bidrar till att stärka den industriella produktionen av varor och tjänster i Sverige.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) har fr.o.m. 2016 i uppdrag att genomföra analyser som ska bidra till arbetet med strategin och att påbörja ett förberedande arbete för kommande utvärderingar. I juni 2016 presenterade regeringen en handlingsplan med 45 åtgärder på flera politikområden som stöder arbetet med Smart industri i form av genomförda, pågående och kommande insatser (N2016/04273/FÖF). Handlingsplanen innehåller åtgärder inom ramen för de fyra fokusområdena och har utarbetats efter dialog med arbetsmarknadens parter, företag och akademi. I december 2017 presenterade regeringen en andra handlingsplan

med 37 nya åtgärder, t.ex. ett nationellt testcenter för elfordon, ett kunskapslyft för att hantera kompetensförsörjningsproblematiken och ett robotlyft med ett automationsprogram för små och medelstora industriföretag i hela landet. En viktig utgångspunkt för den andra handlingsplanen är att bygga vidare på de pilotsatsningar som initierades i den första handlingsplanen för att skala upp de satsningar som bedöms ha potential att ge goda resultat. En av de satsningar som gjordes i samband med den första handlingsplanen var att ge Tillväxtverket i uppdrag att stödja aktörer med regionalt utvecklingsansvar att delta i arbetet med Smart industri genom förstudier och pilotprojekt (N2016/02958/FÖF). I januari 2018 gav regeringen Tillväxtverket ett kompletterande uppdrag att främja Smart industri på regional nivå för att om-sätta förstudier och pilotprojekt i operativ verksamhet (N2018/00532/FÖF). Uppdraget ska slutrapporteras den 31 mars 2021. Smart industri och samverkansprogrammen, i synnerhet programmen för uppkopplad industri och nya material samt cirkulär och biobaserad ekonomi ska ses som komplement till varandra. Åtgärder som genomförs inom ramen för samverkansprogrammen bidrar till stor del till att uppfylla målsättningarna för Smart industri.

Konkurrens

Reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet (KOS-reglerna) infördes i konkurrenslagen (2008:579) och trädde i kraft den 1 januari 2010 (prop. 2008/09:231, bet. 2009/10:NU8). Syftet med KOS-reglerna är att säkerställa att offentliga och privata aktörer konkurrerar på likartade villkor. KOS-reglerna ger Konkurrensverket möjlighet att ingripa när kommuner, landsting och stat hindrar en sund konkurrens i sin säljverksamhet. Konkurrensverket kan som tillsynsmyndighet väcka talan i domstol om att förbjuda en offentlig aktör att tillämpa ett konkurrenssnedvridande förfarande i en säljverksamhet.

Ett antal skriftliga frågor och interpellationer har ställts under föregående riksmöten om huruvida regeringen avser att göra en översyn av konkurrenslagen och då med särskilt fokus på KOS-reglerna. Exempelvis kan nämnas att närings- och innovationsminister Mikael Damberg i maj 2016 besvarade en skriftlig fråga från Fredrik Christensson (C) om osund konkurrens från offentlig verksamhet (fr. 2015/16:1136). Frågan rörde vilka åtgärder statsrådet avser att vidta för att privata företag inte ska utsättas för osund statlig konkurrens på t.ex. tvätterimarknaden. Närings- och innovationsministern angav bl.a. i sitt svar att regeringen noga följer utvecklingen av praxis men för närvarande inte ser någon anledning till en ny översyn av konkurrenslagens bestämmelser om offentlig säljverksamhet.

Vidare kan nämnas att civilminister Ardalan Shekarabi i juli 2017 besvarade en skriftlig fråga från Betty Malmberg (M) om statliga myndigheter och osund konkurrens (fr. 2016/17:1636). Frågan rörde vilka åtgärder statsrådet avser att vidta för att statliga myndigheter inte ska kunna ägna sig åt

osund konkurrens. Civilministern angav bl.a. i sitt svar att regeringen avser att vid kommande omprövningar av det statliga åtagandet särskilt uppmärksamma myndigheternas säljverksamhet och effekterna på de marknader där de statliga myndigheterna är verksamma.

Innovationsrådet

Regeringen beslutade i februari 2015 att inrätta ett nationellt innovationsråd. Statsministern är ordförande för rådet, som i övrigt består av fem statsråd och tio ledamöter från näringslivet, forskarvärlden och arbetsmarknadens parter. Ytterligare statsråd kan utifrån behov medverka vid enskilda möten. Rådet ska fungera som ett forum för en löpande dialog mellan regeringen och rådets ledamöter. Rådet ska identifiera utmaningar och samverkansområden av strategisk betydelse för utvecklingen av innovationspolitiken samt föreslå initiativ för att stärka Sveriges innovations- och konkurrenskraft. Innovationsrådet har identifierat tre områden som centrala för att lösa samhällets utmaningar: digitalisering, livsvetenskap samt miljö- och klimatteknik. Regeringen har därefter inrättat fem samverkansprogram där Sverige och svensk industri har komparativa fördelar. Programmen är inriktade på de tre tidigare nämnda områdena. Åtgärder inom de fem samverkansprogrammen är enligt regeringen prioriterade och de har följande inriktning:

- Nästa generations resor och transporter – genom bl.a. digitalisering, nya drivmedel och miljövänligare transporter kan Sverige minska sin klimatpåverkan och öka exporten.
- Smarta städer – genom innovativ miljö- och klimatteknik, smarta elnät och digitalisering förbereds den framtida urbana miljö som kommer att vara hem för en stor del av Sveriges framtida invånare.
- Cirkulär och biobaserad ekonomi – genom en biobaserad ekonomi ska biobaserade produkter användas för att ersätta fossila produkter. Den cirkulära ekonomin innebär att främja giftfria kretslopp, en resurseffektiv användning, återanvändning och återvinning av produkter och material samt att använda avfall som en resurs.
- Livsvetenskap – genom nya innovativa läkemedel, vårdmetoder och ny medicinsk och digital teknik kan en framtid med en åldrande befolkning, nya hot i form av smittspridning och pandemier samt antibiotikaresistens bemötas.
- Uppkopplad industri och nya material – genom nya hållbara material, molntjänster, robotik och additiv tillverkning står Sverige redo inför den fjärde industriella revolutionen.

De strategiska innovationsområdena är ett tvärsektoriellt initiativ där insatser som genomförs ska delfinansieras av näringsliv och offentlig verksamhet. Näringslivet ska också vara delaktigt i planering och genomförande, och samtliga projekt som tilldelas medel ska utgå från samhällsutmaningar, ha tydliga mål, hålla hög vetenskaplig kvalitet i forskningsprojekt och kunna påvisa ny aktörs- eller områdesöverskridande samverkan. Fokus för arbetet är

att det befintliga innovationssystemet ska nyttjas effektivare. Regeringen framhåller vikten av samverkansprogrammen även i arbetet med att åstadkomma ett förstärkt innovationsklimat för datadriven och digitalt driven innovation i sin digitaliseringsstrategi (N2017/03643/D).

Testbädd Sverige

Regeringen lanserade Testbädd Sverige i januari 2016. Syftet är att uppmuntra till att nya idéer och lösningar ska testas i Sverige och att det ska bli mer attraktivt att investera i svenska forsknings- och innovationsmiljöer. Testbädd Sverige omfattar flera olika typer av satsningar. Insatserna genomförs huvudsakligen via strategiska innovationsområden, test- och demonstrationsverksamhet, forskningsinstitut, utmaningsdriven innovation och via samverkansprogrammen. Regeringen inrättade en nationell funktion för Testbädd Sverige genom att i maj 2017 ge Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att etablera en nationell samordnande funktion för att stärka test- och demonstrationsverksamhet i Sverige och verka för framväxten av internationellt särskilt attraktiva test- och demonstrationsmiljöer. Vinnova ska delrapportera uppdraget den 1 mars 2018 och därefter rapportera uppdraget årligen i sin årsredovisning. Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) att industriforskningsinstitutet och deras uppgift att knyta samman forskning och företagande ska förstärkas genom att nivån på statsbidraget till Research Institutes of Sweden (RISE) ökar fr.o.m. 2018. Syftet med satsningen är att lägga grunden för en ny, långsiktig och fördjupad gränsöverskridande samverkan och stärkt innovationsförmåga. RISE har omorganiserats från en branschorienterad organisation till att ha fem affärs- och innovationsområden. Detta väntas leda till att RISE utvecklar gräns- och branschöverskridande kompetens och på så sätt bättre kan möta de samhällsutmaningar som identifieras bl.a. genom samverkansprogrammen. I budgetpropositionen för 2018 anger regeringen att de strategiska samverkansprogrammen fortsatt är prioriterade liksom att vidareutveckla Testbädd Sverige. Regeringen föreslår därför bl.a. en fortsatt satsning på Smart City Sweden under 2018–2021. I mars 2017 gav regeringen Vinnova i uppdrag att stärka samordningen mellan myndigheter för en sammanhållen innovationsprocess (N2017/01832/IFK). Målet med uppdraget är att stärka Sveriges roll som testbädd för nya innovationer. Uppdraget omfattar att utveckla Vinnovas roll som samverkanspart för regelgivande myndigheter för att förbättra förutsättningarna för att innovationsstöd, regulatorisk rådgivning och tillståndprocess ska utgöra en sammanhållen process som stöder innovation från idé till marknad. Vinnova ska lämna en slutrapport senast den 31 mars 2019.

Vinnova

Vinnova har till uppgift att främja en hållbar tillväxt genom att finansiera behovsmotiverad forskning och utveckla effektiva innovationssystem.

Myndigheten ska verka för att nyttiggöra forskning för att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft. För att uppnå detta genomför Vinnova olika insatser för att stimulera innovationssamarbeten mellan näringsliv, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet. Bland annat finansierar Vinnova insatser genom projekt mellan företag samt mellan företag, forskningsorganisationer och andra typer av innovationsrelaterade aktörer. Vinnova har också i uppdrag att fr.o.m. 2015 lämna statligt stöd till inkubation, där insatserna ska inriktas mot inkubatorer som uppvisar förmåga att framgångsrikt stödja utveckling av affärsidéer med hög kunskapsnivå och internationell marknadspotential till nya tillväxtföretag (N2013/3474/FIN).

När det gäller att stärka finansieringslösningar för innovativa affärsidéer föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2018 att Vinnova tillförs medel fr.o.m. 2018 för en utökad satsning på bidrag till verifiering av forskningsresultat och projekt. Vidare föreslog regeringen att Vinnova tillförs medel fr.o.m. 2018 för att utveckla och investera i befintliga demonstrationsmiljöer och stimulera nyetableringar av test- och demonstrationsmiljöer som kan locka internationella investeringar. Budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) med förslag om utgiftsramar och anslag för utgiftsområde 24 tillstyrktes av utskottet (bet. 2017/18:NU1).

Almi

Almi ska enligt ägaranvisningen för 2017 bidra till att utveckla och kommersialisera kunskapsintensiva affärsidéer och erbjuder bl.a. särskilt anpassade finansieringsformer för utveckling av innovationsprojekt. Bolaget ska vidare eftersträva att samverka med privata aktörer i sitt uppdrag. Bolaget ska också samverka med relevanta myndigheter, statliga bolag och organisationer vars syfte är att stödja företagsutveckling och internationalisering av svenskt näringsliv.

Statliga stöd till innovation och företagande

Riksrevisionen granskade statliga stöd till innovation och företagande i rapporten Statliga stöd till innovation och företagande (RiR 2016:22). Syftet med granskningen var att ta reda på om staten främjar innovationer och företagande på ett ändamålsenligt sätt genom att betala ut stöd till företag. Rapporten innehåller slutsatser och rekommendationer som avser regeringen och granskade myndigheter. Regeringen överlämnade i januari 2017 en skrivelse om Riksrevisionens rapport till riksdagen (skr. 2016/17:79). I skrivelsen anför regeringen att den delvis instämmer i Riksrevisionens problembeskrivning och övergripande iakttagelse som är att överblicken över statens stöd till innovation och företagande och dess effekter behöver förbättras. Regeringen framhåller samtidigt att kunskapen inom Regeringskansliet är god om de enskilda insatser som görs. Samtliga program som genomförs av Energimyndigheten, Vinnova och Tillväxtverket redovisas t.ex.

i respektive myndighets årsredovisning. Ett urval av program följs upp och utvärderas genom återkommande programspecifika och tematiska utvärderingar. Myndigheterna arbetar enligt skrivelsen kontinuerligt med att utveckla sina insatser. Regeringen instämmer vidare i Riksrevisionens slutsats och rekommendation om att det behövs en bättre helhetsbild av stödens samlade effekter. Skrivelsen behandlades av utskottet under våren 2017 (bet. 2016/17:NU11). Utskottet framhöll i sitt ställningstagande vikten av att skapa förutsättningar för en bättre överblick över stöden till näringslivet, deras effekter och samhällsnytta. Utskottet konstaterade vidare att regeringen aviserat flera åtgärder, bl.a. att utveckla arbetet med utvärderingar och analysmetoder och att ge Tillväxtanalys en central roll i arbetet. I budgetpropositionen för 2018 anger regeringen att den anser att det framför allt saknas utvecklade analys- och utvärderingsmetoder för att skapa systematisk kunskap om ekonomiska omvandlingsprocesser. Regeringen gav därför i juni 2017 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) i uppdrag att lämna förslag på hur tillämpningen av metoder och modeller för analyser och utvärderingar av offentliga insatser för hållbar tillväxt, strukturomvandling och ekonomisk förnyelse på såväl nationell som regional och lokal nivå kan utvecklas (N2017/04366/A). Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 juni 2018.

Utveckling av entreprenörskaps- och innovationsklimatet

Regeringen beslutade i februari 2015 att tillsätta en utredning om utveckling av innovations- och entreprenörskapsklimatet i Sverige (dir. 2015:10). Uppdraget slutredovisades i oktober 2016 i betänkandet *Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet* (SOU 2016:72).

I utredningen konstateras bl.a. att regelbördan för företag anses vara tillväxthämmande, speciellt för små och nystartade företag, och trots att Tillväxtverket har haft i uppdrag att minska de administrativa kostnaderna och Regelrådet inrättats har problemet inte minskat. Utredningen föreslår att Regelrådets oberoende ska tydliggöras och att en entreprenörsombudsman eventuellt ska knytas till rådet. Vidare föreslås insatser som syftar till en snabbare integration av nyanlända på arbetsmarknaden genom bl.a. nya uppdrag till lärosäten, erfarenhetsutbyte med andra länder, innovationstävlingar och en ”entreprenörskapsförmedling”. Utredningen har också ett antal generella förslag för att öka möjligheterna att utveckla entreprenörskap och innovation inom flera områden som präglas av samhällsutmaningar. Det handlar bl.a. om behovet av att göra tydligare nationella prioriteringar för att kunna koncentrera begränsade resurser till områden där Sverige har bäst förutsättningar att lösa problem och utveckla internationell konkurrenskraft. Utredningen konstaterar att dagens främjarsystem består av ett stort antal aktörer och insatser på internationell, nationell, regional och lokal nivå samt att systemet överlag är oöverskådligt och i stora delar omöjligt att utvärdera så

som det är organiserat i dag. Utredaren konstaterar vidare att de effektutvärderingar som görs i dag är otillräckliga för att tjäna som underlag för att utredningen ska kunna lämna förslag på effektiviseringar av det innovations- och företagsfrämjande systemet. Flera av de förslag som lämnas i utredningen syftar därför till att skapa bättre beslutsunderlag i framtiden. Det handlar om att öka förutsättningarna för utvärdering genom utveckling av uppföljningsbara mål, ett uppdrag till Tillväxtanalys att undersöka möjligheterna att utveckla samhällsekonomiska kalkyler för främjandeinsatser, en tydligare uppdelning mellan stödgivande och utvärderande myndigheter samt en konsolidering av stöden till färre, men större program och insatser. Remisstiden för utredningen gick ut den 31 januari 2017. En remissammanställning har upprättats och utredningens förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Generationsskiften i företag

Regeringen beslutade i mars 2014 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att se över beskattningen vid ägarskiften i fåmansföretag (dir. 2014:42). Syftet var enligt direktiven att säkerställa att reglerna vid ägarskiften är ändamålsenliga och att skattereglernas utformning inte påverkar om verksamheten avyttras till någon inom eller utom närståendekretsen. Regeringen beslutade i januari 2015 att utöka utredningens uppdrag (dir. 2015:2) till att även se över 3:12-reglerna i syfte att säkerställa att det ursprungliga syftet med regelverket upprätthölls. I april 2016 beslutade regeringen att förlänga utredningstiden (dir. 2016:33). Utredningen lämnade betänkandet Översyn av skatteregler för delägare i fåmansföretag i november 2016 (SOU 2016:75). Regeringen behandlade utredningens förslag i en lagrådsremiss den 8 juni 2017. I lagrådsremissen föreslås ändringar i de särskilda skatteregler som gäller för delägare som äger kvalificerade andelar i fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna. Förslagen innebär bl.a. att beräkningen av det lönebaserade utrymmet ändras, skattesatsen för utdelning och kapitalvinst inom gränobeloppet höjs från 20 till 25 procent och att ägarskiften mellan närstående underlättas. Regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken där regeringen bl.a. aviserade förändrade 3:12-regler i budgetpropositionen för 2018 hantades i finansutskottets betänkande 2016/17:FiU20. Företrädare för M, SD, C, KD och L i finansutskottet angav i ett särskilt yttrande att de var beredda att agera i riksdagen, t.ex. i form av en misstroendeförklaring, för att stoppa vissa skattehöjningar, däribland den höjda skatten på småföretag genom förändrade 3:12-regler. Ärendet bereds fortfarande i Regeringskansliet.

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade den 8 mars 2018 en skriftlig fråga från Lotta Finstorp (M) om generationsskifte bland företag (fr. 2017/18:911). Frågan rörde på vilket sätt statsrådet avser att vidta åtgärder för att stimulera fler att bli företagare, inklusive anställda och andra som planerar att ta över ett existerande företag. Statsrådet framhöll i sitt svar att Sveriges företagare är bland EU:s äldsta och att upparbetade värden i

företag kan tas till vara och utvecklas över tid genom lyckade generations-skiften. Vidare framhöll statsrådet att förutsättningarna för generationsskiften i företag påverkas av många näringspolitiska faktorer som är generella för företagande samt att Almi och Tillväxtverket arbetar för att underlätta generationsskiften.

Digitalisering

Regeringen presenterade en digitaliseringsstrategi i maj 2017 (N2017/03643/D). Det övergripande målet i digitaliseringsstrategin är det av riksdagen beslutade målet att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter (prop. 2011/12:1 utg.omr. 22, bet. 2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87). Med anledning av strategin lämnade regeringen i november 2017 en skrivelse till riksdagen om hur Sverige blir bäst i världen på att använda digitalisering (skr. 2017/18:47). Trafikutskottet behandlade skrivelsen under våren 2018 (bet. 2017/18:TU9). Ett av delmålen i digitaliseringsstrategin rör digital innovation där regeringen menar att de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas ska finnas i Sverige. Regeringen framhåller bl.a. ett ökat fokus på datadriven och digitalt driven innovation och forskning med ett förstärkt innovationsklimat. Vidare framhåller regeringen vikten av digitalisering för stärkt nationell och internationell konkurrenskraft och lyfter bl.a. fram de satsningar på digitalisering som gjorts genom strategin Smart industri.

Inom ramarna för handlingsplanen för Smart industri har regeringen vidtagit olika åtgärder för att stimulera utveckling och användning av digital teknik och utnyttjande av digitaliseringens möjligheter. Regeringen gav i mars 2016 Vinnova i uppdrag att initiera digitaliseringspiloter där företag bjöds in till forsknings- och innovationsprojekt för att tillvarata digitaliseringens potential för ökad konkurrenskraft i svensk industri (N2016/02169/IF). I december 2017 gav regeringen Vinnova i uppdrag att genomföra en kartläggning och analys av hur väl artificiell intelligens (AI) och maskininlärning kommer till användning i svensk industri, offentlig sektor och det svenska samhället samt vilken potential som kan realiseras genom att stärka användningen (N2017/07836/FÖF). Vidare gav regeringen i oktober 2016 Tillväxtverket i uppdrag att genomföra ett program för ett digitaliseringslyft riktat till små och medelstora industriföretag (N2016/06499/FÖF) där bl.a. insatser som rådgivning och coaching ingår. Uppdraget ska slutredovisas den 30 mars 2020. IUC är en av de aktörer som fått ta del av den utlysning på området som Tillväxtverket genomfört. Regeringen har också aviserat, inom ramen för Smart industri, att man avser att ta fram en förstudie för att undersöka om det finns lagar och andra regelverk som utgör onödiga hinder för industrins digitalisering.

Regeringen framhåller vidare i digitaliseringsstrategin vikten av regelverk som fungerar i och för den digitala omställningen och anser att en ändamålsenlig digitaliseringspolitik krävs såväl på nationell nivå som på EU-nivå, där

en stor del av regelverken utformas vad gäller t.ex. infrastruktur, gränsöverskridande e-handel och digital ekonomi. Sverige är ett av EU:s mest digitaliserade länder och har mycket att vinna på ett starkt digitaliserat Europa och regeringen menar därför att Sverige ska ta en aktiv och framskjuten roll i det europeiska arbetet.

Utskottets ställningstaganden

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas i det följande avsnittet under rubrikerna:

- Stöd till innovation och företag
- Effektvärderingar
- Översyn av svensk konkurrenskraft
- Övrigt om företagsfrämjande insatser.

Stöd till innovation och företag

Tillkännagivanden om bl.a. bättre överblick över stöden till näringslivet och uppföljningsbara mål och bättre planerade utvärderingar på stödgivande myndigheter förordas i motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD). Utskottet vill inledningsvis erinra om att riksdagen avslög förslag i en liknande motion våren 2017 i samband med beredningen av Riksrevisionens granskning av de statliga stöden till innovation och företagande (bet. 2016/17:NU11). Utskottet instämde då i det som framfördes i motionen om vikten av att skapa förutsättningar för en bättre överblick över stöden till näringslivet och deras effekter och samhällsnytta. Utskottet konstaterade att regeringen aviserat flera åtgärder, bl.a. att utveckla arbetet med utvärderingar och analysmetoder och att ge Tillväxtanalys en central roll i arbetet. Utskottet såg därmed ingen anledning att föregå det pågående arbetet och avstyrkte därför motionen. Utskottet vidhåller sin uppfattning.

Därtill noterar utskottet slutsatsen i Entreprenörskapsutredningen att dagens främjarsystem överlag är oöverskådligt och i stora delar omöjligt att utvärdera så som det är organiserat i dag, och att det därför i utredningen bl.a. lämnas förslag som handlar om att öka förutsättningarna för utvärdering genom utveckling av uppföljningsbara mål. Utskottet noterar vidare att en remissammanställning för Entreprenörskapsutredningen har upprättats och att utredningens förslag för närvarande bereds i Regeringskansliet.

Med det ovan anförda ser utskottet ingen anledning att förekomma det pågående arbetet inom Regeringskansliet, och avstyrker därmed motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD) i de här aktuella delarna.

Effektutvärderingar

Betydelsen av att oberoende effektutvärderingar görs av de stöd till innovation och företagande som statsmakterna lämnar framhålls i motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD). Utskottet vill med anledning av dessa motioner anföra följande. Innovation och entreprenörskap är viktiga byggstenar för samhällets utveckling, och fler företag behöver få goda förutsättningar att växa. Såväl Riksrevisionen som Entreprenörskapsutredningen har pekat på att underlaget för många av statens insatser på innovations- och entreprenörskapsområde är bristfälligt samtidigt som betydande belopp avsätts för insatser på området. Entreprenörskapsutredningen framhöll att de effektutvärderingar som görs i dag är otillräckliga och lämnade därför flera förslag för att skapa bättre beslutsunderlag i framtiden, bl.a. att öka förutsättningarna för utvärdering genom utveckling av uppföljningsbara mål och genom att ge ett uppdrag till Tillväxtanalys att undersöka möjligheterna att utveckla samhällsekonomiska kalkyler för främjandeinsatser. Riksrevisionen i sin tur framhöll att regeringen inte har en tillräckligt samlad och tydlig bild av vare sig stöden eller deras effekter och att stöden inte går att följa upp på ett ändamålsenligt sätt då det saknas användbara data.

Utskottet konstaterar att regeringen har aviserat olika åtgärder utifrån Riksrevisionens rapport, bl.a. att utveckla arbetet med utvärderingar och analysmetoder och att ge Tillväxtanalys en central roll i arbetet. Utskottet kan samtidigt konstatera att det gått mer än ett och ett halvt år sedan Entreprenörskapsutredningen lämnade sina förslag utan att några större förändringar skett på detta område. Utskottet anser att det är viktigt att statliga stöd till företag bidrar till ökad tillväxt och är samhällsekonomiskt lönsamma. Då stora belopp avsätts för insatser på området bör ordentliga underlag och effektutvärderingar ligga till grund för beslut, så att inte några möjligheter missas på områden där medlen skulle kunna göra större nytta för innovation och entreprenörskap. Utskottet vill i sammanhanget framhålla vikten av att de medel som fördelas genom Almis verksamhet, Tillväxtverket och Leaderprojektet vid Jordbruksverket bör följas upp och effektutvärderas. Enligt utskottets uppfattning bör stöden utvärderas utifrån samhällsnytta, och de stöd som inte bidrar till samhällsnyttan bör avvecklas.

I enlighet med vad som föreslås i motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD) anser utskottet därför att riksdagen genom ett tillkännagivande till regeringen bör tydliggöra att oberoende effektutvärderingar av statliga stöd till innovation och företagande bör vara normen för stödgivande myndigheter. Därmed tillstyrker utskottet de båda nämnda motionerna i här aktuella delar.

Översyn av svensk konkurrenskraft

Enligt utskottets uppfattning ger internationellt konkurrenskraftiga ramvillkor företag förutsättningar att växa och anställa. Det handlar t.ex. om en enklare

vardag för företagen, god tillgång till finansiering och stöd för att kommersialisera idéer samt att skapa incitament för och stöd till innovationsdrivet entreprenörskap. Av regeringens exportstrategi framgår att särskilda nationella strategier och åtgärdsplaner för en rad olika branscher kommer att tas fram i syfte att öka exporten och internationaliseringen av svenska företag. Utskottet noterar vidare att regeringen har tagit fram en nyindustrialiseringsstrategi som syftar till att stärka förutsättningarna för svensk industri att vara världsledande inom modern industriell produktion, stärka företagens omställningsförmåga och konkurrenskraft samt deras förutsättningar att dra nytta av den tekniska utvecklingen. Regeringen presenterade en första handlingsplan för Smart industri i juni 2016 med åtgärder på flera politikområden, och i december 2017 presenterades en andra handlingsplan med förslag på nya åtgärder. Med anledning av det ovan anförda anser utskottet att riksdagen kan avslå motionerna 2017/18:932 (SD), 2017/18:1979 (M), 2017/18:3212 (M) och 2017/18:3406 (M) i berörda delar.

Övrigt om företagsfrämjande insatser

Tillkännagivanden om olika åtgärder för att främja företagsklimatet förs fram i motionerna 2017/18:201 (M), 2017/18:826 (S), 2017/18:909 (SD), 2017/18:916 (SD), 2017/18:923 (SD), 2017/18:969 (C), 2017/18:1091 (S), 2017/18:1511 (M), 2017/18:1517 (M), 2017/18:1788 (C), 2017/18:1960 (M), 2017/18:1978 (M), 2017/18:2020 (M), 2017/18:2022 (M), 2017/18:2057 (SD), 2017/18:2437 (C), 2017/18:3405 (M), 2017/18:3408 (M), 2017/18:3417 (M), 2017/18:3621 (KD), 2017/18:3683 (C), 2017/18:3747 (KD) och 2017/18:3788 (C). Förslagen i motionerna handlar bl.a. om bättre villkor för entreprenörer, bättre stöd för små och nystartade företag, olika generella åtgärder för att främja företagsklimatet, digitalisering, innovationssystemet och innovationsstrategin. Utskottet vill med anledning av dessa motioner anföra följande. Utskottet vill inledningsvis påminna om vad utskottet uttalade våren 2017 (bet. 2016/17:NU12). Utskottet anser att en aktiv näringspolitik ska stödja företagen genom att utveckla företagsklimatet och stärka förutsättningarna för att fler ska vilja starta företag, få företagen att växa och exportera. Små och medelstora företag är de viktigaste jobbskaparna, och Sverige behöver fler högpresterande, innovativa och snabbväxande företag i alla delar av landet. Stora företag är också viktiga för sysselsättningen och för ett fortsatt konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv. För att företagen ska kunna utvecklas krävs förutom en aktiv näringspolitik även offentliga investeringar i infrastruktur, forskning, bostäder och klimatomställning, insatser för ökad export samt kunskapsreformer för ett modernt arbetsliv.

Enligt utskottets uppfattning krävs ett väl utvecklat samarbete mellan politik på olika nivåer, näringsliv, offentlig sektor, myndigheter, fackliga organisationer, intresseorganisationer och industriforskningsinstitut samt universitet och högskolor för att driva på utvecklingen i Sverige. Det är vidare angeläget att det offentliga stöder samverkansformer mellan olika aktörer som

främjar innovation, export och framväxten av fler och växande företag. För att prioritera stärkt innovations- och konkurrenskraft har regeringen inrättat ett nationellt innovationsråd som ska identifiera utmaningar och samverkansområden av strategisk betydelse. Utskottet noterar att de strategiska innovationsområdena tillkommit som ett tvärsektorielt initiativ där samtliga projekt som tilldelas medel ska utgå från samhällsutmaningar, ha tydliga mål och kunna påvisa ny aktörs- eller områdesöverskridande samverkan. Utskottets uppfattning är att det är positivt att fokus för arbetet är att det befintliga innovationssystemet ska utnyttjas effektivare. Utskottet vill i sammanhanget påminna om sitt ställningstagande i samband med regeringens skrivelse med anledning av Riksrevisionens rapport om statliga stöd till innovation och företagande (skr. 2016/17:79, bet. 2016/17:NU11). I ställningstagandet framhöll utskottet vikten av att skapa förutsättningar för en bättre överblick över stöden till näringslivet, deras effekter och samhällsnytta. Utskottet konstaterade vidare att regeringen aviserat flera åtgärder med anledning av Riksrevisionens rapport, bl.a. att utveckla arbetet med utvärderingar och analysmetoder där Tillväxtanalys ges en central roll.

Med anledning av ovannämnda motioner vill utskottet därutöver särskilt framhålla vikten av att villkoren för entreprenörskap och innovationer i Sverige är ändamålsenliga, effektiva och även fortsättningsvis internationellt konkurrenskraftiga. Utskottet vill även i detta sammanhang påminna om att M, C, L, KD och SD förordade lägre anslag till näringslivsutveckling (anslaget 1:5) och forskning och utveckling (anslaget 1:2) för 2018 än vad regeringen föreslog och riksdagen sedermera beslutade (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24, bet. 2017/18:NU1). Som framgår av det föregående överlämnade en särskild utredare betänkandet Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet till regeringen i oktober 2016 (SOU 2016:72). Betänkandet innehåller ett antal generella förslag för att öka möjligheterna att utveckla entreprenörskap och innovation inom flera områden som präglas av samhällsutmaningar. Utskottet noterar att betänkandet remissbehandlats och att beredningen inom Regeringskansliet fortfarande pågår. Utskottet noterar vidare att Vinnova fr.o.m. 2015 lämnar statligt stöd till inkubation där insatserna inriktas mot inkubatorer som uppvisar förmåga att framgångsrikt stödja utveckling av affärsidéer med hög kunskaphöjd och internationell marknadspotential till nya tillväxtföretag.

Utskottets uppfattning är att regeringen har vidtagit flera åtgärder för att stärka förutsättningarna för ett utökat samarbete inom innovationssystemet, bl.a. genom satsningar på Testbädd Sverige och RISE och uppdraget till Vinnova att utveckla myndighetens roll som samverkanspart för regulatoriska myndigheter för att förbättra förutsättningarna för en sammanhållen process för innovationsstöd, regulatorisk rådgivning och tillstånd. Det är utskottets uppfattning att en sammanhållen process som stöder innovation från idé till marknad stärker förutsättningarna för kommersialisering av nya idéer, produkter och tjänster vilket ökar förutsättningen för fler jobb i framtiden.

När det gäller åtgärder för att stärka digitaliseringen vill utskottet framhålla att digitalisering är ett viktigt verktyg för att stärka Sveriges innovations- och

konkurrenskraft. Utskottet vill påminna om att regeringen presenterade en digitaliseringsstrategi i maj 2017 där det övergripande målet beslutat av riksdagen är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter (prop. 2011/12:1 utg.omr. 22, bet. 2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87). Utskottet noterar att ett av delmålen i strategin rör digital innovation där regeringen framhåller att de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas ska finnas i Sverige. Utskottet noterar också att regeringen framhåller vikten av regelverk som fungerar i och för den digitala omställningen och anser att en ändamålsenlig digitaliseringspolitik krävs på såväl nationell nivå som på EU-nivå. Utskottet kan även konstatera att regeringen vidtagit flera åtgärder för att stimulera utveckling och användning av digital teknik inom ramarna för handlingsplanen för Smart industri, bl.a. genom att ge Vinnova i uppdrag att initiera digitaliseringspiloter och kartlägga och analysera potentialen för artificiell intelligens (AI) och ge Tillväxtverket i uppdrag att genomföra ett digitaliseringslyft för små och medelstora företag. Regeringen har också aviserat att den kommer att ta fram en förstudie för att undersöka om det finns lagar och andra regelverk som utgör onödiga hinder för industrins digitalisering.

Med anledning av motionerna 2017/18:201 (M), 2017/18:900 (SD), 2017/18:1074 (S), 2017/18:1207 (C) och 2017/18:3406 (M) som efterfrågar åtgärder för att främja den svenska industrin och säkerställa svensk konkurrenskraft vill utskottet anföra följande. Utskottet noterar att regeringen i december 2017 lanserade 37 nya åtgärder i en andra handlingsplan med anledning av sin nyindustrialiseringsstrategi. Syftet med strategin är att stärka företagens omställningsförmåga och konkurrenskraft samt deras förutsättningar att dra nytta av den tekniska utvecklingen. För att svensk industri ska kunna öka sin konkurrenskraft är det enligt utskottets uppfattning viktigt att svensk industri ligger i täten av både den digitala omvandlingen och den gröna omställningen, och att man satsar på innovation och kompetens. Utskottet vill i sammanhanget framhålla att handlingsplanerna har utarbetats efter dialog med arbetsmarknadens parter, företag och akademi. Utskottet vill även påminna om att Tillväxtverket i samband med den första handlingsplanen fick i uppdrag att stödja aktörer med regionalt utvecklingsansvar att delta i arbetet med Smart industri. Regeringen gav dessutom nyligen Tillväxtverket ett kompletterande uppdrag att främja Smart industri på regional nivå för att de förstudier och pilotprojekt som tidigare gjorts ska omsättas i operativ verksamhet. Därtill har Tillväxtverket fått i uppdrag att genomföra ett program för ett digitaliseringslyft riktat till små och medelstora industriföretag där IUC är en av de aktörer som rådgör och coachar företagen. Utskottet vill även framhålla sin uppfattning som tidigare nämnts i betänkandet, att internationellt konkurrenskraftiga ramvillkor är viktigt för att ge företag förutsättningar att växa och anställa.

Vikten av insatser för att möjliggöra generationsskiften framhålls i motion 2017/18:3456 (V). Utskottet noterar att regeringen tillsatte en särskild utredare med uppdrag att se över beskattningen av ägarskiften i fåmansföretag i mars

2014 (dir. 2014:42) bl.a. i syfte att säkerställa att reglerna vid ägarskiften är ändamålsenliga. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet. Utskottet noterar också att Almi och Tillväxtverket arbetar för att underlätta generationsskiften.

Med anledning av motion 2017/18:609 (S) där det föreslås att utländska näringsidkare ska vara registrerade i Sverige noterar utskottet att Bolagsverkets instruktion anger myndighetens övergripande ansvar för registreringsärenden.

I motionerna 2017/18:916 (SD), 2017/18:1512 (M), 2017/18:3405 (M), 2017/18:3431 (M), 2017/18:3613 (L) och 2017/18:3747 (KD) efterfrågas översyner av konkurrenslagen och huruvida reglerna som rör konkurrensbegränsade offentlig säljverksamhet följs av kommuner, statliga bolag och myndigheter. Utskottet konstaterar att KOS-reglerna ger Konkurrensverket möjlighet att ingripa när kommuner, landsting eller stat hindrar en sund konkurrens i sin säljverksamhet. Vidare noterar utskottet att Konkurrensverket årligen följer upp tillämpningen av bestämmelserna om offentlig säljverksamhet för att bl.a. kunna konstatera vilka effekter besluten har för marknadens aktörer. I likhet med vad utskottet konstaterade våren 2017 (bet. 2016/17:NU12) förutsätter utskottet att regeringen bevakar frågan och att riksdagen således inte behöver uppmärksamma regeringen på detta.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet samtliga här behandlade motionsyrkanden i berörda delar.

Kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund. Utskottet hänvisar bl.a. till regeringens målsättning att alla företag och företagare, oavsett kön, etnisk bakgrund, ålder, branschtillhörighet eller geografisk placering, ska få tillgång till företagsfrämjande insatser på likvärdiga villkor.

Jämför reservation 11 (M, C, L, KD), 12 (M), 13 (C), 14 (V), 15 (L) och 16 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:3412 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) framförs att jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara en självklarhet och att både män och kvinnor ska ha samma förutsättningar att forma samhället och sina egna liv. Motionärerna ser med oro på att regeringen försvårar för många kvinnors företagande i välfärdssektorn och menar därför att det finns

ett behov av initiativ för att fortsätta att synliggöra och stärka möjligheterna för kvinnors företagande (yrkande 2).

Lars Hjälmared m.fl. (M) pekar i kommittémotion 2017/18:3405 på vikten av att göra det möjligt för kvinnor att delta fullt ut på arbetsmarknaden och föreslår därför att hinder för kvinnors företagande ska identifieras och röjas bort (yrkande 17). Vidare anför motionärerna att mer resurser behöver satsas på att få fler kvinnor att starta nya företag men också att de som redan driver företag för att kunna växa ska få stöd så att andelen kvinnor som driver företag kan öka (yrkande 18). Avslutningsvis framhåller motionärerna att utrikes födda i dag spelar en viktig roll för att starta upp nya små och medelstora företag i Sverige och föreslår därför att en utredning bör göras med en översyn av vilka lagar och förordningar och regelundantag som behöver förändras för att nyanlända snabbare och enklare ska kunna etablera företag (yrkande 23).

I motion 2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M) framhålls vikten av att kvinnor och män har lika förutsättningar att etablera sig som företagare och innovatörer. Motionärerna föreslår därför att det bör skapas förutsättningar för att antalet kvinnliga innovatörer ska öka. Kvinnor bör bl.a. erbjudas stöd och coachning i hur de kan bygga upp och förvalta nätverk, och förutsättningarna för tjänsteinnovationer behöver bli bättre.

I motion 2017/18:1322 framhåller Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) att andelen kvinnor som står som innehavare till patent är skrämmande låg. Anledningarna är flera, bl.a. att kvinnor oftare upplever att de har bristande nätverk och stora svårigheter att få finansiering då de blir bemötta med överlägsna och nedvärderande attityder när de ansöker om finansiering hos banker, riskkapitalister eller statliga myndigheter (yrkande 1). Motionärerna föreslår att Almi, Tillväxtverket och Vinnova bör få ett utvidgat uppdrag att stimulera nätverksbyggande speciellt inriktat mot kvinnor (yrkande 2). Vidare föreslår motionärerna att Almi, Tillväxtverket och Vinnova bör få i uppdrag att eftersträva en jämnare könsfördelning vid rekryteringen av rådgivare (yrkande 3).

I motion 2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) framförs att Sverige behöver fler entreprenörer och att unga människor som vill starta eget bör uppmuntras, för att på så sätt skapa jobb åt sig själva och andra. Motionären anser därför att Tillväxtverkets resurser bör omprioriteras till ökade satsningar på Drivhuset (yrkande 1). Vidare anser motionären att Drivhusets verksamhet ska etableras på fler orter (yrkande 3).

I motion 2017/18:1514 av Lars Beckman (M) anförs att utrikesfödda företagare är en viktig resurs i Sverige som skapar jobb. Motionären föreslår att Nyföretagarcentrum ges ett särskilt uppdrag att hjälpa utrikesfödda att starta företag, och Almi Företagspartner ges ett tydligare uppdrag att hjälpa till med finansiering av företag som startas av människor med små resurser oavsett bakgrund.

I motion 2017/18:1958 av Lars Beckman (M) anför motionären att andelen kvinnliga företagare fortfarande är låg och vill därför att riksdagen ger

regeringen i uppdrag att såväl målsätta som vidta konkreta åtgärder för att öka andelen kvinnliga företagare i Sverige.

I motion 2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD) föreslås att regeringen ska utreda hur ett statligt starta-eget-lån kan utformas för att stimulera egenföretagande bland unga vuxna.

I motion 2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD) framhåller motionärerna vikten av att underlätta för unga entreprenörer och motionärerna föreslår därför att en nationell företagsfond för ungdomar bildas och drivs i Almis regi i samarbete med näringslivet.

I kommittémotion 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) framhåller motionärerna vikten av att barn och ungdomar ska få en chans att lära sig vad entreprenörskap och företagsamhet innebär och föreslår därför att möjligheten ses över att tillgängliggöra kurser inom entreprenörskap t.ex. genom Ung Företagsamhet (UF) för fler gymnasieprogram (yrkande 17). Motionärerna framhåller också att programmet Investera i Invandrarkvinnor som drevs 2011 till 2014 visade på goda resultat och föreslår därför att möjligheten ses över att återupprätta och utöka programmet Investera i invandrarkvinnor (yrkande 20). Avslutningsvis anför motionärerna att med tanke på att andelen kvinnor som startar och driver företag i hela vårt land bör öka, borde en erfaren förening som Winnet Sverige vara en viktig del i det fortsatta arbetet för ökad jämställdhet. Motionärerna föreslår därför att Tillväxtverket får i uppdrag att utvärdera och se över möjligheten att återetablera stödet till Winnet Sverige (yrkande 21).

I kommittémotion 2017/18:3789 av Annika Qarlsson m.fl. (C) anför att motionärerna vill fortsätta förbättra förutsättningarna för kvinnliga företagare. Motionärerna föreslår därför att kriterierna för de generella företagsstöden ses över av regeringen för att främja såväl kvinnors som mäns företagande på lika villkor (yrkande 12).

I partimotion 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) framhålls vikten av att ett jämställt företagande blir en prioriterad målsättning inom det företagsfrämjande arbete som görs på statlig och kommunal nivå och motionärerna föreslår därför att regeringen bör se över hur offentliga medel för att främja företagande gynnar män respektive kvinnor (yrkande 13).

I partimotion 2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) framför motionärerna vikten av att alla som flytt till Sverige ges möjligheter att skapa sig en framtid. Motionärerna föreslår därför bl.a. att regelverket kring företagande förenklas så att fler nyanlända enkelt kan starta och driva företag (yrkande 20).

Said Abdu (L) anför i motion 2017/18:157 att alla elever på Sveriges grundskolor och gymnasier bör erbjudas möjligheter att genomföra UF:s program för att kunna pröva sina vingar som entreprenörer och föreslår därför att UF ska stödjas (yrkande 1).

I kommittémotion 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) anför vikten av att kvinnors företagande gynnas genom en generös politik för företagande där hinder undanröjs (yrkande 33).

I motion 2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) framhålls vikten av att Sverige tar till vara människors entreprenöriella förmåga bland de som invandrat till Sverige. Tillväxtverket lyfter vikten av tidiga företagsförberedande insatser för personer med vilja till entreprenörskap redan under asylfasen. Motionären föreslår därför att personer med erfarenhet av och vilja till entreprenörskap identifieras redan i asylsökandefasen (yrkande 3). Vidare behöver information om företagande i Sverige bli tillgänglig på fler språk och tillgängliggöras för nyanlända (yrkande 4). Motionären föreslår också att särskilda företagsrådgivare inrättas som kan ge stöd till nyanlända ute i kommunerna (yrkande 5).

I motion 2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) framhålls vikten av att stödja kvinnors företagande och motionären föreslår därför att ambassadörsprogrammet för kvinnors företagande återupptas (yrkande 1). Motionären anför vidare att många kvinnor arbetar inom den offentliga sektorn och att personer med gedigna erfarenheter av att arbeta inom välfärdssektorn bör uppmuntras att se det positiva med entreprenörskap och starta eget inom sin profession (yrkande 2). Motionären framhåller avslutningsvis vikten av att samhället skapar och uppmuntrar ett klimat där kvinnor kan välja både karriär och familj och att kvinnors möjlighet att bedriva företag inom välfärdssektorn inte begränsas (yrkande 3).

Vissa kompletterande uppgifter

Kvinnors företagande och riktade insatser för kvinnor och personer med utländsk bakgrund

Tillväxtverket tog i april 2015 fram en strategi för att män och kvinnor ska kunna ta del av företagsfrämjande insatser på likvärdiga villkor. Strategins syfte är att bidra till en utveckling av statens företagsfrämjande på nationell, regional och lokal nivå för att nå det långsiktiga målet att kvinnor och män, oavsett etnisk bakgrund och ålder, ska kunna ta del av företagsfrämjande insatser på likvärdiga villkor.

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 24) att det är angeläget att ta till vara den tillväxtpotential som finns hos alla de som vill starta eller utveckla företag. För att åstadkomma en mångfald av företag och företagare har regeringen som målsättning att alla företag och företagare, oavsett kön, etnisk bakgrund, ålder, branschtillhörighet eller geografisk placering, ska få tillgång till företagsfrämjande insatser på likvärdiga villkor. I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) anger regeringen att det fortfarande är angeläget att förbättra förutsättningarna för alla, oavsett kön, bakgrund, ålder, bransch och geografisk hemvist, att starta och driva företag.

Tillväxtnalys utvärderade Tillväxtverkets satsning på ambassadörer för kvinnors företagande 2011–2014 (PM 2015:13) och konstaterar att det med tanke på att kvinnor traditionellt driver företag inom tjänstesektorn finns liten

potential att ändra den traditionella bilden av kvinnors företagande. En närmare redogörelse för regeringens uppdrag till Tillväxtverket att utse ambassadörer för kvinnors företagande och Tillväxtanalys utvärdering går att finna i utskottets betänkande 2015/16:NU15.

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade i juli 2016 en skriftlig fråga från Jörgen Warborn (M) om kvinnliga innovatörer (fr. 2015/16:1388). Frågan rörde på vilket sätt statsrådet och regeringen avser att vidta åtgärder för att förbättra förutsättningarna för kvinnliga innovatörer, företagare och formgivare. Statsrådet anförde i sitt svar på frågan bl.a. att Tillväxtverket och Vinnova är två av totalt 59 myndigheter som mellan 2015 och 2018 arbetar med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla beslutsprocesser för att på så sätt skapa bestående förändringar i verksamhet och arbetssätt. Vidare anförde statsrådet att regeringen under 2015 fattade beslut om nya stödförordningar när det gäller de regionala företagsstöden. De ska i större möjlighet nå kvinnor samt personer med utländsk bakgrund.

Almi erbjuder rådgivning och finansiering till företagare. IFS Rådgivning är sedan 2007 integrerat i Almi. I Almis ägaranvisning för 2017 står att ett särskilt fokus ska riktas mot kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Målnivån är att fokusgrupperna ska vara överrepresenterade bland Almis kunder jämfört med motsvarande andel i företagsstocken och nyföretagandet som helhet. Av Almis årsredovisning för 2016 framgår det att 44 procent av de som arbetar med kunder är kvinnor. Regeringen anger i budgetpropositionen för 2018 att en viktig strategisk fråga för att stärka innovationssystemets kompetens och variationsrikedom är kvinnors aktiva deltagande i statens utlysningar. Vinnova har under 2017 bl.a. intensifierat arbetat med att öka andelen kvinnor som söker finansiering i Vinnovas utlysningar och har ett särskilt fokus på kvinnors delaktighet i en ny satsning på s.k. startupbolag. Riksrevisionen aviserade i februari 2018 att myndigheten förbereder insatser för att granska Almis bidrag till jämställda villkor för företagande då Almi är en av statens viktigare kanaler för att främja företagande.

Under 2011–2014 fick Almi bidrag av regeringen för att genomföra insatser för att främja kvinnors företagande (N2011/472/ENT). Projektet Investera i invandrarkvinnor hade som syfte att få fler kvinnor med utländsk bakgrund att starta och utveckla företag i Sverige. Tillväxtanalys konstaterade i sin utvärdering av satsningen att målet med insatsen inte uppnåddes. En närmare redogörelse för regeringens uppdrag till Almi och Tillväxtanalys utvärdering av projektet går att finna i utskottets betänkande 2016/17:NU12.

Tillväxtanalys har försökt att besvara frågan om män och kvinnor har likvärdig tillgång till offentligt finansierad rådgivning (PM 2015:18). Myndighetens slutsats är att den huvudsakliga skillnaden i det första bemötandet är att män får mer konkret respons än kvinnor. I övrigt verkar bemötandet vara likvärdigt, oavsett om frågeställaren är kvinna eller man.

Tillväxtverket bedriver ett löpande arbete med att främja företagare med utländsk bakgrund. I juni 2016 gav regeringen Tillväxtverket i uppdrag att underlätta för nyanlända att snabbt starta företag i Sverige bl.a. genom att

utlysa medel till snabbspår för nyanlända till företagande (N2016/04637/FF). I december 2016 gav regeringen Tillväxtverket ett nytt uppdrag att främja nyanländas företagande i Sverige 2017–2018 (N2016/07794/FF) i syfte att ta till vara kompetensen hos nyanlända kvinnor och män med intresse för och erfarenhet av företagande. En slutrapport ska lämnas senast den 31 mars 2020. I januari 2018 gav regeringen Tillväxtverket i uppdrag att främja utrikes födda kvinnors företagande (N2018/00213/FF) genom bl.a. mentorskaps- och nätverksinsatser. En slutrapport ska lämnas senast den 28 februari 2022.

Winnet Sverige är en nationell paraplyorganisation för ett antal av de ideella organisationer resurscentrum för kvinnor som verkar för jämställd tillväxt. Tillväxtverket har tidigare finansierat resurscentrumen. Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht deltog i februari 2016 i en interpellationsdebatt med Helena Lindahl (C) om att upphöra med verksamhetsbidrag till Winnet (ip. 2015/16:352). Statsrådet anförde att regeringen bedömer att det finns en ändamålsenlig struktur för arbetet med jämställdhetsintegrering kopplat till regional tillväxt och att det är aktörer med regionalt utvecklingsansvar som också ska ansvara för det fortsatta utvecklingsarbetet för jämställd regional tillväxt där bl.a. företagsfrämjande är en viktig del. Statsrådet framhöll också att regeringen inför sitt beslut gjort en samlad bedömning, bl.a. utifrån resultat av utvärderingar på området.

Unga företagare

UF är en organisation vars syfte är att bl.a. införa entreprenörskap i utbildningssystemet. Organisationen finns representerad i hela Sverige och finansieras av bl.a. Statens skolverk (Skolverket). Enligt Tillväxtverkets regleringsbrev för 2018 ska Skolverket disponera en del av Tillväxtverkets medel för verksamhetsstöd till tjänster eller organisationer som främjar entreprenörskap och företagande bland unga inom grundskolan och gymnasieskolan. Vidare kan nämnas att organisationen Drivhuset arbetar för att studenter ska starta och driva företag. Organisationen finns representerad på 14 orter i Sverige och arbetar nära högskolor och universitet på orten. Drivhuset finansieras bl.a. genom årliga driftsbidrag från Tillväxtverket. I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) föreslog regeringen en förstärkt satsning om 24 miljoner kronor per år på entreprenörskap och företagande bland unga i grundskola, gymnasieskola och på högskola och universitet under 2018–2020.

Utskottets ställningstaganden

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas i det följande avsnittet under rubrikerna:

- Synliggörande av kvinnors företagande

- Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund.

Synliggörande av kvinnors företagande

I motion 2017/18:3412 (M, C, L, KD) förordas ett tillkännagivande om behovet av initiativ för att fortsätta att synliggöra och stärka möjligheterna för kvinnors företagande.

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen för 2017 formulerat en tydlig målsättning för företagsfrämjande: att alla företag och företagare, oavsett kön, etnisk bakgrund, ålder, branschtillhörighet eller geografisk placering ska få tillgång till företagsfrämjande insatser på likvärdiga villkor. I budgetpropositionen för 2018 noterar utskottet vidare att regeringen anger att det är fortsatt angeläget att förbättra förutsättningarna för alla, oavsett kön, bakgrund, ålder, bransch och geografisk hemvist, att starta och driva företag. Utskottet ser mot denna bakgrund inte behov av något riksdagsuttalande.

Därmed avstyrks motion 2017/18:3412 (M, C, L, KD) i berörd del.

Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund

Tillkännagivanden om att på olika sätt främja kvinnors företagande, företagande hos personer med utländsk bakgrund och företagande bland unga efterfrågas i motionerna 2017/18:157 (L), 2017/18:539 (SD), 2017/18:1022 (KD), 2017/18:1023 (KD), 2017/18:1240 (M), 2017/18:1322 (M), 2017/18:1447 (M), 2017/18:1514 (M), 2017/18:1633 (SD), 2017/18:1958 (M), 2017/18:2815 (L), 2017/18:3405 (M), 2017/18:3456 (V), 2017/18:3626 (KD), 2017/18:3788 (C) och 2017/18:3789 (C). Utskottet vill inledningsvis framhålla att det är viktigt att fler vill starta företag och att företagen kan växa och exportera då små och medelstora företag är viktiga jobbskapare och bidrar till Sveriges konkurrenskraft. Utskottet anser därför i likhet med vad som anförts då liknande motionsyrkanden behandlats, senast våren 2017, att det är angeläget att fler personer, oavsett kön, etnisk bakgrund eller ålder, startar och driver företag (bet. 2016/17:NU12). Att företagande sker på likvärdiga villkor för kvinnor och män leder enligt utskottets uppfattning till ett bättre resursutnyttjande, ökad innovationsförmåga i företagen, ökad attraktivitet och hållbar tillväxt i hela landet. Utskottet vill också framhålla att regeringen vidtagit ett flertal åtgärder för att företag och företagare ska få tillgång till företagsfrämjande insatser på likvärdiga villkor, bl.a. genom att ändra stödförordningarna för de regionala företagsstöden så att de i större utsträckning ska nå kvinnor samt personer med utländsk bakgrund, anmoda Almi i bolagets ägaransvisning att ett särskilt fokus ska riktas mot kvinnor och personer med utländsk bakgrund, och ge Tillväxtverket och Vinnova m.fl. myndigheter i uppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla beslutsprocesser.

För att främja kvinnors företagande föreslår motionärerna bl.a. att man ska undanröja hinder, se över de generella företagsstöden, underlätta för kvinnor att bli entreprenörer inom den offentliga sektorn, skapa nätverk för kvinnliga innovatörer, rekrytera fler kvinnor som rådgivare i främjandesystemet samt återinföra vissa tidigare genomförda satsningar på kvinnors företagande. Utskottet vill med anledning av dessa motionsyrkanden anföra följande. Utskottet vill inledningsvis påminna om att riksdagen i mars 2018 riktade ett tillkännagivande till regeringen om att denna snarast bör återkomma med förslag till hur man tänker arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn (bet. 2017/18:FiU26). Utskottet noterar att cirka hälften av rådgivarna på Almi är kvinnor och att ambassadörsprogrammet för kvinnor, programmet Investera i invandrarkvinnor och den nationella satsningen på Winnet utvärderats och upphört. Vidare noterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2018 anger att kvinnors aktiva deltagande i statens utlysningar är en viktig strategisk fråga för att stärka innovationssystemets kompetens och variationsrikedom, och att Vinnova intensifierat arbetet med att öka andelen kvinnor som söker finansiering inom myndighetens utlysningar. Utskottet noterar också att Riksrevisionen aviserat att myndigheten förbereder en granskning av Almis bidrag till jämställda villkor för företagande då Almi är en av statens viktigare kanaler för att främja företagande. Enligt utskottets uppfattning har ett flertal åtgärder vidtagits för att göra det enklare för kvinnor att starta och driva företag.

För att göra det enklare för personer med utländsk bakgrund att starta och driva företag föreslår motionärerna bl.a. förenklade regelverk, information om företagande på olika språk, företagsrådgivning och att potentiella entreprenörer identifieras redan under asylfasen. Utskottet vill med anledning av dessa motionsyrkanden anföra följande. Utskottet konstaterar att regeringens förenklingsarbete för företagare är inriktat på områdena bättre service och ändamålsenligare regler. Utskottet konstaterar också att information om företagande på verksam.se finns på engelska. Vidare noterar utskottet att Tillväxtverket bedriver ett löpande arbete för att främja företagare med utländsk bakgrund och att myndigheten fått flera uppdrag på området sedan 2016. Bland annat har Tillväxtverket fått i uppdrag att underlätta för nyanlända att snabbt starta företag, ta till vara kompetensen hos nyanlända kvinnor och män med intresse för och erfarenhet av företagande och att främja utrikes födda kvinnors företagande genom bl.a. mentorskaps- och nätverksinsatser. Enligt utskottets uppfattning finns det ett flertal pågående insatser för att göra det enklare för personer med utländsk bakgrund att starta och driva företag.

För att främja företagande bland unga föreslår motionärerna bl.a. att fler ska kunna pröva UF-företagande, att en företagsfond för unga ska bildas, att ett starta-eget-lån för unga vuxna ska utredas och att Drivhuset ska få stöd. Utskottet konstaterar att Ung Företagsamhet bl.a. får finansiering via Skolverket och att Drivhuset bl.a. får finansiering från Tillväxtverket. Vidare noterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2018 föreslog en förstärkt satsning på entreprenörskap och företagande bland unga i grundskola, gymnasieskola och på högskola och universitet under 2018–2020.

Utskottet anser sammanfattningsvis att de här aktuella motionerna inte bör leda till någon åtgärd från riksdagen och avstyrker därmed samtliga här behandlade motionsyrkanden.

Socialt företagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om socialt företagande med hänvisning till det pågående arbetet för att stärka socialt företagande.

Jämför reservation 17 (V) och 18 (KD).

Motionerna

Lars Mejern Larsson m.fl. (S) framhåller i motion 2017/18:1794 (yrkande 4) att det är lätt att glömma bort att social ekonomi och kooperativt företagande är en verklig tillgång och föreslår därför ett tillkännagivande till regeringen om behovet av satsningar på olika företagsformer.

I motion 2017/18:2628 av Lennart Axelsson m.fl. (S) konstaterar motionärerna att de organisationer som i dag ger stöd i form av företagsrådgivning och kompetensutveckling till arbetsintegrerade sociala företag har mycket begränsade resurser. Organisationerna behöver långsiktig finansiering för att ge arbetsintegrerade sociala företag samma tillgång till företagsrådgivning och kompetensutveckling som andra småföretag, och motionärerna föreslår därför att behovet av företagsrådgivning och kompetensutveckling för arbetsintegrerade sociala företag ses över (yrkande 3). Vidare menar motionärerna att många som driver arbetsintegrerade sociala företag har svårt att få banklån eller annan finansiering. Motionärerna anser att regeringen bör överväga att se över förutsättningarna för kapitalförsörjning för att bättre svara mot arbetsintegrerade sociala företags särskilda behov, t.ex. genom att se över möjligheterna till en dialog mellan de idéburna företagen och finansinstituten samt att öppna för olika finansieringslösningar och stöd från speciella bankfonder (yrkande 5).

Michael Svensson (M) framhåller i motion 2017/18:3230 att sociala företag är en utmärkt företagsform för att hjälpa människor tillbaka till ett aktivt yrkesliv och föreslår därför att möjligheten att inrätta en fond för sociala företag ses över.

I motion 2017/18:2962 av Valter Mutt m.fl. (MP) framhåller motionärerna att framgångsrikt hållbart företagande bygger mer på samarbetskraft än konkurrenskraft där även de anställda ges möjlighet att bli delaktiga. Så kallade ESOP-program (Employee Stock Ownership Plan) ger anställda möjlighet via en stiftelse att bli delägare i företagen de arbetar på (yrkande 20). Motionärerna föreslår att helt eller delvis medarbetarägda företag ska

stimuleras och att det ska utredas vad som skulle krävas för att få till stånd ett ESOP-liknande system i Sverige.

I motion 2017/18:236 av Anders Åkesson (C) anför motionären att föråldrad lagstiftning och gynnande av privata och offentliga företag har gjort att Sverige i jämförelse med omvärlden hamnat i bakvattnet när det gäller idéburet företagande. Motionären vill därför att regeringen påbörjar ett arbete med en nationell handlingsplan för utveckling av kooperativt företagande.

I partimotion 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) framhålls att arbetstagarägda företag är en modell för gemensamt ägande som skapar större handlingsutrymme för den enskilde anställde, och att företagen också tenderar att vara mer lönsamma, skapa fler jobb och betala mer i skatt än andra motsvarande företag. Motionärerna anser därför att regeringen bör tillsätta en utredning om i vilka former staten kan underlätta för arbetstagarägda företag samt för arbetsövertagande av hotad produktion (yrkande 17).

I kommittémotion 2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD) anføres att den sociala ekonomin bidrar till samhällets utveckling på en rad sätt bl.a. bidrar den till privata initiativ och entreprenörskap och uppmärksammar, engagerar och stärker grupper som inte sällan står i utkanten av samhället. Motionärerna föreslår att alla regioner i landet ska arbeta strategiskt med utveckling av den sociala ekonomin (yrkande 19).

I kommittémotion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) framhålls att möjligheten att få kapital oavsett associationsform är en viktig förutsättning för att skapa mångfald i näringslivet. Motionärerna anser att kreditgaranti-föreningar och mikrofonder bör främjas för hållbart företagande även inom den sociala ekonomin (yrkande 5). Motionärerna föreslår vidare att möjligheten till en statlig investeringsfond för att främja verksamheter inom det sociala området som kan ge arbete och sysselsättning utreds (yrkande 9). Motionärerna är positiva till regeringens nysatsning i början av 2016 på arbetsintegrerade sociala företag, s.k. ASF, och föreslår att strategin för att utöka start och affärsutveckling för ASF bör utvecklas till ett permanent program och att definitionen av ASF bör läggas fast i en förordning (yrkande 22). Motionärerna framhåller vidare vikten av insatser för att bredda synen på företagande i civila samhället. Motionärerna föreslår därför att man inom den nationella överenskommelsen om samverkan mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting samt idéburna organisationer arbetar mer för att öka mångfalden av utförare och leverantörer inom hälso- och sjukvård samt omsorg (yrkande 25). Avslutningsvis anför motionärerna att traditionella finansiella institutioner har svårt att förstå socialt företagande och föreslår därför att möjligheten att skapa en fond för att främja den idéburna sektorns möjlighet till socialt företagande ska utredas. Motionärerna anser att fonden skulle kunna fungera på ett liknande sätt som Big Society Capital i Storbritannien där medel går till sociala investeringar (yrkande 32).

Vissa kompletterande uppgifter

Regeringen gav i februari 2016 Tillväxtverket i uppdrag att i samråd med Arbetsförmedlingen och inom ramen för EU:s stadsstödsregelverk utarbeta och genomföra ett tvärsektoriellt program med insatser som stimulerar fler arbetsintegrerade sociala företag att starta och växa för att därigenom öka antalet sysselsatta 2016–2018 (A2016/00424/A). Målet är att skapa fler möjligheter till arbete för personer som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa. Inom programmet finns det möjlighet att söka finansiering till projekt eller affärsutveckling, t.ex. i form av affärsutvecklingscheckar.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) ytterligare medel under 2018–2020 för insatser för sociala företag, vilket även inkluderar arbetsintegrerade sociala företag. Syftet är att ta till vara den sociala innovationskraft och samhällsnytta som sociala företag kan bidra med. Regeringen beslutade i februari 2018 om en samlad strategi för sociala företag där avsikten med insatserna är att skapa bättre förutsättningar för sociala företag att utvecklas och vara med och lösa samhällsutmaningar. Strategin har som mål att stärka utvecklingen av sociala företag, så att dessa bättre kan delta i att lösa utmaningar i samhället samt bidra till att offentlig sektor uppmärksammar och använder socialt företagande och sociala företag som värdefulla aktörer i utvecklingen av ett hållbart samhälle. Strategin innehåller fem områden, bl.a. att förtydliga affärsrelationer till eller samarbetet med de offentliga aktörerna samt att stärka företags- och rådgivningskompetensen hos de sociala företagen. Övriga tre områden handlar om att se över befintliga finansieringsmöjligheter, att tydliggöra och mäta effekterna av de sociala företagens verksamhet samt att dela kunskap och sprida goda exempel. Strategin syftar till att samordna insatser från olika politikområden. Som ett led i genomförandet av strategin gav regeringen i februari 2018 Tillväxtverket i uppdrag att bl.a. identifiera och genomföra insatser som bidrar till att stimulera tillväxt hos sociala företag och att stärka utvecklingen av och kunskapen om sociala entreprenörer och sociala företag i hela landet (N2018/00713/FF). Tillväxtverket ska särskilt prioritera insatser som stärker de sociala företagens affärsutveckling och tillgång till rådgivning och kompetensutveckling samt öka kunskapen om socialt företagande och företagets roll för att stärka innovationskraften hos offentliga aktörer. Tillväxtverket ska även ta fram en långsiktig analys och plan för hur befintligt finansieringsstöd kan användas på bästa sätt för att stödja sociala företag, inklusive idéburet företagande. Regeringen gav även i februari 2018 Vinnova i uppdrag att identifiera och genomföra insatser som bidrar till att främja utvecklingen av och kunskapen om social innovation genom socialt företagande, bl.a. genom insatser för att etablera nya eller utveckla existerande inkubatorer (N2018/00714/IFK).

I Staten och kapitalet – struktur för finansiering av innovation och hållbar tillväxt (prop. 2015/16:110) föreslog regeringen att ett nationellt utvecklingsbolag inrättas. Bolaget ska investera indirekt i företag i utvecklingsfaser genom privat förvaltade fonder. Det nationella utvecklingsbolagets selektering

av såddfonder kan inkludera finansiering av fonder av lokal karaktär, men även fonder som arbetar med ett brett spektrum av företag, t.ex. inom den ideella sektorn och socialt företagande. Den nya förordningen (2016:1283) om statligt stöd genom nationellt utvecklingsbolag trädde i kraft den 1 januari 2017 och Saminvest AB startade sin verksamhet under 2017.

Tillväxtverket gav under 2017 ekonomiskt stöd till organisationen Coompanion med stöd av förordningen (2001:1194) om statsbidrag till kooperativ utveckling. Organisationen har 25 regionala utvecklingscentrum och ger utbildning, rådgivning och information om start och utveckling av kooperativt företagande och arbetsintegrerade sociala företag.

Regeringen lämnade i maj 2015 propositionen Modernisering av lagen om ekonomiska föreningar (prop. 2015/16:4). Riksdagen beslutade den 27 januari 2016 om en ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar i syfte att göra det enklare att driva kooperativa företag. Lagen gäller fr.o.m. den 1 juli 2016. På förslag från civilutskottet gjorde riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att den bör återkomma med ett lagförslag som rör arbetskooperativa föreningar (bet. 2015/16:CU10). I december 2017 beslutade regeringen om en lagrådsremiss, En ny lag om ekonomiska föreningar. Lagen ska ge kooperativa företagande bättre förutsättningar att växa och anställa genom villkor som är mer likvärdiga de som gäller för andra företagsformer. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2018 i lagrådsremissen.

På webbplatsen sofisam.se finns information till de som vill starta eller driva arbetsintegrerade sociala företag. Webbplatsen innehåller också en definition av arbetsintegrerade sociala företag som tagits fram av Tillväxtverket tillsammans med sociala företag, rådgivare och andra myndigheter.

Regeringen tecknade i februari 2018 en överenskommelse med det civila samhället om en gemensam stödstruktur för dialog och samråd (Ku2018/00152/D). Överenskommelsen vidareutvecklar den tidigare överenskommelsen inom det sociala området och öppnar för nya möjligheter till dialog och samråd. Syftet med den breddade överenskommelsen är att kunna lösa hinder och hitta former för samverkan där behoven är som störst. Inom ramarna för överenskommelsen och parternas gemensamma vision framhålls att möjligheterna att driva idéburen verksamhet inom vård och omsorg bör utvecklas. Regeringen har även beslutat att tillföra 3 miljoner kronor årligen till det kansli som inrättats.

Utskottets ställningstaganden

Tillkännagivanden om att främja socialt företagande efterfrågas i motionerna 2017/18:236 (C), 2017/18:1794 (S), 2017/18:2628 (S), 2017/18:2962 (MP), 2017/18:3230 (M), 2017/18:3456 (V), 2017/18:3741 (KD) och 2017/18:3747 (KD). Motionärerna förordar bl.a. att förenkla förutsättningarna för sociala företag och utveckla olika finansieringslösningar för att främja sociala företag. Med anledning av motionerna vill utskottet inledningsvis framhålla att utskottet vid flera tillfällen uttalat sin positiva syn på de verksamheter som

ryms inom social ekonomi och socialt företagande, senast våren 2017 (bet. 2016/17:NU12).

Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2018 föreslog ytterligare medel för insatser under 2018–2020 för sociala företag vilket även inkluderar arbetsintegrerade sociala företag. Vidare konstaterar utskottet att regeringen tidigare gett Tillväxtverket i uppdrag att 2016–2018 genomföra ett tvärsektorielt program med insatser för fler och växande arbetsintegrerade sociala företag. Utskottet konstaterar också att regeringen i februari 2018 fattat beslut om en samlad strategi för sociala företag bl.a. för att stärka företags- och rådgivningskompetens för socialt företagande och för att se över de befintliga finansieringsmöjligheterna för sociala företag. Utskottet noterar att Tillväxtverket fått i uppdrag att prioritera insatser som stärker de sociala företagens affärsutveckling och tillgång till rådgivning och kompetensutveckling och att ta fram en långsiktig analys och plan för hur det befintliga finansieringsstödet kan användas på bästa sätt för att stödja sociala företag. Utskottet noterar vidare att regeringen angett att Saminvest AB:s selektering av såddfonder kan inkludera finansiering av fonder som arbetar med ett brett spektrum av företag t.ex. inom den ideella sektorn och socialt företagande. Utskottet noterar även att Tillväxtverket under 2017 gav fortsatt ekonomiskt stöd till Coompanion för kooperativ utveckling och att regeringen beslutat om en lagrådsremiss, En ny lag om ekonomiska föreningar, för att bl.a. ge kooperativa företag bättre förutsättningar att växa och anställa genom villkor som är mer likvärdiga andra företagsformer.

Med anledning av motion 2017/18:3741 (KD) där motionärerna bl.a. anför att man inom överenskommelsen med civilsamhället bör arbeta mer för att öka mångfalden av utförare inom hälso- och sjukvård samt omsorg vill utskottet anföra följande. Då regeringen nyligen tecknat en utvidgad överenskommelse med det civila samhället om en gemensam stödstruktur för dialog och samråd, där det bl.a. anges att möjligheterna att driva idéburen verksamhet inom vård och omsorg bör utvecklas, anser utskottet att regeringen redan verkar i linje med det som efterfrågas i motionen och att ett riksdagsuttalande därmed inte är nödvändigt.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet samtliga här nämnda motioner i de aktuella delarna.

Riskkapital

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om riskkapital bl.a. med hänvisning till det pågående arbetet för att förbättra finansieringsförutsättningarna för företag i Sverige.

Jämför reservation 19 (M, C, L, KD), 20 (M, C, L, KD), 21 (M), 22 (SD), 23 (C), 24 (V) och 25 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:3411 anför Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) att kapital är helt avgörande för att kunna starta, driva och utveckla ett företag. Motionärerna framhåller att statligt riskkapital ska vara tillgängligt i hela landet så att människor och företag runt om i landet ska ges förutsättningar att starta företag (yrkande 2).

I kommittémotion 2017/18:3412 anför Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) att det statliga riskkapitalet bör reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Motionärerna anser att det bör ske med en s.k. fond-i-fond-lösning där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. Särskilt viktigt är det att stötta företag med stor tillväxtpotential i ett tidigt skede. Motionärerna hänvisar till exempelvis Nederländernas och Storbritanniens reformprocesser för att locka fram mer privat riskkapital och framför vidare att Sverige borde dra nytta av erfarenheterna från sådana initiativ i andra länder och överväga att vidta lämpliga motsvarande åtgärder (yrkande 7).

Även i kommittémotion 2017/18:3420 anför Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) att det statliga riskkapitalet bör reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Motionärerna anser att det bör ske med en fond-i-fond-lösning där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. Särskilt viktigt är det att stötta företag med stor tillväxtpotential i ett tidigt skede (yrkande 2).

I kommittémotion 2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) anføres också att det statliga riskkapitalet bör reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Motionärerna anser att det bör ske med en fond-i-fond-lösning där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder (yrkande 1). Vidare vill motionärerna utveckla former för att stimulera det privata riskkapitalet att komma in tidigare i investeringskedjan oberoende av statliga insatser (yrkande 2).

I kommittémotion 2017/18:3409 av Lars Hjälmered m.fl. (M) framhåller motionärerna att kapital är helt avgörande för att kunna starta, driva och utveckla ett företag. Statligt riskkapital ska vara tillgängligt i hela Sverige så att människor och företag runt om i landet ska ges förutsättningar att starta företag. Regeringen bör därför säkerställa att särskild hänsyn tas till befintliga

statliga riskkapitalbolags geografiska och branschspecifika kompetenser i förändringen av det statliga riskkapitalet (yrkande 1).

I motion 2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M) anför motionären att systemet med mikrolån behöver utvecklas för att underlätta etableringen av fler företag. För att förverkliga detta skulle man kunna bygga upp ett mikronlånssystem liknande studiemedelssystemet och finansiera det genom en omfördelning av det statliga företagsstödet.

I motion 2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) konstateras att många av de som funderar på att starta eget företag vänder sig till Almi för stöd och hjälp med finansiering, dock är villkoren för Almis lån inte särskilt fördelaktiga jämfört med ett vanligt banklån. Bland annat bör amorterings- och räntevillkoren ändras för att stimulera framväxten av nya företag. Motionären föreslår ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av Almilånen (yrkande 2).

Att driva företag i dag i Sverige innebär stora risker. Ulrika Karlsson i Uppsala (M) vill därför i motion 2017/18:3161 att regeringen stärker tillgången till riskkapital bl.a. genom att bättre balansera riskerna för företagare och införa nya investeringsformer så att privatpersoner vågar investera i tidiga skeden som normalt medför hög risk (yrkande 1).

I kommittémotion 2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhålls det att företag i avfolkningsorter genom riktade satsningar bör få hjälp med att starta företag eller expandera sina verksamheter genom t.ex. kreditgarantier eller särskilda expansionslån, och att den statliga riskkapitalfinansieringen i högre grad än i dag bör ges åt mindre nystartade tillväxtföretag (yrkande 4).

I kommittémotion 2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) anføres att den statliga riskkapitalfinansieringen bör prioritera mindre, nystartade tillväxtföretag. Statens insatser på detta område bör enligt motionärerna involvera forskningsparker, s.k. science parks, innovationskontor och inkubatormiljöer och styras mot de förkommersiella faserna (yrkande 1). Motionärerna framhåller även behovet av en marknadskompletterande fond med mycket låga avkastningskrav, dvs. expansionslån i avfolkningsorter. Syftet med en sådan fond är enligt motionen att kapital ska kunna riktas mot investeringar i avfolkningskommuner där hög risk gör att bankerna ger orimliga lånevillkor för exempelvis fastighetsinvesteringar kopplat till industriell verksamhet (yrkande 2). I motionen anføres vidare att investeraravdraget är ett bra verktyg för att styra riskkapital mot mindre företag. För att öka intresset för avdraget vill motionärerna att det statligt ägda Almi i högre grad än vad som nu är fallet ska bjuda in allmänheten att investera i de företag som man avser att investera i, vilket i sin tur medför rätt till investeraravdrag (yrkande 6).

I motion 2017/18:545 framhåller Dennis Dioukarev (SD) att en god tillgång på riskkapital skapar förutsättningar för småföretag med hög tillväxtpotential att på sikt växa till medelstora och stora företag. En marknadskompletterande riskkapitalfond skulle enligt motionären gynna innovationsutvecklingen och öka nyföretagsamheten.

I motion 2017/18:3274 framhåller Mikael Jansson (SD) att innovationer som står till grund för svenska företag är avgörande för Sveriges välfärd. Brist

på inhemskt riskkapital gör att företag köps upp av utländska riskkapitalbolag. För att öka tillgången på riskkapital förordar motionären därför att vinsterna från de statliga kasinona ska gå till ett nytt statligt riskkapitalbolag (yrkande 1). Därtill ska det göras till en intressant placering för svenska medborgare, som ska ha avdragsrätt för köp av andelar i bolaget (yrkande 2). Vidare föreslår motionären att Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) ska ges ansvar att placera kapitalet i lovande svenska innovationer (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) framhålls att tillgången på kapital är en nyckelfråga för att främja entreprenörskap och att det är viktigt att säkerställa att det statliga riskkapitalet kommer företag i hela landet till del. Nedläggningen av Inlandsinnovation är enligt motionärerna ett exempel på hur regeringens politik bidrar till ökad centralisering och minskat företagande (yrkande 8).

I kommittémotion 2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) framför motionärerna att en väl fungerande kapitalförsörjning är avgörande för ett dynamiskt näringsliv, även på landsbygden. Med ökande avstånd från kreditgivare ökar svårigheterna för småföretagare att skaffa kredit. Motionärerna anser därför att de statliga aktörerna behöver bli bättre på att visa var deras investeringar sker; om de främst sker i städerna eller på landsbygden (yrkande 13).

I partimotion 2017/18:551 av Jan Björklund m.fl. (L) anför motionärerna att statligt riskkapital ska vara tillgängligt i hela landet så att alla företag ges goda förutsättningar att starta, driva och utveckla företag (yrkande 2).

I kommittémotion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) framhålls att Sverige har en väl utbyggd sektor för riskkapitalförsörjning för företag, men att den behöver omstruktureras och utvecklas. Detta för att såväl det offentliga som det privata riskkapitalet ska ge bästa möjliga effekt vid investeringar, och inte minst att uppfinnare, innovatörer och entreprenörer i olika skeden ska hitta de medel som finns tillgängliga. Motionärerna föreslår därför att statens riskkapital i än högre grad ska kunna matcha lokalt riskkapital genom samverkan med kreditgarantiföreningar (yrkande 4). Motionärerna anför att de ser fram emot resultatet av den utredning om gräsrotsfinansiering, s.k. crowdfunding, som regeringen tillsatt. Utredningen ska bl.a. analysera vilka regler som är tillämpliga på gräsrotsfinansiering. Motionärerna framhåller vikten av att utformning av regler för crowdfunding tar hänsyn till internationella exempel på lagstiftning och användning (yrkande 8). Motionärerna anför vidare att det är viktigt att underlätta att kapital investeras eller reinvesteras på landsbygden. Det bör därför göras en översyn av de finansieringsmöjligheter som i dag finns beträffande privatpersoners, företags och andra aktörers möjligheter att investera i lokal företagsutveckling (yrkande 11).

I kommittémotion 2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) anför motionärerna att de välkomnar bildandet av en statlig fond som tillsammans med privat kapital kan investera i svenska innovativa företag med tillväxtpotential inom exempelvis grön teknik eller energibranscherna. Marknaden är

en effektiv motor för förändring och det behövs långsiktiga förutsättningar som stimulerar det privata riskkapitalet att våga investera i gröna företag i utvecklingsfaser (yrkande 2).

Vissa kompletterande uppgifter

Ny struktur för statligt riskkapital

Riksdagen antog regeringens proposition Staten och kapitalet – struktur för finansiering av innovation och hållbar tillväxt (prop. 2015/16:110, bet. 2015/16:NU23) våren 2016. I propositionen föreslogs att ett nationellt statligt ägt utvecklingsbolag ska inrättas (Saminvest AB). Bolaget ska bedriva finansieringsverksamhet med inriktning mot innovativa företag med hög tillväxtpotential genom marknadskompletterande indirekta investeringar. Genom ett fond-i-fond-upplägg anses det privata utbudet av riskkapital kunna främjas, och volymerna av riskvilligt utvecklingskapital förutses öka då statliga medel växlas upp med privata. Statens del av fondkapitalet finansieras av befintliga medel inom de statligt ägda bolagen Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB. Den nya förordningen (2016:1283) om statligt stöd genom nationellt utvecklingsbolag trädde i kraft den 1 januari 2017 och Saminvest AB startade sin verksamhet under 2017, då aktierna i Inlandsinnovation AB och Fouriertransform AB tillfördes Saminvest AB. Saminvests framtida fondinvesteringar finansieras av kapital från dessa dotterbolag vilkas nyinvesteringsverksamhet nu upphört.

Av Saminvests bokslutskommuniké för oktober–december 2017 framgår att bolaget under sitt första verksamhetsår har utvecklat organisationen, bedrivit ett informations- och utvecklingsarbete i syfte att påbörja fondinvesteringar och bidra till etableringen av nya fondförvaltarteam. Vid slutet av 2017 hade Saminvest gjort tre nya fondutfästelser med riskkapitalfonder verksamma i Sverige. Utfästelserna innefattar Hadean ventures med syftet att förstärka företag inom livsvetenskap, Luminar ventures som är en nybildad svensk riskkapitalfond med fokus på svenska innovativa teknikbolag inom digitalisering och Spintop ventures som fokuserar på företag i såddfasen. Vad gäller Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB uppges det i rapporten att förvaltningen av de kvarvarande innehaven görs affärsmässigt och att den strukturerade avvecklingen sker utan brådska. Fokus ligger på värdeutveckling för att på sikt frigöra mer kapital för fondinvesteringar. Eftersom Fouriertransform och Inlandsinnovation investerat i bolag med hög risk och tidiga faser anses inte alla direktinnehav ha affärsmässig bärkraft. Saminvest har därför fastställt en plan där vissa innehav med god utvecklings- och värdepotential prioriteras med satsningar och följdinvesteringar. Innehav som befinner sig i ett mognadsskede där Saminvestkoncernen inte längre kan tillföra något som utvecklar värdet avvecklas.

Garantisystem och demonstrationsanläggningsfond

Regeringen framför i propositionen Staten och kapitalet (prop. 2015/16:110) att det i första hand ska det vara den privata marknaden som tillgodoser företagens behov av externt kapital, men konstaterar att det finns tecken på att utlåning och villkor stramats åt och att bankernas riskbenägenhet minskat. Svårigheter att få bankfinansiering riskerar att drabba små och medelstora företag generellt men i synnerhet företag med små säkerhetstillgångar, exempelvis företag i områden eller regioner där fastighetspriserna är för låga för att fastigheter ska kunna användas som tillräcklig säkerhet.

Regeringen konstaterar vidare i propositionen att Almi och Stiftelsen Norrlandsfonden fyller en marknadskompletterande roll genom att bidra till att förstärka utbudet av lån till små och medelstora företag. Även om dessa insatser bidrar till att stärka förutsättningarna för lånefinansiering är det enligt vad som framförs i propositionen regeringens avsikt att ytterligare förstärka tillgången på marknadskompletterande lån till företag i alla delar av landet, inte minst utanför storstadsregionerna. Regeringen anför vidare att Almi därför bör ges i uppgift att säkerställa att lämpliga finansiella instrument erbjuds på ett sådant sätt att bedömda brister i marknaden kan kompletteras ytterligare, även när det gäller mindre lånebelopp och utanför större tillväxtregioner. Almi bör mot bakgrund av detta bedöma behovet av eventuella nya insatser, t.ex. ett garantiinstrument eller lämpliga låneprodukter, i nära samverkan med banker.

För att Norrlandsfonden ska kunna fortsätta att möta efterfrågan på marknadskompletterande lån i norra Sverige avser regeringen enligt propositionen att säkerställa att den förstärkta utlåningskapacitet som Norrlandsfonden fått genom lån från Inlandsinnovation bibehålls.

I propositionen gör regeringen vidare bedömningen att det nationella utvecklingsbolaget bör ta initiativ till att etablera en demonstrationsanläggningsfond. Som skäl för detta anger regeringen att det sannolikt finns ett marknadsmisslyckande för vissa typer av investeringar i produktionsanläggningar när ny teknologi eller nya processer ska förändras från att producera i liten skala till att producera i kommersiell skala. Regeringen anger att målgruppen för förslaget främst är mindre företag som är verksamma inom material-, energi- och miljöteknik. Det nationella utvecklingsbolaget får inom ramen för investeringsverksamheten definiera vilka typer av demonstrationsanläggningar som bör ingå i fonden. I september 2017 tecknade Saminvest AB ett ramavtal med forskningsinstitutet RISE som genom rådgivning inom test- och demonstrationsfrågor ska säkerställa tillgången till relevant kompetens inom test och demonstration för Saminvest, i samband med investeringar i bolag med särskilda behov att bygga upp s.k. test- och demonstrationsanläggningar.

I ägaranvisningen från mars 2017 för Almi står att syftet med bolagets verksamhet bl.a. är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för en hållbar tillväxt samt medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag. Bolaget ska för detta ändamål erbjuda tjänster inom rådgivning och finansiering i huvudsak riktat till företagare och företag med

lönsamhets- och tillväxtpotential. Finansieringstjänsterna ska innefatta både lån och ägarkapital. Vidare framgår det att verksamheten ska utgöra ett komplement till den privata marknaden och vara tillgänglig i hela landet men att utbudet kan variera beroende på regionala förutsättningar. Verksamheten ska bidra till att utveckla och kommersialisera kunskapsintensiva affärsidéer. Särskilt fokus ska riktas mot företagare och företag i tidiga skeden och mot kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Bolaget ska bedriva låneverksamheten långsiktigt så att kapitalet bevaras nominellt intakt.

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2018 att Almis dotterbolag, Almi Invest, och Industrifonden, vars verksamheter växlas upp kraftigt av privata investerare, bidrar till att privat kapital investeras i företag i tidiga skeden. Regeringens målsättning är att även de nya verksamheterna, Grön investeringsfond, Swedish Venture Initiative och Saminvest AB, på motsvarande sätt ska bidra till företagets tillgång till privat riskkapital. Regeringen konstaterar vidare att utlåningen från Almi och Norrlandsfonden har ökat kraftigt vilket återspeglar en stark konjunktur samtidigt som vissa företag upplever svårigheter att få tillgång till lånefinansiering från privata banker. Den bankdialog som regeringen tagit initiativ till under 2017 kommer därför att fortsätta i syfte att ge små och medelstora företag i hela landet bättre tillgång till finansiering från banker. Vidare tillsköt regeringen 200 miljoner kronor till Norrlandsfonden i budgetpropositionen för 2018 för att säkra stiftelsens långsiktiga utlåningskapacitet.

Grön investeringsfond m.m.

I oktober 2016 fattade Tillväxtverket beslut om två nationella riskkapitalprojekt med EU-medel från det nationella regionalfondsprogrammet 2014–2020: Grön investeringsfond och Swedish Venture Initiative. Grön investeringsfond startades hösten 2016, förvaltas av Almis dotterbolag Almi Invest och medfinansieras av Statens energimyndighet och Almi. Fonden syftar till att genomföra direktinvesteringar och riktar sig till företag verksamma inom områdena klimat, förnybar energi och energieffektivisering och ska bidra till en koldioxidsnål ekonomi. Fondens kapital på 650 miljoner kronor finansieras till hälften från Europeiska regionala utvecklingsfonden och till hälften med privat kapital i de enskilda investeringarna. Swedish Venture Initiative etablerades under 2016 och har ett fond-i-fond-upplägg där Europeiska investeringsfonden utser privata fondförvaltare som utför investeringar i tillväxtföretag. Fonden har en kapitalbas på 388 miljoner kronor. Fonden kompletteras därutöver med privat finansiering och finansiering från Europeiska Investeringsfonden.

Gräsrotsfinansiering

Finansinspektionen lämnade sin rapport Gräsrotsfinansiering i Sverige – en kartläggning (dnr 15-17414) till regeringen i december 2015 med anledning av det uppdrag myndigheten fick i juli 2015 (Fi2015/3817). Två slutsatser som

Finansinspektionen drog i rapporten var att det finns ett behov av fördjupad analys och att det behöver klargöras vilka befintliga regler som kan omfatta olika former av gräsrotsfinansiering, s.k. crowdfunding. En särskild utredare fick därefter, i juli 2016, i uppdrag (dir. 2016:70) att bl.a.:

- kartlägga marknaden för plattformar för gräsrotsfinansiering
- analysera deltagarnas och plattformarnas roll, funktion och incitamentsstruktur
- analysera vilka regler som är tillämpliga på andelsbaserad och lånebaserad gräsrotsfinansiering
- analysera om det behövs en ny näringsrättslig lagreglering, eller om befintlig lagstiftning behöver justeras
- se över behovet av sanktioner
- i förekommande fall utarbeta nödvändiga lagförslag.

Uppdragets utgångspunkter är att förbättra förutsättningarna för utvecklingen av gräsrotsfinansiering som en alternativ källa till finansiering för små och medelstora företag, göra det möjligt för individer att hitta gemensamma finansieringslösningar i allmänhet inom civilsamhället och att säkerställa ett högt konsumentskydd och investerarskydd i allmänhet för att främja förtroendet för och utvecklingen av plattformar för gräsrotsfinansiering. Uppdraget skulle redovisats den 29 december 2017, men har förlängts till den 16 mars 2018 genom ett tilläggsdirektiv (dir. 2017:112).

Utskottets ställningstaganden

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas i det följande avsnittet under rubrikerna:

- Riskkapitalets struktur
- Riskkapitalets tillgänglighet
- Övrigt om riskkapital.

Riskkapitalets struktur

I motionerna 2017/18:3405 (M), 2017/18:3412 (M, C, L, KD) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD) förordas tillkännagivanden om att öka ambitionerna och incitamenten för att locka fram privat riskkapital, att det statliga riskkapitalet behöver reformeras och effektiviseras så att det dels i högre grad kompletterar privat riskkapital, dels i större utsträckning ska användas i fond-i-fond-lösning tillsammans med privat riskkapital för att öka det privata riskkapitalet i tidiga faser.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att en väl fungerande kapitalförsörjning är nödvändig för ett företagsklimat som stöder innovation och

hållbar tillväxt. Utskottet anser att även om marknaden i hög grad kan tillgodose företagens finansiella behov finns det marknadsmisslyckanden och finansieringsgap där det är viktigt att staten kompletterar marknaden. Utskottet har vid tidigare tillfällen anfört att det finns behov av att tydliggöra och förenkla systemet för statlig företagsfinansiering, minska långsiktiga inlåsningsmandat och göra kapitalet mer verksamt gentemot de marknadskompletterande behov som finns, särskilt i tidiga utvecklingsskeden. För att möta dessa behov antog riksdagen våren 2016 förslaget i regeringens proposition om att bilda ett nationellt utvecklingsbolag (prop. 2015/16:110, bet. 2015/16:NU23). Saminvest AB påbörjade sin verksamhet i januari 2017 med uppgiften att göra indirekta investeringar i företag genom att investera i privat förvaltade fonder som är inriktade på investeringar i företag i utvecklingsfaser.

Utskottet kan konstatera att Saminvest AB:s struktur är en s.k. fond-i-fondlösning där bolaget investerar indirekt i företag där det finns ett behov av marknadskompletterande investeringar. Utskottet noterar i detta sammanhang den satsning som Saminvest AB har gjort i tre riskkapitalfonder verksamma i Sverige som innefattar såväl aktörer fokuserade på livsvetenskap som universitetsnära teknikbolag i såddfasen. Bolaget har alltså varit verksamt under ett år och utskottet konstaterar att arbetet fortlöper i den riktning som motionärerna efterfrågar. Utskottet vill här även hänvisa till övriga insatser som regeringen har genomfört för att förbättra finansieringsförutsättningarna för företag i Sverige, exempelvis via Almis dotterbolag Almi Invest, och Industrifonden, vilkas verksamheter bidrar till att privat kapital investeras i företag i tidiga skeden, samt de nya verksamheterna Grön investeringsfond och Swedish Venture Initiative som på samma sätt förväntas öka företagets tillgång till privat riskkapital.

Utskottet vill i detta sammanhang även påminna om att det våren 2017, då liknande motionsyrkanden behandlades, framhöll sin uppfattning att det är en viktig uppgift för statsmakterna att följa upp de olika insatser som görs på området för att vid behov förändra och effektivisera dem, men att denna uppgift ligger på regeringen utan att riksdagen genom allmänt hållna tillkännagivanden behöver tydliggöra detta. Utskottet ser inga skäl att ändra uppfattning i denna fråga.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att det inte finns några skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden enligt vad som förordas i de aktuella motionerna, som därmed avstyrks i berörda delar.

Riskkapitalets tillgänglighet

I motionerna 2017/18:551 (L) och 2017/18:3411 (M, C, L, KD) förordas tillkännagivanden om att det statliga riskkapitalet ska vara tillgängligt för investeringar i hela landet.

Utskottet vill här åter framhålla att det är viktigt att statens insatser bidrar till att möta de marknadskompletterande behov som finns bland företag i hela

Sverige. I detta sammanhang vill utskottet ånyo påminna om det nya utvecklingsbolaget Saminvest, om Almi, vars verksamhet ska utgöra ett komplement till den privata marknaden och vara tillgänglig i hela landet, Norrlandsfonden med särskild fokus på de norra delarna av Sverige, samt de två nationella riskkapitalprojekten grön investeringsfond och Swedish Venture Initiative som finansieras med EU-medel från det nationella regionalfondsprogrammet 2014–2020. Därtill vill utskottet, i likhet med vad det gjorde våren 2017 då liknande motionsyrkanden behandlades, påminna om att det avsatts medel för riskkapitalinsatser från Europeiska regionala utvecklingsfonden under programperioden 2014–2020.

Sammanfattningsvis kan utskottet konstatera att det redan i dag finns strukturer för att tillgängliggöra statligt riskkapital i hela landet. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet därmed motionerna i berörda delar.

Övrigt om riskkapital

I motionerna 2017/18:545 (SD), 2017/18:900 (SD), 2017/18:919 (SD), 2017/18:2941 (V), 2017/18:3161 (M), 2017/18:3274 (SD), 2017/18:3405 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3788 (C) och 2017/18:3791 (KD) förordas tillkännagivanden om inrättande av olika typer av riskkapitalfonder, om åtgärder när det gäller inriktningen för statligt riskkapital och om det statliga riskkapitalets geografiska spridning.

Med anledning av dessa motioner vill utskottet påminna om det antagna förslaget om en ny struktur för det statliga riskkapitalet (prop. 2015/16:110, bet. 2015/16:NU23), vilket enligt utskottets uppfattning kommer att gagna finansieringsmöjligheterna brett och inom områden där det i dag saknas riskvilligt kapital. Saminvest AB inrättades för att bedriva finansieringsverksamhet med inriktning mot innovativa företag med hög tillväxtpotential genom marknadskompletterande indirekta investeringar. Vad som är marknadskompletterande behov och viktiga investeringsområden förändras dock över tid. Det är därför enligt utskottets mening viktigt för det nationella utvecklingsbolaget att kunna vara följsamt i dessa förändringar för att på bästa sätt fylla behoven i hela landet. Inom ramen för det nationella utvecklingsbolaget kommer olika faser och branscher att täckas beroende på de behov och förutsättningar som finns. Utskottet vill även påminna om att det av det antagna förslaget framgår att det nationella utvecklingsbolaget bör ta initiativ till att etablera en demonstrationsanläggningsfond inom bolagets verksamhetsområde för att stärka marknaden för vissa typer av investeringar i produktionsanläggningar när ny teknologi eller nya processer har nått en grad av mognad då man övergår från att producera i liten skala till att producera i kommersiell skala.

Utskottet vill här åter upprepa att medel har avsatts för riskkapitalinsatser från Europeiska regionala utvecklingsfonden under programperioden 2014–2020, vilket innebär en förstärkning av riskkapitalutbudet, inte minst i norra

Sverige. Även i detta sammanhang vill utskottet hänvisa till de beslut som Tillväxtverket inom ramen för det nationella regionalfondsprogrammet 2014–2020 har fattat om de två nationella riskkapitalprojekt som delfinansieras med EU-medel, av vilka det ena ska stärka tillgången på riskkapital genom direktinvesteringar i företag med affärsmodeller som bidrar till en koldioxidsnål ekonomi, och det andra genomför investeringar i tillväxtföretag. Dessutom vill utskottet även hänvisa till det finansieringstillskott på 200 miljoner kronor som har tillskjutits Norrlandsfonden (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24).

I motion 2017/18:3747 (KD) efterfrågas tillkännagivanden om mikrofonder och kreditgarantiföreningar, bl.a. för att göra det lättare för exempelvis sociala företag att få tillgång till kapital. Utskottet vill med anledning av dessa förslag påminna om, i likhet med vad utskottet anförde våren 2017 (bet. 2016/17:NU12), att det nationella utvecklingsbolaget genom indirekta investeringar kan stärka kapitalet i fonder för såddfinansiering, s.k. såddfonder eller mikrofonder. Utskottet vidhåller också uppfattningen att det nationella utvecklingsbolaget kan finansiera fonder av lokal karaktär och samman slutningar av affärsänglar, såsom tillväxtkassor eller andra mindre investmentbolag, vilket innebär att även aktörer som arbetar med ett brett spektrum av företag, t.ex. inom den ideella sektorn och socialt företagande, kan komma i fråga. Vidare vill utskottet i detta sammanhang även hänvisa till Saminvests satsningar på företag i såddfasen.

I motionerna 2017/18:919 (SD), 2017/18:1951 (M) och 2017/18:1978 (M) efterfrågas olika åtgärder för att stärka de statliga finansieringsinsatserna. I motionerna förordas vissa förändringar av Almis verksamhet för att öka möjligheterna till investeraravdrag, att Almis lån bör vara mer fördelaktiga och en översikt av möjligheterna till att utveckla systemet med mikrolån modellerat efter studiestödssystemet för att underlätta etableringen av fler företag. Vidare förordas i motion 2017/18:3747 (KD) en översyn av finansieringsmöjligheter beträffande privatpersoners, företags och andra aktörers möjligheter att investera i lokal företagsutveckling och att insatser bör göras för att skapa bättre förutsättningar för s.k. crowdfunding (gräsrotsfinansiering). Utskottet delar uppfattningen att det är viktigt att underlätta alternativa finansieringslösningar för företag, särskilt små och medelstora bolag och företag i uppstartsfasen, som är i behov av kapital. Utskottet kan i detta sammanhang konstatera att Almi fyller en marknadskompletterande roll genom att bidra till att förstärka utbudet av lån till små och medelstora företag. De låneprodukter som tillhandahålls fyller i många avseenden samma funktion som en bankgaranti genom att lånen kompletterar ett banklån till den del som saknar säkerhet.

När det gäller gräsrotsfinansiering, som är en liten men snabbt växande del av de finansiella marknaderna, vill utskottet påminna om den särskilda utredare som tillsatts av regeringen (dnr 15-17414) med uppdrag att bl.a. kartlägga marknaden för plattformar för gräsrotsfinansiering. En av utgångspunkterna för uppdraget var att förbättra förutsättningarna för utvecklingen av finansieringsformen som en alternativ källa till finansiering för små och

medelstora företag och möjliggöra för individer att hitta gemensamma finansieringslösningar i allmänhet inom civilsamhället.

Sammanfattningsvis kan utskottet konstatera att regeringen arbetar aktivt för att stärka de statliga finansieringsinsatserna och för att stimulera det privata riskkapitalet. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet därmed samtliga aktuella motioner i berörda delar.

Regelförenkling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillkännager för regeringen det utskottet anför om kortare och tydligare handläggningstider på myndigheter. Regeringen bör bedriva ett fortsatt arbete för att korta handläggningstider där tydliga tidsgränser utgör en central del och vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i arbetet. Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om olika insatser för regelförenkling för företag. Utskottet hänvisar bl.a. till det pågående arbetet på området.

Jämför reservation 26 (M, SD), 27 (S, MP, V), 28 (M, C, L, KD), 29 (SD), 30 (M, C, L, KD), 31 (M), 32 (KD), 33 (M, C, L, KD), 34 (M, SD), 35 (M, C, L, KD), 36 (SD), 37 (M), 38 (SD) och 39 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) framförs att många företag fortfarande upplever att mycket tid går åt till administration och handläggningstider. Motionärerna vill därför att en garanti införs som innebär att företag bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheterna, och därmed att plattformen ”en dörr in” bör vidareutvecklas (yrkande 1). Vidare föreslår motionärerna att myndigheter ska sätta en tydlig tidsgräns för handläggningstider (yrkande 6).

I kommittémotion 2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) anförts att Riksrevisionen i en rapport slår fast att regeringens regelförenklingsarbete sker i låg takt och att de förändringar som föreslås ofta är av begränsad omfattning. Motionärerna föreslår därför ett tillkännagivande till regeringen att denna ska meddela riksdagen vad regeringen avser att göra för att öka takten i regelförenklingsarbetet senast den 1 juli 2018 (yrkande 1). Motionärerna framhåller vidare att Regelrådets senaste rapport visar att en majoritet av konsekvensutredningarna som granskats inte håller måttet. Motionärerna föreslår därför att Regelrådets organisatoriska placering och uppdrag bör utredas (yrkande 2). Motionärerna föreslår också att Tillväxtverket ska intensifiera utbildningar för regelgivare i syfte att förbättra deras kunskaper på området, och att en utredare sätter speciellt fokus på bättre konsekvensanalyser av författningsförslag, och då särskilt dess påverkan på företags kostnader och konkurrensförhållanden (yrkande 3).

I motion 2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) lyfter motionären fram vikten av att minska företagens regelbörda genom att beakta behovet av konsekvensutredningar för att granska nya förslags effekter för företagen (yrkande 1). För att minska regelbördan för företag att lämna uppgifter till olika myndigheter föreslår motionären att ett gemensamt register för företagsdata inrättas så att företagen endast behöver rapportera in uppgifterna en gång (yrkande 2). Motionären framför vidare att då Sverige vid genomförande av EU-direktiv inför hårdare regler än vad direktivets miniminivå kräver, ska detta tydligt beskrivas och även effekterna redovisas. Det är också viktigt att myndigheter försäkras om att genomförandet av EU-direktiv sker på ett sådant sätt att svenska företag får likvärdiga möjligheter att konkurrera på en europeisk marknad (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) betonas vikten av att det inte finns fler regler än nödvändigt. Motionärerna föreslår flera åtgärder för att förenkla regelverken, bl.a. att konsekvensutredningar ska bli bättre. Vidare bör fler myndigheter få tydliga direktiv att arbeta med regelförenklingsfrågor, och rapporteringskraven för företagare bör minska genom att en regel införs om att företag bara ska lämna information en gång till myndigheterna, dvs. ”en dörr in”. Myndigheter och kommuner bör vara skyldiga att sätta tydliga tidsgränser för handläggningstider (yrkande 1), och mikroföretag bör undantas från vissa krav på administration, t.ex. att skicka in årsredovisningar till Bolagsverket (yrkande 2). De svenska företagens konkurrenskraft baseras i stor utsträckning på hur regler och byråkrati i Sverige står sig gentemot andra länder. Motionärerna anser därför att man bör överväga att införa ett system inför att ett EU-direktiv ska genomföras där en miniminivå kan anges i konsekvensutredningen. Om det svenska genomförandet går utöver miniminivån bör det motiveras särskilt. Vid en översyn menar motionärerna vidare att det är lämpligt att beakta om dessa utgångspunkter bör föras in i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) påpekas vikten av att de statliga myndigheterna ständigt arbetar för att bli effektivare och användarvänligare eftersom myndigheterna spelar en viktig roll för företagare i deras dagliga arbete. Motionärerna föreslår därför att företags uppgiftslämning underlättas genom ”en dörr in” (yrkande 1). Motionärerna anför vidare vikten av att myndigheter intar ett kundperspektiv och erbjuder god service till företagen. Motionärerna vill därför att möjligheten att alla myndigheter ska sätta mål för de vanligast förekommande handläggningstiderna och löpande redovisa sin måluppfyllnad ska undersökas. Vidare föreslår motionärerna att kommunerna inte ska kunna ta ut tillsynsavgifter utan att tillsyn har utförts (yrkande 2). Avslutningsvis föreslår motionärerna att Regelrådets organisatoriska lösning bör utvärderas, att Tillväxtverket intensifierar utbildningar för regelgivare och att styrningen av olika myndigheters och kommittéers förenklingsarbete bör förbättras. Motionärerna föreslår även att det inför genomförande av EU-direktiv bör övervägas om ett system ska

införas där en miniminivå kan anges i konsekvensutredningen. Dessutom förordas att regeringen ska lämna en årlig skrivelse till riksdagen om regel-förenklingsarbetet och att fler myndigheter bör få uttryckliga direktiv att arbeta med regelförenkling i regleringsbrev (yrkande 5).

I kommittémotion 2017/18:3409 av Lars Hjärmered m.fl. (M) anför motionärerna att den regionala tillväxten hämmas av långa handläggningstider på myndigheter och föreslår därför att krav ställs på att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider (yrkande 3). Vidare lyfter motionärerna vikten av att underlätta för uppgiftslämning för företag genom ”en dörr in” (yrkande 4).

I kommittémotion 2017/18:3416 av Lars Hjärmered m.fl. (M) anför motionärerna vikten av att prioritera regelförenklingsarbetet då 78 procent av landets företagare saknar förtroende för regeringens regelförenklingsarbete enligt en undersökning från Skop. Motionärerna föreslår därför att regeringen ska prioritera arbetet med regelförenklingar för företag och att Näringsdepartementet ska ta ett samlat ansvar för att regelförenklingar genomsyrar alla departements arbete. Vidare framför motionärerna att Sverige behöver en sammanhållen handlingsplan med tydliga mål för regelförenklingsarbetet och att arbetet regelbundet bör redovisas till riksdagen (yrkande 1). Motionärerna anför också vikten av att underlätta för uppgiftslämning för företag genom ”en dörr in” (yrkande 2) och att myndigheter ska ha bortre tidsgränser för handläggning av ärenden (yrkande 3). Avslutningsvis föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att se över hur Regelrådet kan stärkas i sitt arbete så att färre undermåliga konsekvensutredningar ligger till grund för beslut (yrkande 4).

I motion 2017/18:466 av Finn Bengtsson (M) anför att den granskning som Bolagsverket genomför av bolags årsredovisningar siktar på att redovisningen är korrekt uppställd, inte om det finns en korrekt verklighetsbeskrivning bakom de siffror som anges. Motionären föreslår därför att Bolagsverkets skyldighet när det gäller att granska och hantera aktiebolags årsredovisningar ska ändras för att motverka grov organiserad brottslighets framfart i Sverige. Motionären konstaterar vidare att utskottet behandlat en motion på samma tema under föregående riksmöten 2016/17 och 2015/16 och att motionen då avstyrkts. Motionären menar att det är förvånande då den organiserade brottsligheten utgör ett allvarligt och växande problem i Sverige och det krävs en lång rad av olika åtgärder för att motverka denna.

I motion 2017/18:1014 av Cecilie Tenfjord-Toftby (M) anför att Regelrådets årliga granskning 2016 visar att endast 36 procent av konsekvensutredningarna blev godkända. Motionären föreslår därför en översyn av konsekvensutredningarna för att se till att de håller hög kvalitet.

I motion 2017/18:1260 av Finn Bengtsson (M) anför att regelbördan för företagare bör fortsätta att minska bl.a. genom att tillämpa två olika metoder. Motionären föreslår att solnedgångsreglering bör beaktas när nya regler införs. Det innebär att regleringarna är temporära och därmed löper ut vid en viss given tidpunkt om inte något annat beslutas. För att minska mängden befintliga

regler bör en s.k. regleringsgiljotin införas, vilket innebär att regler som påverkar företag ska granskas utifrån om de är nödvändiga, lagliga och företagsvänliga. De regler som uppfyller alla kriterier behålls, medan de regler som inte är nödvändiga eller lagliga avskaffas. De regler som är nödvändiga och lagliga men inte företagsvänliga revideras. Motionären konstaterar att utskottet behandlade en motion på samma tema under riksmötet 2015/16 då utskottet avstyrkte motionen med motiveringen att Tillväxtverket har i uppdrag att arbeta för enklare regler och att de under 2015 fått ett utökad uppdrag att följa och mäta utvecklingen av andra kostnader som följer av regler än de administrativa kostnaderna. Motionären menar att det är vällovligt men att det inte räcker för att påskynda utvecklingen av enklare regler för företagare och anser därför att solnedgångsparagrafer och regleringsgiljotiner bör införas omgående.

I motion 2017/18:1326 av Edward Riedl (M) anförs att det är viktigt att skapa fler möjligheter för företag att starta och växa genom att förbättra förutsättningarna för företagande genom att se över möjligheterna att förbättra regelverken för småföretag (yrkande 1).

I motion 2017/18:1611 av Jörgen Warborn (M) anför motionären att regelkrångel är en reell tillväxthämmande faktor för företag i Sverige. Motionären föreslår att det utreds hur s.k. solnedgångsparagrafer kan användas oftare.

I motion 2017/18:1615 av Jörgen Warborn (M) anför motionären att en stor del av konsekvensutredningarna som görs inte lever upp till lagstiftningens krav. För att komma till rätta med problemet anser motionären att Regelrådets mandat ska stärkas. Motionären förordar därför bl.a. att möjligheten att ge Regelrådet befogenhet att återremittera konsekvensbeskrivningar utreds, och att Regelrådet ges mandat och resurser att på eget initiativ följa upp konsekvensbeskrivningar efter det att lagstiftningen har beslutats.

I motion 2017/18:1994 av Sten Bergheden (M) anförs att skötsamma företagare som följer svenska lagar och regler bör premieras genom färre kontroller och onödiga tillstånd samt lägre avgifter. Regeringen bör därför göra en översyn av möjligheten att premiera skötsamma företagare genom färre kontroller och lägre avgifter.

I motion 2017/18:1995 av Sten Bergheden (M) anförs att möjligheten till dispenser från exempelvis avgifter och tillstånd bör ses över för att göra det enklare och mindre byråkratiskt att starta eget företag. Dispenserna bör gälla de två till tre första åren.

I motion 2017/18:2167 av Betty Malmberg (M) konstateras att det i utskottets betänkanden (bet. 2015/16:NU15 och bet. 2016/17:NU12) framgår att nationell överreglering, s.k. gold-plating, är ett stående inslag i de utbildningar som Tillväxtverket håller för regelgivare. Motionären anser att det bör följas upp om utbildningen gör någon reell skillnad i de beslut som fattas. Regeringen bör därför ge berörda myndigheter i uppdrag att utvärdera om Tillväxtverkets utbildning om gold-plating har haft effekt på verksamheten (yrkande 1). Motionären anser vidare att det är märkligt att olika länders

myndigheter kan tolka och genomföra EU:s direktiv på så olika sätt. Motionären menar därför att Sverige bör verka för att EU gör en jämförande granskning av genomförandet och efterlevnaden av EU-direktiv som rör näringsverksamhet i allmänhet (yrkande 3).

I motion 2017/18:2274 av Jan Ericson och Maria Plass (båda M) hänvisas till den opinionsundersökning som Näringslivets regelråd nyligen gjort där 78 procent har inget eller litet förtroende för regeringens regelförenklingarbete. Motionärerna föreslår därför att arbetet med regelförenkling bör intensifieras.

I motion 2017/18:2483 av Marta Obminska (M) anförs vikten av att regelförenklingar prioriteras. Motionären föreslår därför att arbetet med regelförenklingar för företag breddas bl.a. genom att Sverige driver på frågan om generella regelförenklingar i EU, att Regelrådet får tillräckliga, oberoende resurser inom Tillväxtverket för att kunna utveckla och kvalitetssäkra sin granskningsfunktion samt att Regelrådets mandat breddas så att rådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag.

I motion 2017/18:2511 av Amir Adan (M) framhålls att Bolagsverkets handelsbolagsregister i dag ger missvisande uppgifter om delägare i handelsbolag bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Motionären föreslår därför att Bolagsverkets administrativa noteringar i handelsbolagsregistret bör utredas så att delägare som är bosatta inom EES registreras korrekt.

I motion 2017/18:2588 av Lotta Olsson (M) anförs att en onödigt stor del av många företagens arbetstid går till att hålla kontakt med olika myndigheter. Motionären föreslår att en regel införs om att statliga myndigheter ska undersöka om information redan finns hos en annan myndighet innan uppgifter från enskilda företagare begärs in. Vidare föreslås att statliga och kommunala myndigheter har en gemensam webbplats för företagare där de kan lämna och efterfråga uppgifter som sedan automatiskt fördelas till rätt myndighet.

I motion 2017/18:2796 av Ida Drougge (M) anförs att regelbördan för företagare bör minskas genom införandet av en regleringsgiljotinsprocess vilken innebär att regler som påverkar företag ska granskas utifrån om de är nödvändiga, lagliga och företagsvänliga. De regler som uppfyller alla kriterier behålls medan de regler som inte är nödvändiga eller lagliga avskaffas. De regler som är nödvändiga och lagliga men inte företagsvänliga revideras.

I motion 2017/18:3244 av Erik Bengtzboe (M) anförs att de regler och lagar som tynger svenska företag har uppkommit av goda skäl men kanske inte längre är ändamålsenliga. Regeringen bör därför se över hur Regelrådets arbete kan effektiviseras med målet att ytterligare underlätta för svenska företag att växa, anställa och exportera varor och tjänster.

I kommittémotion 2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhåller motionärerna att entreprenörer som söker olika tillstånd för att expandera eller öppna ny verksamhet ibland kan råka ut för att ärendet bollas mellan olika kommunala aktörer och myndigheter. Motionärerna föreslår därför att en

bortre tidsgräns för tillståndsansökningar införs (yrkande 15). Vidare föreslår motionärerna att en servicepott för att bekosta fler handläggare införs så att olika myndigheters handläggning av tillståndsärenden kan förenklas (yrkande 17).

I kommittémotion 2017/18:913 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhålls att företag inom livsvetenskaperna generellt är lätttrörliga över landsgränser och verkar på en hårt konkurrensutsatt marknad. Motionärerna föreslår därför bl.a. att regler som rör företag inom livsvetenskaperna förenklas och att onödiga regleringar tas bort för att dessa företag ska få konkurrenskraftiga villkor gentemot omvärlden (yrkande 5).

I kommittémotion 2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) poängteras värdet av att stärka Regelrådets kompetens och mandat. Motionärerna föreslår därför att Regelrådet ska vara ett oberoende organ med placering under Statsrådsberedningen (yrkande 1). Regeringen och svenska förvaltningsmyndigheter behöver prioritera och systematisera arbetet med förenkling, enligt motionärerna som därför föreslår att en arbetsordning införs enligt nedan. Svenska näringslivsorganisationer får först möjlighet att lämna förslag på vilka regler som ska förändras eller tas bort. Regeringen hänvisar sedan förslagen till rätt departement och myndighet samtidigt som respektive myndighet får i uppdrag att redogöra för hur myndigheten arbetar med frågan. I en årlig skrivelse till riksdagen redovisar regeringen sitt ställningstagande till myndigheters förslag (yrkande 2). Motionärerna föreslår vidare att Regelrådet ska få en s.k. stoppfunktion, vilken innebär att en regel inte får införas förrän konsekvenserna av regelförslaget har utretts. Motionärerna menar vidare att det bör övervägas om stoppfunktionen endast ska gälla en viss begränsad tid för att sätta press på att bättre konsekvensanalyser tas fram (yrkande 3). Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning bör stärkas enligt motionärerna. Regeringen föreslås reformera förordningen med skärpta krav på att regelgivaren ska beskriva effekterna av när svenska regler föreslås gå utöver vad som krävs av EU:s lagstiftning (yrkande 4). Motionärerna föreslår avslutningsvis att myndigheter ska ges i uppdrag att identifiera samt upprätta mål och strategier för de mest kostsamma handläggningstiderna för företag (yrkande 5).

I motion 2017/18:1064 av Dennis Dioukarev (SD) förordar motionären att kostnaden för eget utträde ur en aktiebolagsstyrelse eller för att avgå som företrädare för ett handels-/kommanditbolag tas bort eftersom detta slår hårt mot entreprenörer i mindre företag som redan är ekonomiskt hårt pressade.

I motion 2017/18:2040 av Dennis Dioukarev (SD) framhålls att flera företag upplever att de administrativa kostnaderna hos myndigheter som Bolagsverket är höga i uppstartsfasen. Motionären föreslår därför att nystartade företag bör få skjuta upp samtliga registrerings-/ändringsavgifter till Bolagsverket under de första två åren.

I motion 2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) anförs att en satsning måste göras för att förbättra möjligheterna att starta och driva företag. Motionären föreslår att företagare enbart ska beläggas med en administrativ

avgift när de lämnat felaktiga uppgifter utan uppsåt eller för egen vinnings skull (yrkande 1). Motionären föreslår också att Regelrådets mandat ska breddas, bl.a. genom att samtliga konsekvenser av regelgivning för företag beaktas i Regelrådets yttranden (yrkande 2). Motionären anser även att det bör ske en ordentlig förändring i processen i samband med att nya regler som påverkar småföretagare antas. För att säkerställa att kommande regler inte skadar mer än vad de gör nytta föreslår motionären bl.a. att beräkningar av företagets totala regelkostnader (finansiella, materiella och administrativa kostnader) ska göras i samband med att nya regler tillkommer. Vidare föreslår motionären att ett enhetligt regelverk för konsekvensanalyser ska införas, och att någon form av uppföljning sker ett par år efter att en ny reglering införts (yrkande 3).

I kommittémotion 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) framhålls vikten av att förbättra och förenkla för företagande genom att regelbördan för småföretag och mikroföretag minskas kraftigt, bl.a. genom att mikroföretagande inledningsvis bör kunna ske med ett minimum av kraftigt förenklade regler (yrkande 6).

I kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) anförs att små- och mikroföretag runt om i landet får lägga mycket arbete på administrativa uppgifter som är kopplade till krångliga byråkratiska regler. Motionärerna föreslår därför att regelbördan för små- och mikroföretag ska minska kraftigt (yrkande 14).

I motion 2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) anförs att avsaknaden av ett aktivt regelförbättringsarbete är en betydande konkurrensnackdel för svenska företag, och något som försvårar företagets tillväxt och vilja att anställa. Motionärerna föreslår därför att en sammanhållen handlingsplan införs för att kontinuerligt driva regelförbättringen, utveckla densamma samt återkommande redovisa arbetet till riksdagen (yrkande 1). Motionärerna framhåller vidare att de konsekvensutredningar som görs är av undermålig kvalitet då endast 16 procent blev godkända 2016, och föreslår därför ett bättre system där politiker och beslutsfattare faktiskt vet vad konsekvenserna blir av ett förslag innan man lägger fram det. Ett sätt att komma åt detta skulle vara att t.ex. införa obligatorisk återremittering av förslag som inte innehåller en godkänd konsekvensanalys (yrkande 2). För att säkerställa en fungerande process kring analyserna behövs också ett starkare Regelråd. Regelrådets mandat och organisatoriska hemvist bör därför förstärkas (yrkande 3). Motionärerna anför avslutningsvis att Regelrådet dessutom kan spela en viktig roll för att kontrollera att myndigheterna gjort vad de kan för att inte överreglera utifrån vad EU-rätten kräver, s.k. gold-plating (yrkande 4).

I kommittémotion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) anförs att det samlade utfallet av Regelrådets granskning av konsekvensutredningar under 2015 visade särskilt stora brister i analysen av påverkan på företagets kostnader och konkurrensförhållanden för företag. Motionärerna föreslår därför att Regelrådets uppgift och ställning ska stärkas genom att det blir ett

obligatoriskt remissorgan för Regeringskansliets förslag, så att nya lagar och regler såväl som förändringar i befintliga lagar och regler blir så ändamåls-enliga som möjligt (yrkande 31).

I motion 2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) framhålls vikten av ett systematiskt arbete under lagstiftningsprocesser för att analysera och utvärdera hur föreslagna reformer påverkar företagare i form av regelkrångel (yrkande 1).

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Riksdagen begärde i ett tillkännagivande 1999 att regeringen skulle lämna en årlig redogörelse till riksdagen om förenklingsarbetet (bet. 1998/99:NU6). Regeringen lämnade senast i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) en redogörelse för regeringens regelförenklingsarbete med hänvisning till riksdagens tillkännagivande. Senast regeringen lämnade en separat skrivelse till riksdagen med anledning av regelförenklingsarbetet var 2010 (skr. 2009/10:226). Med anledning av Riksrevisionens granskning av regeringens regelförenklingsarbete för företag lämnade regeringen 2012 en redogörelse för det fortsatta regelförenklingsarbetet (skr. 2012/13:5).

Våren 2011 uppmanade riksdagen på förslag av utskottet att regeringen skulle inrätta en myndighetsgemensam portal för rådgivning samt registrerings- och tillståndsärenden för personer som vill starta företag (skr. 2009/10:226, bet. 2010/11:NU8). Utskottets förslag avvisades i en reservation (M, FP, C, KD) med hänvisning till att regeringen redan bedrev det arbete som utskottet efterfrågade.

Med anledning av Riksrevisionens granskning av att hantera ett komplicerat skattesystem och arbetet med att förenkla för företagen (RiR 2016:20) lämnade regeringen en skrivelse (skr. 2016/17:81) till riksdagen i januari 2017. I samband med behandlingen av nyss nämnda skrivelse riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att denna bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen i enlighet med Riksrevisionens slutsatser och återkomma till riksdagen med en utförlig redogörelse för dessa (bet. 2016/17:SkU27). Skatteutskottet ansåg att de åtgärder som regeringen redogör för i sin skrivelse med anledning av Riksrevisionens iakttagelser är otillräckliga för att möta den rekommendation som Riksrevisionen lämnar i sin rapport och förordade därför ett tillkännagivande. Skatteutskottet ansåg också att regelförenklingsarbetet går för långsamt och är av för begränsad omfattning, varför regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen i enlighet med Riksrevisionens slutsatser och återkomma till riksdagen med en utförlig redogörelse för dessa. Företrädare för S, MP och V i skatteutskottet reserverade sig mot beslutet om ett tillkännagivande. I budgetpropositionen för 2018 lämnade regeringen en redogörelse för sitt förenklingsarbete med anledning av tillkännagivandet från riksdagen. Regeringen redovisade att den

alltid noggrant överväger möjligheterna till förenklingar i varje enskilt lagstiftningsarbete. Vidare redovisade regeringen olika vidtagna åtgärder och ansåg i och med det att tillkännagivandet var slutbehandlat. Det fanns inga invändningar mot att tillkännagivandet redovisades som slutbehandlat (bet. 2017/18:FiU1).

Riksdagen riktade också ett tillkännagivande till regeringen under våren 2017 om att alla myndigheter som företag kommer i kontakt med ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider (bet. 2016/17:NU12). Utskottet ansåg att regeringens insatser på området var lovvärda men otillräckliga. Många företag upplever att regelverken är krångliga och att mycket tid går åt till administration och handläggningstider. Enligt utskottets uppfattning kan detta vara såväl ett konkurrenskraftsproblem som en tröskel för företag att starta eller växa. Utskottet ansåg därför att regeringen borde vidta lämpliga åtgärder för att alla myndigheter som företag kommer i kontakt med ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider och tillstyrkte därmed motion 2016/17:3123 (M, C, L, KD) i den aktuella delen. Företrädare för S, MP och V i utskottet reserverade sig mot beslutet om ett tillkännagivande. I budgetpropositionen för 2018 hänvisar regeringen till riksdagens tillkännagivande om att alla myndigheter ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider under avsnittet om handläggningstider (se vidare s. 69).

Regeringens insatser för att förenkla för företagen

Regeringen framför i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg. omr. 24) att enkla och effektiva myndighetskontakter och lagar och myndighetsregler som företagen ska följa är av vikt för att ge företagen bättre möjligheter att utvecklas. Även myndigheternas service, bemötande och handläggningstider är av stor vikt för ett konkurrenskraftigt företagsklimat. Regeringens förenklingsarbete kommer under 2015–2018 att inriktas mot områdena bättre service och ändamålsenligare regler som kommer att följas upp mot fyra mål. De två målen för bättre service är att det ska bli enklare att lämna uppgifter och att handläggningstiderna ska kortas. De två målen för ändamålsenligare regler är att de ska främja företagets tillväxt samt att kostnader till följd av regler ska minska.

Regeringen anger vidare i budgetpropositionen för 2018 att det finns en outnyttjad potential att göra det enklare för företagen med mer digitala myndighetskontakter då företagets uppgiftslämnande minskar, myndigheternas transparens ökar och risken för företagare att göra fel i ansökningar minskar. I regeringens digitaliseringsstrategi (N2017/03643/D) lyfter regeringen fram vikten av förenkling genom digitalisering och anger att ambitionen är att statliga myndigheter, kommuner och landsting ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter för att skapa en enklare vardag för privatpersoner och företag. Regeringen menar att det ska vara enkelt för människor och företag att digitalt komma i kontakt med det offentliga Sverige och att uppgifter, där det är möjligt och relevant, bara ska

behöva lämnas en gång. Digitala processer gör det också möjligt att få en mer likartad hantering över landet, oberoende av var ett företag är aktivt. En fullt ut digital ärendehantering gör det lättare för företag att göra rätt från början, att få en snabbare ärendehantering och att lättare få besked om ärendestatus. Regeringen anser att arbetet i första hand ska fokusera på branscher som är viktiga för tillväxt och sysselsättning men som samtidigt är regel tunga och kräver omfattande myndighetskontakter för att få nödvändiga tillstånd på plats för att kunna starta och driva verksamhet.

Regeringen tillsatte i december 2016 en utredning med uppdrag att utreda de rättsliga förutsättningarna för en digitalt samverkande förvaltning (dir. 2016:98). I uppdraget ingår att kartlägga och analysera i vilken utsträckning det förekommer lagstiftning som i onödan försvårar digital utveckling och samverkan inom den offentliga förvaltningen. Uppdraget ska redovisas den 31 mars 2018.

Regeringen gav i juli 2017 Tillväxtverket i uppdrag att vara utvecklingsmyndighet för arbetet med att skapa enkla, sammanhängande och gemensamma digitala myndighetskontakter för företag. Tillväxtverket ska under åren 2017–2019 i nära samarbete med berörda statliga och kommunala myndigheter främja digital förnyelse genom att tillgängliggöra information och stötta myndigheter genom att tillämpa digitalt först i företagens myndighetskontakter. Uppdraget ska slutredovisas den 28 februari 2020.

Regelrådet, konsekvensutredningar och goldplating

Regelrådet bildades 2008 som en kommitté med tidsbegränsat uppdrag fram till 2010. Uppdraget förlängdes t.o.m. 2014 genom ett tilläggsdirektiv. 2015 inordnades Regelrådet i Tillväxtverket som ett särskilt beslutsorgan och fick i samband med det delvis ett förändrat uppdrag. En närmare redogörelse för Regelrådets inordnande går att finna i utskottets betänkande 2016/17:NU12. Regelrådets nuvarande huvuduppgift är att granska de konsekvensutredningar som svenska regelgivare är skyldiga att göra. Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning styr granskningarna. Enligt förordningen ska konsekvensutredningarna innehålla en bedömning om regleringen överensstämmer med eller går utöver Sveriges skyldighet gentemot EU.

Regeringen gav i juli 2017 Statskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för och lämna förslag avseende utökade uppgifter för Regelrådet (N2017/04846/FF). I uppdraget ingick att utreda förutsättningarna för att utöka Regelrådets arbete med införlivande av EU-lagstiftning och att lämna förslag på om och hur Regelrådet bör beakta huruvida nya och ändrade regler är utformade med hänsyn tagen till den digitala utvecklingen. I uppdraget ingick även att bedöma om de utökade uppgifterna för Regelrådet medför att Regelrådet bör organiseras på ett annat sätt än som ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket. Statskontoret redovisade uppdraget i januari 2018 i rapporten Fler uppgifter för Regelrådet bör rådet arbeta mer med EU-lagstiftning och digitalisering (2018:1). Statskontoret föreslår att Regelrådets

arbete med EU-kommissionens konsekvensanalyser bör utvecklas på två sätt. Rådet bör dels göra fler granskningar av EU-kommissionens konsekvensanalyser, dels även ha ett digitaliseringsperspektiv i granskningarna av svenska konsekvensutredningar. För närvarande granskar Regelrådet konsekvensanalyser från EU-kommissionen endast när Regeringskansliet begär det vilket innebär att endast en handfull granskningar görs per år. Under 2017 yttrade sig Regelrådet över sju konsekvensanalyser från kommissionen. Statskontoret föreslår därför att det blir obligatoriskt för Regeringskansliet att skicka EU-kommissionens konsekvensanalyser på remiss till Regelrådet på samma sätt som för granskningar av svenska konsekvensanalyser. Digitaliseringens möjligheter har för närvarande en relativt undanskymd roll i Regelrådets granskningar trots att digitaliseringsfrågan är av stor vikt för både regelförenklingsarbetet och samhället i stort. Statskontoret föreslår därför att digitaliseringsaspekter bör ingå i konsekvensutredningarna och därmed också i Regelrådets granskningar. Statskontoret anser vidare att det saknas förutsättningar för att ge Regelrådet utökade uppgifter vid införlivandet av EU-lagstiftning utöver granskningen av konsekvensanalyser. Förutsättningar saknas också för att ge rådet i uppgift att arbeta med tidigare införlivad EU-lagstiftning. Statskontoret anser inte att Regelrådet behöver omorganiseras utifrån de förändringar som myndigheten föreslår då de nya arbetsuppgifterna inte är särskilt omfattande. Statskontoret lyfter däremot fram vikten av att Regelrådet har förutsebara resurser till förfogande för sitt uppdrag då myndigheten konstaterar att det förekommer att Regelrådet tvingas avstå granskningar till följd av arbetstoppar för andra verksamheter inom Tillväxtverket. I sin rapport lyfter också Statskontoret fram att kvaliteten på de konsekvensutredningar som Regelrådet granskar långsamt har blivit bättre att döma av statistiken över antalet godkända utredningar. Enligt Regelrådets egen statistik verkar förbättringen särskilt komma från de myndigheter som återkommande arbetar med konsekvensutredningar. Statskontoret menar att det kan tolkas som att Regelrådets arbete har effekt; myndigheterna lär sig mer och mer om att göra konsekvensutredningar där Regelrådets granskningar bidrar till lärandet. Vidare lyfter Statskontoret fram att statistiken däremot visar att konsekvensutredningarna från statens offentliga utredningar och i Regeringskansliet fortfarande ofta är undermåliga.

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade i november 2016 en interpellation av Jörgen Warborn (M) om konsekvensutredningar (ip. 2016/17:131). Interpellationen rörde bl.a. vilka åtgärder som ministern vidtagit för att säkerställa att resultaten ska bli avsevärt bättre när det gäller konsekvensutredningarnas kvalitet vid Regelrådets nästa årliga granskning. Statsrådet anförde att konsekvensutredningarnas kvalitet behöver höjas och framförde att de nödvändiga förutsättningarna för att kunna förbättra konsekvensutredningarnas kvalitet nu finns på plats. Regelrådet har permanentats, fått ett tydligare uppdrag och en ny organisationsform med koppling till Tillväxtverket. Detta talar för ett effektivt resursutnyttjande och tydlighet gentemot regelgivarna. Tillväxtverket arbetar brett för att ge alla regelgivare

råd, stöd och utbildning i konsekvensutredningsarbetet. Att Tillväxtverket och Regelrådet arbetar närmare varandra ger också möjlighet att sätta in konkreta stödåtgärder där behovet är som störst. Dessutom ser regeringen över styrningen av Tillväxtverket när det gäller arbetet med konsekvensutredningar i syfte att höja kvaliteten och ser det som en angelägen fråga att det finns fullgoda beslutsunderlag.

I mars 2018 besvarade närings- och innovationsminister Mikael Damberg en skriftlig fråga från Lars Beckman (M) om bristfälliga konsekvensutredningar (fr. 2017/18:873). Frågan rörde vilka åtgärder statsrådet avser att vidta för att fler konsekvensanalyser ska bli bättre. Statsrådet anförde i sitt svar bl.a. att konkreta stödinsatser måste sättas in där behovet är som störst, vilket är gentemot Regeringskansliet och kommittéerna, och att Tillväxtverkets digitala handledning för konsekvensutredning vid regelgivning ska utvecklas kontinuerligt. Statsrådet anförde också att det är viktigt att de rådgivande insatserna framöver utgörs av ett konkret stöd så att regelgivare kan förbättra kostnadsberäkningarna i konsekvensutredningarna då Regelrådet identifierat att det ofta är beräkningar av kostnader för företagen som brister i utredningarna.

För att öka konsekvensutredningarnas kvalitet generellt har Tillväxtverket tagit fram en digital handledning för konsekvensutredningar vid regelgivning. Handledningen ska kunna fungera som ett hjälpmedel vid regelgivning och avse frågor om hur företagsekonomiska, miljömässiga, sociala och andra relevanta samhällsekonomiska konsekvenser kan belysas på ett heltäckande sätt. När det gäller företagsekonomiska konsekvenser ska påverkan på företagets kostnader och konkurrensförhållanden lyftas fram särskilt i handledningen.

Regeringen har vidare gett Tillväxtverket i uppdrag att 2014–2020 följa upp utvecklingen av företagets administrativa kostnader (N2013/05704/ENT, N2015/06514/FF). Uppdraget ska redovisas årligen i mitten av april. Tillväxtverket har tagit fram en metod för att följa upp hur företagets administrativa kostnader utvecklas. I en skrift från 2014 (Info 0537) kan man läsa vad metoden innebär:

1. Myndigheter, departement och kommittéer utreder konsekvenser av förslag till nya och ändrade regler i en konsekvensutredning. I konsekvensutredningen görs en beräkning av företagets administrativa kostnader.
2. Regelrådet granskar förslaget, och om det medför betydande påverkan på företagets administrativa kostnader skickar Regelrådet förslaget till Tillväxtverket.
3. Tillväxtverket registrerar förslaget.
4. Tillväxtverket följer upp om förslaget har beslutats.
5. Beslutade förslag med betydande påverkan på företagets administrativa kostnader tas med i processen.

Regeringen gav också Tillväxtverket i uppdrag 2014 att ta fram ett arbetssätt för hur myndigheten ska följa upp utvecklingen av andra kostnader till följd av regler (N2014/5259/ENT). Tillväxtverket lämnade i februari 2016 ett förslag till arbetssätt för att följa och tydliggöra företagens kostnader till följd av regler. Tillväxtverkets förslag är bl.a. att beräkningsmetoden ska vara enkel och verifierbar för utomstående och att andra kostnader består av företagens kostnader för att efterleva regelkrav som inte är administrativa. Dessa kan delas upp i ett flertal kategorier som materiella, finansiella och fullgörande kostnader. I december 2016 gav regeringen Tillväxtverket i uppdrag att även följa upp utvecklingen av andra kostnader till följd av regler med utgångspunkt i den metod myndigheten redovisat (N2016/08059/FF). Uppdraget ska redovisas årligen i mitten av april. Tillväxtverket kommer därmed årligen i april att redovisa hur myndigheten följer upp såväl administrativa kostnader som andra kostnader till följd av regler.

Tillväxtverket har vidare tagit fram en metod till stöd för att initialt bestämma omfattningen av den konsekvensanalys som görs när man tar fram förslag till nya eller ändrade regler utifrån det uppdrag myndigheten fick i sitt regleringsbrev för 2015. Myndigheten har också tagit fram ett webbverktyg för att stödja myndigheter i utvärdering och uppföljning av regler. Enligt Tillväxtverkets regleringsbrev för 2018 ska myndigheten redovisa förslag och genomförda åtgärder för att konsekvensutredningarnas kvalitet ska höjas (N2017/07676/FF). Vid genomförandet av uppdraget bör Tillväxtverket bl.a. ta med sig slutsatser från Regelrådets arbete, erfarenheter från arbetet med konsekvensutredningar på EU-nivå och OECD. Uppdraget ska redovisas senast den 22 februari 2019.

År 2012 publicerade Regelrådet och Näringslivets Regelnämnd (NNR) rapporten Att tydliggöra gold-plating – ett bättre genomförande av EU-lagstiftning. I rapporten beskrivs problematiken kring nationell överreglering, s.k. gold-plating, dvs. att ytterligare regler tillkommer när EU-regelverk införs i svensk rätt utöver vad som krävs för att regelverket ska anses infört. Ett av förslagen i rapporten var att regeringen skulle ändra förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning för att gold-plating på ett tydligare sätt ska redovisas i konsekvensutredningen. Den dåvarande regeringen valde att inte ändra förordningen i enlighet med förslaget, eftersom den ansåg att de åtgärder som skulle vidtas, t.ex. i form av att gold-plating blev ett stående inslag i Tillväxtverkets utbildningar för regelgivare, var tillräckliga. Tillväxtverket följer upp utbildningarna för regelgivare genom utvärderingar där deltagarna får betygsätta genomförande, innehåll och material.

Myndigheters arbete med att förenkla för företagen

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade i maj 2016 en skriftlig fråga från Jörgen Warborn (M) om styrning av myndigheter för ett bättre företagsklimat (fr. 2015/16:1168). Frågan rörde vad statsrådet och regeringen avser att vidta för åtgärder för att styra myndigheter så att

regelkrånglet minskar. I sitt svar anförde statsrådet bl.a. att myndigheter som har mycket kontakter med företag generellt också har någon form av förenklingsuppdrag i sin instruktion, sitt regleringsbrev eller särskilda regeringsuppdrag. Vidare anförde statsrådet att regeringen dessutom ständigt ser över behovet av att ge fler myndigheter i uppdrag att arbeta med förenklingsfrågor för företag.

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade den 21 april 2017 en interpellation av Sofia Fölster (M) om regelkrångel för företag (ip. 2016/17:419). Frågan rörde vad statsrådet avser att vidta för åtgärder för att vända trenden med ökat regelkrångel för företagare så att det blir enklare i stället för svårare att starta och driva företag. Statsrådet anförde bl.a. att en fullt ut digital ärendehantering gör det lättare för företag att göra rätt från början, att få en snabbare ärendehantering och att lättare få besked om ärendestatus. Med bra service och digitala tjänster som är anpassade efter företagens förutsättningar och behov är mängden regler inte ett lika stort problem.

Som tidigare nämnts gav regeringen 2013 i uppdrag till Tillväxtverket, Bolagsverket och 13 andra myndigheter att följa upp och arbeta mot målen för förenklingsarbetet (N2013/5553/ENT) bl.a. i syfte att öka servicen och minska handläggningstiderna i det offentliga Sverige. I uppdraget ingår även att Tillväxtverket 2014–2020 årligen ska ta fram en resultattavla baserad på rapporteringarna som de berörda myndigheterna har lämnat i enlighet med uppdraget. För att utveckla arbetet ska Tillväxtverket även lyfta fram goda exempel och föreslå fler insatser för att ge stöd och råd till myndigheter. Regeringen reviderade uppdraget 2014 till att omfatta ytterligare fyra myndigheter, och återrapporteringen ändrades med ett större fokus på att förändringar i kundnöjdhet, handläggningstider m.m. ska kunna följas på ett strukturerat sätt (N2014/05377/ENT). Följande mål och återrapporteringskrav ska följas upp:

- 2020 ska handläggningstiderna på myndigheterna ha minskat jämfört med 2014.
- 2020 ska fler företagare vara nöjda med sina kontakter med myndigheter än 2014.
- 2020 ska myndigheterna ha ett mer systematiskt samråd med företagare än 2014.

Tillväxtverket ska årligen rapportera hur uppdraget genomförts till Näringsdepartementet senast den 15 april. En slutrapport ska lämnas senast den 30 april 2021. I budgetpropositionen för 2018 hänvisar regeringen till riksdagens tillkännagivande om att alla myndigheter ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider (bet. 2016/17:NU12, rskr. 2016/17:192) under avsnittet om handläggningstider där regeringen även framhåller att tydliga tidsgränser kan hjälpa företagen att få en överblick över hur lång tid deras ärenden maximalt kommer att ta vilket hjälper företagen att planera sina verksamheter. Regeringen framhåller också att det samtidigt finns risker med

att alltför rigida tidsgränser kan leda till suboptimering i ärendehantering, och lyfter fram andra alternativ för att minska handläggningstiden som att sätta långsiktiga mål för att minska den genomsnittliga handläggningstiden eller att använda digitaliserade mer effektiva handläggningsprocesser. Tillväxtverket fick i juli 2017 i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag som visar hur myndigheters handläggningsprocesser påverkar företagens konkurrenskraft och utveckling samt förslag på hur myndigheterna kan arbeta för att korta handläggningstiderna (2017/04845/FF). Syftet med uppdraget är att regeringen ska få ett kunskapsunderlag och att myndigheterna ska kunna använda underlaget som stöd eller vägledning i sitt arbete. I uppdraget ingår att analysera och värdera effekter såsom maxtider, tidsgränser och servicegarantier för handläggningsprocesser. Tillväxtverket lämnade sin rapport med anledning av uppdraget till regeringen i februari 2018. Tillväxtverket konstaterar att krångliga och onödigt långa handläggningsprocesser påverkar företagens konkurrenskraft negativt på flera sätt. Utifrån företagets perspektiv är det inte enbart viktigt att myndigheterna har en effektiv handläggning av sina respektive ärenden, utan minst lika viktigt att företagets hela process är enkel och snabb. Tillväxtverket menar att det finns flera olika sätt att minska handläggningstider. Digitala lösningar är ett kraftfullt sätt att förenkla handläggningsprocesser och korta handläggningstider givet att det är möjligt enligt regelverken. Informationsutbyte och återanvändning av data kan få en väsentlig påverkan på arbetet med att effektivisera handläggningsprocesser. För att lyckas med att förbättra handläggningsprocesser genom digitalisering gäller det att först börja med att se över och förbättra själva processen. Inom ramen för uppdraget har Tillväxtverket testat en tjänstedesignmetod för att ta fram förenklingsförslag och förenklat två handläggningsprocesser: tillstånd för nätkoncession och tillstånd för jordbruksverksamhet. Sammanfattningsvis föreslår myndigheten följande åtgärder för att fortsätta att effektivisera handläggningsprocesser och minska handläggningstider:

- Identifiera fler förenklingsförslag i handläggningsprocesser där förenkling för företag är angeläget genom att använda och vidareutveckla den prövade metoden.
- Verka för att regelverk utformas så att de ger förutsättningar för enkla handläggningsprocesser genom att utveckla myndighetens handledning för konsekvensutredningar samt ge stöd för tidiga samråd med företagen.
- Verka för att fler myndigheter deltar i Ekonomistyrningsverkets utbildning för företag: Onödig efterfrågan för att förenkla handläggningsprocesser.
- Utveckla uppföljningen av förenklingsarbetet på 19 myndigheter inom ramen för det regeringsuppdrag Tillväxtverket har med ökat fokus på handläggningsprocesser och vilket stöd som efterfrågas på området.
- Utveckla en mer kommunikativ plattform för att samla kunskap och förenklingskunskap med fokus på handläggningsprocesser.

Företagens uppgiftslämnande

Regeringen anger i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2016/18:1 utg.omr. 24) att det finns en outnyttjad potential i digitaliseringen som hjälpmedel för att göra det enklare för företagen. Digitalisering kommer därför först i regeringens målbild för förenklingsarbetet som innebär att Sverige ska vara digitalt, transparent och innovationsfrämjande för ett enklare och konkurrenskraftigt företagande.

Regeringen undertecknade den 8 februari 2016 en avsiktsförklaring för digital förnyelse av det offentliga Sverige tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Syftet är att samverka för att skapa en offentlig e-förvaltning som möter medborgares, organisationers och företags förväntningar i ett alltmer digitaliserat samhälle. Regeringen kommer inledningsvis att prioritera digitalt först inom bl.a. regelförenklning och avser att förenkla för företag genom t.ex. minskad byråkrati och ökad möjlighet till självservice. Vidare beslutade regeringen den 11 februari 2016 att underteckna en överenskommelse med SKL för att förenkla företagandet med hjälp av nya gemensamma nationella digitala lösningar. Arbetet fokuseras inledningsvis på restaurangbranschen, eftersom lagar och myndighetsregler ses som ett hinder för företagets utveckling. Regeringens ambition är att initiativet ska medföra att det blir enklare att starta och driva restaurangföretag. Regeringen beslutade den 15 juni 2017 att underteckna en överenskommelse med SKL för perioden 2017–2019 om ett enklare företagande med digital förvaltning där även företag i besöksnäringen inkluderas (N2017/04297/FF). Ambitionen är att arbetet framöver även ska omfatta ytterligare branscher där tillväxtviljan och sysselsättningspotentialen är stor.

Den myndighetsgemensamma portalen verksamt.se drivs av Tillväxtverket tillsammans med Bolagsverket och Skatteverket i syfte att göra det enklare att starta och driva företag. Portalen ska möta företagares behov av en samlad information och myndighetsservice på webben. I budgetpropositionen för 2018 anger regeringen att det långsiktiga målet för verksamt.se är att företagare enkelt och med en hög grad av automation ska kunna få personligt anpassad information och vägledning helt digitalt. Regeringen gav i januari 2018 Bolagsverket och Tillväxtverket i uppdrag att arbeta mer med innovativa arbetssätt, t.ex. i form av innovationstävlingar, och samskapande för att öka utvecklings- och innovationstakten i verksamt.se (N2018/00712/FF). Syftet är att kunna erbjuda fler och mer individuellt anpassade tjänster till företagare. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2019.

Under 2015 utvecklades en tjänst för förenklat uppgiftslämnande. För att förenkla för företagen genom fler digitala tjänster gav regeringen Bolagsverket i uppdrag att införa en nationell tjänst för ingivning av finansiell information när det gäller årsredovisningar i juli 2016 (N2016/04957/SUN). Det långsiktiga målet med uppdraget är att digital hantering av årsredovisningar ska vara obligatorisk. Digitala lösningar förväntas skapa bättre förutsättningar för färre felaktiga uppgiftsinlämningar, göra det lättare att få besked om status

för ärenden och bidra till kortare handläggningstider. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2018.

Bolagsverkets granskningsskyldighet m.m.

Ekobrottsmyndigheten lämnade i juni 2016 rapporten Effekter på den ekonomiska brottsligheten efter avskaffandet av revisionsplikten för mindre aktiebolag (EBM A-2016/0375). Myndigheten konstaterar att avskaffandet av revisionsplikt är en riskfaktor för att bolag används som brottsverktyg. Riksrevisionen konstaterar i sin granskningsrapport Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag – en reform som smakar mer än den kostar (RiR 2017:35) som publicerades i december 2017 att reformen har försvårat arbetet mot ekonomisk brottslighet. En annan negativ konsekvens är att antalet felsummeringar i årsredovisningarna ökat. Riksrevisionen anser att de berörda myndigheterna, däribland Bolagsverket, inte kunnat kompensera för reformens icke önskvärda konsekvenser och att regeringen därför bör verka för att revisionsplikten för små aktiebolag återinförs. Regeringen gav i december 2017 Bolagsverket i uppdrag att redovisa hur myndigheten arbetar utifrån sin instruktion med att förebygga ekonomisk brottslighet (N2017/07675/SUN). Verket ska vidare lämna förslag på möjliga åtgärder inom ramen för myndighetens verksamhetsområde för att i ökad utsträckning förebygga ekonomisk brottslighet. Uppdraget ska redovisas senast den 28 mars 2018. Regeringen gav i februari 2018 Bolagsverket i uppdrag att utveckla metoder och arbetssätt för ökade kontroller vid registrering av företagsuppgifter (N2018/01305/SUN). Bolagsverket ska i dialog med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten utveckla metoder och arbetssätt vid Bolagsverket för att utöka kontrollfunktioner vid registrering av olika företagsuppgifter såsom nyregistrering av företag, ändring av företrädare för företag och inlämnande av årsredovisning. De metoder som utvecklas ska syfta till att försvåra möjligheterna till att nyttja företag i syfte att begå brott och att den tid som företag kan användas i ett sådant syfte minskas. Uppdraget är en del av regeringens satsningar mot den organiserade brottsligheten. Uppdraget ska slutrapporteras den 15 december 2018.

Bolagsverket finansieras i huvudsak genom offentligrättsliga avgifter i registreringsverksamheten m.m. samt med avgifter för försäljning av information och informationstjänster i uppdragsverksamheten. Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande avgifter där riksdagen beslutar att verksamheten ska bedrivas och att den ska vara avgiftsbelagd (ESV 2012:32). Enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) ska avgifter beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning) om regeringen inte har föreskrivit något annat. Bolagsverkets offentligrättsliga avgifter beräknas därför utifrån målet om full kostnadstäckning. Med full kostnadstäckning avses att intäkterna på sikt ska täcka samtliga kostnader som är hänförliga till den berörda verksamheten. Enligt den myndighetsanalys som Statskontoret genomförde 2016 har det skett vissa mindre förändringar i Bolagsverkets

avgifter under senare år (2016:9). Myndigheten har tagit fram en strategi för att stegvis förändra avgifterna i syfte att öka e-ingivningen och tydliggöra de lägre kostnaderna för elektroniskt hanterade ärenden.

Utskottets ställningstaganden

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas i det följande avsnittet under rubrikerna:

- Mål för handläggningstider
- Tydliga tidsgränser för handläggningstider
- Förenklat uppgiftslämnande
- Regelrådets placering
- Utredning om Regelrådets placering och uppdrag
- Övrigt om Regelrådet
- Information till riksdagen om regelförenklingsarbetet
- Åtgärder för regelförenklingsarbetet
- Konsekvensutredningar
- Övrigt om regelförenkling.

Mål för handläggningstider

I motionerna 2017/18:921 (SD) och 2017/18:3408 (M) föreslås att myndigheter ska sätta mål för de vanligast förekommande handläggningstiderna och löpande redovisa måluppfyllnaden på sin hemsida. Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att myndigheter har ett tydligt kundperspektiv och håller god service till företagen. Utskottet vill poängtera att ett av regeringens mål inom förenklingsarbetet är att servicen till företag ska bli bättre och att handläggningstider ska kortas. Utskottet noterar att regeringen gett Tillväxtverket och flera andra myndigheter i uppdrag att följa upp och arbeta mot målen för förenklingsarbetet bl.a. i syfte att öka servicen och minska handläggningstiderna. Utskottet noterar också att Tillväxtverket fått i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag som visar hur myndigheters handläggningsprocesser påverkar företagens konkurrenskraft och utveckling samt förslag på hur myndigheterna kan arbeta för att korta handläggningstiderna. I uppdraget ingår det bl.a. att analysera och värdera effekter såsom maxtider, tidsgränser och servicegarantier för handläggningsprocesser. Utskottet konstaterar att rapporten för närvarande bereds i Regeringskansliet.

Utskottet vill i sammanhanget påminna om att riksdagen våren 2017 riktade ett tillkännagivande till regeringen om att alla myndigheter som företag kommer i kontakt med ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider. Mot bakgrund av att regeringen påbörjat ett arbete för tydliga tidsgränser för handläggningstider och att regeringen framhåller att det finns andra

tänkbara sätt att minska handläggningstider ser utskottet ingen anledning att förekomma det pågående arbetet.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2017/18:921 (SD) och 2017/18:3408 (M) i berörda delar.

Tydliga tidsgränser för handläggningstider

Tillkännagivanden om att myndigheter ska sätta tydliga eller bortre tidsgränser för handläggningstider föreslås i motionerna 2017/18:900 (SD), 2017/18:3212 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3420 (M,C, L, KD). Utskottet vill med anledning av dessa motioner påminna om att riksdagen våren 2017 riktade ett tillkännagivande till regeringen om att alla myndigheter som företag kommer i kontakt med ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider. Utskottet ansåg att regeringens insatser på området var lovvärda men otillräckliga. Vidare anförde utskottet att många företag upplever att regelverken är krångliga och att mycket tid går åt till administration och handläggningstider och att utskottets uppfattning är att detta kan vara såväl ett konkurrenskraftsproblem som en tröskel för företag att starta eller växa.

Utskottet noterar att regeringen hänvisar till det aktuella tillkännagivandet i budgetpropositionen för 2018 och framhåller att tydliga tidsgränser kan hjälpa företagen att få en överblick över hur lång tid deras ärenden maximalt kommer att ta vilket hjälper företagen att planera sina verksamheter. Regeringen ser dock att det samtidigt finns risker med alltför rigida tidsgränser då de kan leda till suboptimering i ärendehantering. Regeringen lyfter därför fram andra alternativ för att minska handläggningstiden som att sätta långsiktiga mål för att minska den genomsnittliga handläggningstiden eller att använda digitaliserade mer effektiva handlägningsprocesser. Utskottet har som tidigare nämnts noterat att Tillväxtverket fått i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag om myndigheters handlägningsprocesser där myndigheten även ska lämna förslag på hur myndigheterna kan arbeta för att korta handläggningstiderna.

Att många företag upplever att regelverk är krångliga och att mycket tid går åt till administration och handläggningstider har inte förändrats. Utskottets uppfattning att detta kan vara såväl ett konkurrenskraftsproblem som en tröskel för företag att starta eller växa har därmed inte heller ändrats. Utskottet ser positivt på att regeringen inte bara ser över möjligheten att minska handläggningstider genom tydliga tidsgränser utan även ser över andra alternativ. Utskottet ser också positivt på att Tillväxtverket utgår från företagets perspektiv i sin rapport. För företagen är det inte enbart viktigt att myndigheterna har en effektiv handläggning av sina respektive ärenden, utan också att företagets hela process är enkel och snabb för att handläggningstiderna ska minska. Sammanfattningsvis anser utskottet att regeringens åtgärder är lovvärda men att arbetet inte bedrivs i tillräckligt snabb takt. Enligt utskottets uppfattning är tid en central parameter ur ett företagsperspektiv och därmed också centralt när det kommer till hur utfästelser till företag utformas.

I arbetet med att förenkla för företag och minska myndigheters handläggningstider är det därför viktigt att företagare får information om hur lång handläggningstiden är på myndigheter. Utskottet vill framhålla vikten av att regeringen bedriver ett fortsatt arbete för att korta handläggningstider på myndigheter där tydliga tidsgränser utgör en central del och att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i arbetet.

Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager detta för riksdagen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2017/18:900 (SD), 2017/18:3212 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD) i berörda delar.

Förenklat uppgiftslämnande

Tillkännagivanden om ”en dörr in” och ett förenklat uppgiftslämnande föreslås i motionerna 2017/18:3212 (M), 2017/18:3408 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD). Utskottet vill med anledning av motionerna framföra följande. Utskottet instämmer med motionärerna att det är angeläget att förenkla för företagen att lämna uppgifter till myndigheter. Utskottet konstaterar att det bl.a. utvecklats en tjänst för förenklat uppgiftslämnande för företag kopplad till verksamt.se och att regeringen gett Bolagsverket i uppdrag att införa en nationell tjänst för ingivning av finansiell information när det gäller årsredovisningar. Enligt utskottets uppfattning kan digitala ärendeprocesser göra det lättare för företag att lämna rätt uppgifter från början, få snabbare ärendehantering och lättare få besked om ärendestatus. Det finns även möjlighet att företagens uppgifter kan återanvändas i ökad utsträckning. Med anledning av det arbete som pågår anser inte utskottet att riksdagen bör rikta något tillkännagivande om förenklat uppgiftslämnande till regeringen.

Därmed avstyrks motionerna 2017/18:3212 (M), 2017/18:3408 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD) i berörda delar.

Regelrådets placering

Ett tillkännagivande om att Regelrådet bör vara ett oberoende organ med placering under Statsrådsberedningen föreslås i motion 2017/18:921 (SD). Med anledning av motionen vill utskottet påminna om att Regelrådet inordnades i Tillväxtverket 2015 för att den nya organisationsformen med koppling till Tillväxtverket möjliggör ett effektivare resursutnyttjande och tydlighet mot regelgivarna. Utskottet har ingen annan uppfattning än regeringen i frågan och anser därför inte att riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om att flytta Regelrådet från Tillväxtverket till Statsrådsberedningen.

Därmed avstyrks motion 2017/18:921 (SD) i den berörda delen.

Utredning om Regelrådets placering och uppdrag

Tillkännagivanden om att Regelrådets organisatoriska placering och uppdrag bör utredas efterfrågas i motionerna 2017/18:3408 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3723 (C, M, L, KD). Med anledning av dessa motioner vill utskottet anföra följande. Som utskottet tidigare framfört bör det påminnas om att Regelrådet inordnades i Tillväxtverket 2015 för att den nya organisationsformen med koppling till Tillväxtverket möjliggör ett effektivare resursutnyttjande och tydlighet mot regelgivarna. Vidare noterar utskottet att regeringen gett Statskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för att utöka Regelrådets arbete på vissa områden och bedöma om de utökade uppgifterna medför att Regelrådet bör organiseras på ett annat sätt än i dagens form. Statskontoret bedömer inte att Regelrådet behöver omorganiseras utifrån de förändringar i arbetsuppgifter som föreslås däremot framhåller Statskontoret vikten av att Regelrådet har förutsebara resurser till sitt förfogande. Utskottet vill i sammanhanget framhålla att det delar motionärernas uppfattning om att det är viktigt att Regelrådet i sin nuvarande organisationsform får tillräckliga resurser för att kunna utveckla och kvalitetssäkra sin granskningsfunktion. Utskottet anser dock inte att riksdagen behöver göra något uttalande om detta.

Därmed avstyrks motionerna 2017/18:3408 (M) och 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3723 (C, M, L, KD) i berörda delar.

Övrigt om Regelrådet

I motionerna 2017/18:1487 (C), 2017/18:1615 (M), 2017/18:2059 (SD), 2017/18:3244 (M), 2017/18:3408 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3747 (KD) föreslås bl.a. olika åtgärder för att stärka Regelrådet och bredda rådets mandat samt en översyn av hur Regelrådets arbete kan effektiviseras. Utskottet vill med anledning av dessa motioner framföra följande. Enkla och ändamålsenliga regler ger företagen möjlighet att i större utsträckning ägna sig åt att utveckla sin verksamhet och på så sätt bidra till Sveriges tillväxt. Väl genomförda konsekvensutredningar är enligt utskottets uppfattning centralt för att uppnå målen om ändamålsenliga regler och därvid delar utskottet motionärernas uppfattning om vikten av ett starkt Regelråd. Utskottet noterar som tidigare nämnts att Statskontoret fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för och lämna förslag avseende utökade uppgifter för Regelrådet bl.a. när det gäller rådets arbete med införlivande av EU-lagstiftning. Statskontoret föreslår bl.a. i sin rapport att Regelrådets arbete med EU-kommissionens konsekvensanalyser ska utvecklas och att det ska bli obligatoriskt för Regeringskansliet att skicka EU-kommissionens konsekvensanalyser till Regelrådet.

Därmed avstyrks samtliga aktuella motioner i berörda delar.

Information till riksdagen om regelförenklingsarbetet

I motion 2017/18:3723 (C, M, L, KD) föreslås att regeringen före den 1 juli 2018 meddelar riksdagen vad regeringen avser att göra för att öka takten i

regelförenklingsarbetet. Utskottet vill påminna om att riksdagen riktade ett tillkännagivande till regeringen i maj 2017 om att regelförenklingsarbetet går för långsamt och är av för begränsad omfattning, och att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen i enlighet med Riksrevisionens slutsatser samt återkomma till riksdagen med en utförlig redogörelse för dessa (bet. 2016/17:SkU27). Utskottet vill också påminna om att riksdagen riktade ett tillkännagivande till regeringen 1999 om att lämna en årlig redogörelse för regeringens regelförenklingsarbete till riksdagen (bet. 1998/99:NU6). I budgetpropositionen för 2018 lämnade regeringen en redogörelse för sitt förenklingsarbete med hänvisning till riksdagens båda tillkännagivanden. Med anledning av tillkännagivandet från riksdagen om att regelförenklingsarbetet går för långsamt redovisade regeringen bl.a. att den alltid noggrant överväger möjligheterna till förenklingar i varje enskilt lagstiftningsarbete. Vidare redovisade regeringen olika vidtagna åtgärder och ansåg i och med det att tillkännagivandet var slutbehandlat. Finansutskottet gjorde ingen annan bedömning än regeringen (bet. 2017/18:FiU1). Utskottet ser utifrån vad som anges ovan inga skäl för att riksdagen ska rikta ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med motionärernas förslag.

Därmed avstyrks motion 2017/18:3723 (C, M, L, KD) i berörd del.

Åtgärder för regelförenklingsarbetet

Förslag om kommunala tillståndavgifter, en årlig skrivelse från regeringen till riksdagen om regelförenklingar och regelförenklingsuppdrag i regleringsbrev föreslås i motion 2017/18:3408 (M). Utskottet vill med anledning av motionen återigen påminna om att riksdagen riktade ett tillkännagivande till regeringen 1999 om att lämna en årlig redogörelse för regeringens regelförenklingsarbete till riksdagen, och att regeringen senast i budgetpropositionen för 2018 lämnade en redogörelse för sitt förenklingsarbete med hänvisning till riksdagens tillkännagivande. Utskottet noterar att regeringen kontinuerligt ser över behovet av att ge fler myndigheter i uppdrag att arbeta med förenklingsfrågor för företag. Utskottet noterar vidare att en liknande motion om kommunala tillsynsavgifter avsågs av riksdagen under föregående riksmöte (bet. 2016/17:NU12). Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan.

Därmed avstyrks motion 2017/18:3408 (M) i berörda delar.

Konsekvensutredningar

Motionerna 2017/18:921 (SD), 2017/18:1014 (M), 2017/18:1022 (KD), 2017/18:1487 (C), 2017/18:2059 (SD), 2017/18:2155 (S), 2017/18:3212 (M), 2017/18:3408 (M) och 2017/18:3723 (C, M, L, KD) innehåller bl.a. yrkanden om vikten av ett systematiskt arbete och processer under lagstiftningsprocessen för att minska företagens regelbörda och olika förslag på åtgärder för bättre konsekvensutredningar. Utskottet vill med anledning av dessa motioner framhålla följande. För att svenska företag ska ha konkurrenskraftiga förutsättningar i förhållande till omvärlden är det angeläget att reglerna är

ändamålsenliga för att begränsa den administration som krävs för att följa regelverken. Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna i frågan om att konsekvensutredningar är av stor vikt för arbetet med att nå mer ändamålsenliga regler, och att det även är viktigt att utredningarna håller god kvalitet.

Utskottet noterar att Tillväxtverket i december 2016 fick i uppdrag att årligen redovisa hur myndigheten följer upp såväl administrativa kostnader som andra kostnader till följd av regler, och att regeringen påtalat att det framöver är viktigt att Tillväxtverkets rådgivande insatser omfattar konkret stöd till regelgivarna för att förbättra kostnadsberäkningar i konsekvensutredningar. Utskottet noterar vidare att Tillväxtverket i sitt regleringsbrev för 2018 fått i uppdrag att redovisa förslag och genomförda åtgärder för att konsekvensutredningarnas kvalitet ska höjas, och att regeringen påtalat att konkreta stödinsatser för bättre konsekvensanalyser måste sättas in där behovet är som störst vilket är mot Regeringskansliet och kommittéerna.

När det gäller frågan om att genomföra EU-direktiv i svensk lag vill utskottet nämna att frågan om s.k. gold-plating, dvs. att ytterligare regler tillkommer när EU-regelverk införs, är ett stående inslag i de utbildningar som Tillväxtverket håller för regelgivare på myndigheter, departement och kommittéer. Vidare noterar utskottet att den rapport från Statskontoret om utökade uppgifter för Regelrådet som för närvarande bereds i Regeringskansliet bl.a. innehåller förslag om att rådets arbete med EU-kommissionens konsekvensanalyser bör utvecklas och att det ska bli obligatoriskt för Regeringskansliet att skicka EU-kommissionens konsekvensanalyser på remiss till Regelrådet. Enligt utskottets uppfattning har regeringen vidtagit ett flertal åtgärder för att förbättra kvaliteten på konsekvensutredningar och utskottet ser ingen anledning att förekomma regeringens vidare arbete på området.

Därmed avstyrks samtliga här behandlade motionsyrkanden i de berörda delarna.

Övrigt om regelförenkling

Ytterligare tillkännagivanden om regelförenkling efterfrågas i motionerna 2017/18:900 (SD), 2017/18:913 (SD), 2017/18:921 (SD), 2017/18:1064 (SD), 2017/18:1260 (M), 2017/18:1326 (M), 2017/18:1487 (C), 2017/18:1611 (M), 2017/18:1994 (M), 2017/18:1995 (M), 2017/18:2040 (SD), 2017/18:2059 (SD), 2017/18:2155 (S), 2017/18:2167 (M), 2017/18:2274 (M), 2017/18:2483 (M), 2017/18:2511 (M), 2017/18:2588 (M), 2017/18:2796 (M), 2017/18:3212 (M), 2017/18:3416 (M), 2017/18:3788 (C) och 2017/18:3855 (C). Förslagen i motionerna rör bl.a. minskad regelbörda för företagare, förenklade regelverk, förbättrad myndighetsservice, genomförande av EU-direktiv och ett förstärkt regelförenklingsarbete. Med anledning av dessa motioner vill utskottet inledningsvis anföra att det är centralt med ändamålsenliga regler som medför så

begränsad administration som möjligt för att svenska företag ska ha konkurrenskraftiga förutsättningar i förhållande till omvärlden. Även service, bemötande och korta handläggningstider är av stor vikt för ett konkurrenskraftigt företagsklimat och för att nå ökad tillväxt och sysselsättning.

När det gäller minskad regelbörda för företagare noterar utskottet att regeringen bl.a. avser att förenkla för företagen genom ökad digitalisering, samordning av myndigheter och stärkt digital vägledning samt information. Utskottet vill i sammanhanget framhålla att Tillväxtverket har en central roll på området med sitt tydliga uppdrag att utveckla och genomföra insatser som förenklar för företag. Tillväxtverket har också i uppdrag att följa upp utvecklingen av företagens kostnader till följd av regler. Utskottet vill i sammanhanget även påminna om att Bolagsverket i huvudsak finansieras genom offentligrättsliga avgifter i registreringsverksamheten, att offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande avgifter där riksdagen beslutat att verksamheten ska drivas och vara avgiftsbelagd och att avgifterna ska beräknas utifrån målet om full kostnadstäckning om inget annat föreskrivs.

Med anledning av motionerna om förenklade regelverk konstaterar utskottet som tidigare nämnts att regeringens förenklingsarbete är inriktat på ändamålsenliga regler som medför så begränsad administration som möjligt för att svenska företag ska ha konkurrenskraftiga förutsättningar i förhållande till omvärlden. Utskottet vill vidare framhålla att såväl olika branscher som företag av olika storleksklasser inkluderas i det generella förenklingsarbetet för att Sveriges konkurrenskraft ska öka.

När det gäller förbättrad myndighetsservice är det enligt utskottets uppfattning centralt att ta till vara den outnyttjade potentialen att göra det enklare för företagen med mer digitala myndighetskontakter. Genom mer digitala myndighetskontakter kan bl.a. uppgifter återanvändas, företagens uppgiftslämnade minska och även risken för företagare att göra fel minska. En fullt ut digital ärendehantering kan göra det lättare för företag att göra rätt från början, få en snabbare ärendehantering och lättare få besked om ärendestatus. Utskottet noterar att Tillväxtverket fått i uppdrag att vara utvecklingsmyndighet för arbetet med att skapa enkla, sammanhängande och gemensamma digitala myndighetskontakter för företag och att Tillväxtverket kommer att samarbeta med berörda statliga och kommunala myndigheter för att främja digital förnyelse.

Med anledning av motionerna om genomförande av EU-direktiv vill utskottet framhålla att frågan om s.k. gold-plating, dvs. att ytterligare regler tillkommer när man inför EU-regelverk, är ett stående inslag i de utbildningar Tillväxtverket håller för regelgivare på myndigheter, departement och kommittéer. Vidare noterar utskottet att Statskontoret som tidigare nämnts lämnat förslag till regeringen om att Regelrådet ska göra fler granskningar av EU-kommissionens konsekvensanalyser genom att det blir obligatoriskt för Regeringskansliet att skicka EU-kommissionens konsekvensanalyser på remiss till Regelrådet på samma sätt som för granskningar av svenska konsekvensanalyser. Statskontoret anger vidare att det saknas förutsättningar

för att ge Regelrådet utökade uppgifter vid införlivande av EU-lagstiftning utöver granskningen av konsekvensanalyser. Utskottet konstaterar att Statskontorets förslag för närvarande bereds i Regeringskansliet.

När det gäller ett förstärkt regelförenklingsarbete vill utskottet framhålla att regeringen genomfört ett antal åtgärder för att förenkla för företagen och följa upp det pågående arbetet, bl.a. genom att ge Tillväxtverket och flera andra myndigheter i uppdrag att följa upp och arbeta mot målen för förenklingsarbetet, och träffa en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om att företagare i regeltunga branscher ska erbjudas nationella digitala lösningar för att bl.a. kunna ansöka om kommunala tillstånd. Vidare noterar utskottet att regeringen lyfter fram förenkling genom digitalisering i det fortsatta förenklingsarbetet. Enligt utskottets uppfattning finns det en stor outnyttjad potential att göra det enklare för företagen med mer digitala myndighetskontakter då bl.a. företagens uppgiftslämnande minskar och myndigheternas transparens ökar. Utskottet noterar vidare som tidigare nämnts att regeringen kontinuerligt ser över behovet av att ge fler myndigheter i uppdrag att arbeta med förenklingsfrågor för företag.

I motion 2017/18:466 (M) föreslås en ändring av Bolagsverkets granskningskyldighet av företags årsredovisningar för att motverka de bedrägerier som är ett utslag av organiserad brottslighet. Utskottet avstyrkte en liknande motion våren 2017 bl.a. med hänvisning till Riksrevisionens pågående granskning av reformen kring avskaffandet av revisionsplikt för mindre aktiebolag. Utskottet noterar att regeringen vidtagit flera åtgärder för att försvåra ekonomisk brottslighet i samband med inlämning av årsredovisningar; bl.a. har regeringen gett Bolagsverket i uppdrag att införa en tjänst för ingivning av finansiell information när det gäller årsredovisningar och att utveckla metoder och arbetssätt för ökade kontroller vid registrering av företagsuppgifter, däribland inlämnande av årsredovisningar. Utskottets anser att en digital ärendehantering av årsredovisningar och en utökad kontroll vid registrering av årsredovisningar bl.a. kan bidra till att färre felaktiga uppgifter lämnas in och att möjligheterna att nyttja företag i syfte att begå brott kan minskas. Utskottet ser därmed ingen anledning att riksdagen ska rikta ett tillkännagivande till regeringen i linje med motionärens förslag.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet samtliga här behandlade motioner i de aktuella delarna.

Särskilda näringsgrenar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör olika näringsgrenar bl.a. med hänvisning till pågående insatser.

Jämför reservation 40 (M, C, L, KD), 41 (M), 42 (C), 43 (V), 44 (KD), 45 (M, C, L, KD), 46 (M, C, L, KD), 47 (M), 48 (SD) och 49 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:3068 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) framför motionärerna att kultur är en dynamisk kraft i samhället och bidrar inom ramen för kulturella och kreativa näringar till jobb och tillväxt. Verksamheter inom kulturella och kreativa näringar såsom arkitektur, design, film och foto, konst, litteratur, media, mode, musik, måltider, scenkonst och upplevelsebaserat lärande lockar besökare till Sverige, vilket i förlängningen skapar jobb och bidrar till ökad tillväxt. Besöksnäringens förutsättningar för att växa ytterligare beror på de ekonomiska villkor som politiken förmår att sätta upp för näringen framöver. Motionärerna anser därför att det bör genomföras en utvärdering (yrkande 1) som syftar till att arbeta fram en nationell strategi för kulturella och kreativa näringar (yrkande 2).

I kommittémotion 2017/18:3410 av Lars Hjärmered m.fl. (M, C, L, KD) anförs att besöksnäringen är Sveriges största tjänsteexportnäring i form av utländska turisternas konsumtion. Motionärerna yrkar på åtgärder för att fortsätta stärka svensk besöksnäring, exempelvis genom att Visit Sweden fortsätter att marknadsföra Sverige som ett mål för både turism och möten/konferenser. Motionärerna menar också att det finns möjligheter att införa en gemensam kvalitetsstandard för besöksnäringen med de andra nordiska länderna (yrkande 14).

I kommittémotion 2017/18:3420 av Lars Hjärmered m.fl. (M, C, L, KD) anförs motionärerna att skogsnäringen spelar en viktig roll för den svenska ekonomin, för sysselsättningen inom svensk industri och för utvecklingen mot ett hållbart och biobaserat samhälle. Motionärerna vill att riksdagen ska uppmana regeringen att erkänna betydelsen av den svenska skogsnäringen och att inte försvåra dess näringsförutsättningar (yrkande 12).

I motion 2017/18:587 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) lyfts vikten av att digitaliseringens möjligheter fortsatt tillvaratas för att svenska företag ska kunna konkurrera internationellt. Motionären vill att regeringen tar fram en nationell strategi för att främja investeringar och satsa på forskning inom datacenter och s.k. big data.

I motion 2017/18:740 anför Niklas Karlsson (S) att svensk marinteknisk industri är världsledande när det gäller kvalitet, leveranssäkerhet och miljöprestanda. En stark regional marinteknisk industri ger dynamiska effekter för hela Sverige vad gäller näringslivsutveckling, sysselsättning och integration.

I motion 2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S) anför motionärerna att besöksnäringen är en växande näring, men att tillväxten i branschen hämmas av omfattande regelverk. Motionärerna vill därför att regeringen ser över lagar och regelverk för besöksnäringen för att påskynda utvecklingen och underlätta företagandet genom regelförenkling och att staten utvecklar sin strategi för stora evenemang för att locka stora internationella evenemang med många besökare till Sverige.

I motion 2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S) vill motionärerna lyfta fram Skånes betydelse som besöksmål utifrån ett nationellt intresse och stärka besöksnäringen som export- och jobbmotor. Motionärerna framhåller att regeringen ska se över möjligheterna att ytterligare stärka besöksnäringen genom att staten i samarbete med olika intressenter utformar ett strategiskt utvecklingsprogram för besöksnäringen. Detta ska ske genom långsiktiga partnerskap för de resmål eller teman som branschen prioriterar, exempelvis genom fasta marknadskontor utomlands eller återkommande mässor och liknande.

I motion 2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S) förordar motionärerna att regeringen i bred samverkan med både näringsliv och ideella aktörer inom området bör ta fram en samlad nationell strategi för stora evenemang inom sport, mässor och konferenser. Strategin ska omfatta en analys av Sveriges styrkor på området och ange en önskvärd inriktning samt omfatta hur stöd kan ges till regionala och lokala strategier.

I kommittémotion 2017/18:3405 av Lars Hjärmered m.fl. (M) anför att den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar våra traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. Motionärerna föreslår därför att regelverk ska förenklas och anpassas till ett digitaliserat och delande samhälle (yrkande 39).

I kommittémotion 2017/18:3407 av Lars Hjärmered m.fl. (M) understryker motionärerna behovet av att främja forskningskluster och innovationsmiljöer som ger långsiktig förutsägbarhet för FoU inom livsvetenskap i Sverige samt att sörja för förbättrade möjligheter att kunna utveckla forskningsresultat till nya produkter och tjänster (yrkande 2.) Vidare anser motionärerna att den internationellt präglade livsvetenskapen behöver konkurrenskraftiga villkor och ett näringsklimat som signalerar en tydlig ambition att underlätta etableringar i Sverige. Motionärerna menar att denna verksamhet söker sig till internationella miljöer som uppvisar smidighet och låg grad av byråkrati, och därför behövs regelförenklingar som ger internationellt konkurrenskraftiga villkor för näringarna livsvetenskap, informations- och kommunikationsteknik samt medicinteknik (yrkande 3).

För att få maximal utväxling på de svenska förutsättningarna och för att bibehålla den positiva utvecklingen inom svensk besöksnäring efterfrågar Lars Hjälmared m.fl. (M) i kommittémotion 2017/18:3418 en nationell strategi för svensk besöksnäring. Motionärerna vill inom ramen för Visit Swedens uppdrag att Visit Sweden i samarbete med andra relevanta organisationer kraftsamla insatserna för att attrahera evenemang, möten och turism till Sverige (yrkande 1). Motionärerna vill även att Visit Sweden ska få i uppdrag att dels se över vilken marknadsföring som finns på lokal, regional och nationell nivå, dels ta ett helhetsperspektiv på tekniska lösningar för marknadsföringen såsom appar. Motionärerna vill även se över i fall Tillväxtverkets roll kopplat till Visit Sweden och andra myndigheter är den bästa möjliga organisatoriska lösningen (yrkande 3). Motionärerna efterfrågar också att regeringen gör en samlad översyn av regler och villkor för camping i syfte att skapa fler arbetstillfällen inom besöksnäringen (yrkande 4). Vidare vill motionärerna att riksdagen uppmanar regeringen att se till de möjligheter som finns för besöksnäringen inom nya marknader med tyst turism, kulturturism, stadsturism och digital tillgänglighet (yrkande 6). För att bibehålla den positiva utvecklingen inom svensk besöksnäring vill motionärerna även underlätta för campingverksamheter att bl.a. kunna verka längre tid under året med en enklare tillståndsgivning. Motionärerna vill därför att regeringen gör en översyn av miljölagstiftningen samt plan- och bygglagen för att anpassa reglerna vad gäller exempelvis campingreservat samt enklare villkor för uppställning av villavagnar för att orter med starkt säsongsbetonad verksamhet ska få goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet även under andra årstider (yrkande 7). Motionärerna menar också att de gemensamma investeringarna för en stärkt besöksnäring måste genomföras av effektivitet och utväxling så att de blir så hållbara och långsiktigt bärkraftiga av sig själva som möjligt. Därför efterfrågar de effektutvärderingar av statens samlade besöksfrämjande (yrkande 8).

I kommittémotion 2017/18:3670 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) anför motionärerna att den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. Regelverk behöver därför förenklas och anpassas till ett digitaliserat och delande samhälle (yrkande 1). Berörda branscher bör också utredas separat för att släppa in digitalisering och delningsekonomi på ett ansvarsfullt och för branscherna välanpassat sätt (yrkande 8).

I motion 2017/18:1513 av Lars Beckman (M) förordar motionären att regeringen ser över möjligheten att samordna insatserna från det offentliga i samarbete med näringslivet och dess branschföreträdare för att på ett mer framgångsrikt sätt marknadsföra Sverige som resmål.

I motion 2017/18:2019 anför Maria Plass (M) att ekoturism i grunden är positivt men som allt annat kan missbrukas. För att undvika skador på skogsbruk och åkernäring behöver det därför utredas om det bör införas en certifiering av företag som kommersiellt arbetar med ekoturism. Vidare behöver

man ta fram ett förslag på avtal med markägare som reglerar ersättning vid eventuellt uppkomna skador till följd av ekoturism.

I motion 2017/18:2310 av Pål Jonson (M) anförs att det behövs en stark nationell och regional näringslivspolitik för att vidareutveckla skogsnäringen i Värmland. Motionären vill värna de privata skogsägarnas äganderätt för att trygga skogens och skogsfastigheternas värdeökning. Motionären lyfter även fram behovet av en stabil energipolitik, rimliga skatter på drivmedel och företagande, att onödiga regler tas bort och att man satsar på FoU när det gäller skogsråvaror för att skogsnäringen ska bli ännu mer konkurrenskraftig i framtiden.

I motion 2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M) anförs att värdskap för större idrotts- och kulturevenemang ger genomslag i flera olika mediekanalet och är ett unikt sätt att visa upp landet. I förlängningen har det enligt motionären en positiv inverkan på sysselsättningen i landet och bidrar även med intäkter till företag, regioner och staten. Motionären föreslår att regeringen tar fram en nationell strategi för hur Sverige ska kunna söka och finansiera större, internationella idrotts- och kulturevenemang.

I motion 2017/18:2705 av Jenny Petersson (M) framhåller motionären att Sverige har goda förutsättningar att bli en ledande nation inom livsvetenskap. För att klimatet i Sverige för företag inom livsvetenskap ska fortsätta att vara konkurrenskraftigt på den globala marknaden menar motionären att det behövs långsiktiga spelregler och tydlighet från politiken (yrkande 1). Vidare menar motionären att ett betydande ansvar vilar på landsting och regioner, men att staten samtidigt har ett ansvar att i styrningen av myndigheter tydliggöra hur processer och arbetssätt kan förbättras för att öka incitamenten för att främja livsvetenskapsbranschen (yrkande 2).

I motion 2017/18:2877 av Edward Riedl (M) anförs att turismen spelar en allt större roll för den lokala ekonomin och utvecklingen, inte minst i landets glesare delar. Motionären efterfrågar åtgärder för att främja turismen i Sverige. Det kan exempelvis ske genom att uppmuntra utbildning inom turism, att från statens sida marknadsföra Sverige som ett turistland samt genom fortsatta regelförenklingar för småföretag inom turistnäringen.

I motion 2017/18:3197 av Saila Quicklund (M) anförs att besöksnäringen är av stor betydelse för hela landet, inte minst i norra Sverige där utländska turisternas efterfrågan på den svenska naturen, jakt, fiske, skidåkning och andra populära friluftaktiviteter är av stor betydelse. Motionären yrkar på åtgärder för att fortsättningsvis stärka förutsättningarna för svensk turist- och besöksnäring. I detta sammanhang betonas vikten av regelförenklingar för små och medelstora företag, sänkta kostnader för att anställa unga samt god infrastruktur.

Sten Bergheden (M) anför i motion 2017/18:3364 att det bör satsas mer på att marknadsföra Sverige som en turistdestination för att den svenska besöksnäringens positiva utveckling inte ska brytas. Motionären framhåller att regeringen bör se över möjligheten till en översyn av anslaget till

marknadsföring av Sverige som turistland så att det harmoniserar med övriga nordiska länders nivåer (yrkande 1).

I kommittémotion 2017/18:925 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) anförs att det ständigt ökande behovet av datalagring kommer att kräva alltmer kapacitet till följd av den tekniska utvecklingen, nya konsumtionsmönster och den ökade användningen av molntjänster. För att öka chanserna för etablering av datacenter i Sverige föreslår motionärerna att en nationell strategi för ändamålet tas fram utifrån de svenska konkurrensfördelarna.

I kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) anförs att besöksnäringen är en sysselsättningsmotor som skapar jobb över hela landet. Eftersom många av näringsens företag är små eller medelstora är det viktigt att ge dem rätt förutsättningar att anställa. Motionärerna föreslår därför en utredning för att identifiera och presentera incitament som förenklar för företag att växa och anställa inom turist- och besöksnäringen (yrkande 23).

I motion 2017/18:945 av Ola Johansson m.fl. (C) anförs att den svenska skogen är en resurs som förser oss med ett förnybart byggnadsmaterial som är såväl miljömässigt som ekonomiskt motiverat att använda när man exempelvis bygger hus, utemiljöer och broar. Den svenska skogen kan tillsammans med universiteten bidra med nya byggnadsmaterial, och motionärerna efterfrågar därför ett främjande av inhemsk träindustri med träförädling (yrkande 5).

I motion 2017/18:1213 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) anförs att besöksnäringen är viktig för en hållbar tillväxt i hela landet. För att svensk besöksnäring ska vara långsiktigt konkurrenskraftig efterfrågar motionärerna en ny översyn av konkurrenskraften inom besöksnäringen (yrkande 1). Motionärerna vill också se en utredning som identifierar besöksnäringens behov (yrkande 4).

I motion 2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) påpekas att turistdestinationers marknadskommunikation delvis finansieras genom kommunalt och regionalt skattefinansierade insatser, baserat på antalet innevånare i en ort eller region och inte på hur attraktiv själva destinationen är. Detta innebär enligt motionärerna en konkurrensfördel för storstäderna. I motionen föreslås att man inför en ”bäddpeng”, vilket innebär att en avgift på några kronor läggs på besöksnäringens utbud av boende i syfte att stödja exempelvis lokal och regional marknadsföring, försäljning samt utveckling av reseanledningar och olika produkter.

Håkan Svenneling m.fl. (V) framhåller i kommittémotion 2017/18:2941 att staten i samarbete med kommuner, föreningar och företag bör ta ett ökat ansvar för att locka besökare till Sverige. Regeringen bör enligt motionärerna lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen för att stärka näringen och bidra till säsongsförlängning (yrkande 17). Vidare menar motionärerna att regeringen bör utreda möjligheten att införa lokala bäddavgifter som går till kommunen för den lokala service (t.ex. sophantering och VA) besökare tar del av under tiden de övernattar i en kommun (yrkande 18). Det bör enligt motionärerna vara upp till de enskilda kommunerna att avgöra huruvida sådana avgifter ska införas eller inte.

I motion 2017/18:131 av Said Abdu (L) lyfter motionären fram problemet med stora svenska företag som inte har överlevt utvecklingen. Motionären vill därför att regeringen ges i uppdrag att tillsätta en tvärvetenskaplig utredning som samlar erfarenheter och kunskaper om varför tidigare betydande branscher i Sverige har tynat bort. Dessa erfarenheter och kunskaper ska enligt motionären därefter transformeras in i nuvarande och framtida betydelsefulla svenska branscher för att dessa inte ska gå samma öde till mötes.

I motion 2017/18:134 av Said Abdu (L) anför motionären att den svenska klockindustrin är på frammarsch. Motionären vill därför att regeringen ska tillsätta en utredning som i samverkan med den växande svenska klockindustrins företrädare ser över på vilket sätt branschen behöver stärkas för att den ska kunna växa.

I motion 2017/18:155 av Said Abdu (L) anför motionären att det finns goda möjligheter att kunna skapa nya jobb både i Sverige och utomlands genom att satsa på vattenfrågan. Motionären föreslår därför att regeringen ska verka för bättre förutsättningar för miljövänliga företag att hjälpa kommuner, regioner och landsting att lösa frågan om rent dricksvatten.

I kommittémotion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) anför motionärerna att staten i större utsträckning ska ta ansvar för att sprida kunskap om det innovativa Sverige, framför allt genom att regeringen uppdrar åt statliga aktörer och själva verkar för att internationella forskar- och innovationsmöten m.m. ska genomföras ute i Sverige där forskning och innovation pågår (yrkande 19). Motionärerna framhåller vidare vikten av att Visit Swedens uppdrag utökas till att i högre grad bearbeta utländska marknader i syfte att få fler möten, kongresser och evenemang till Sverige (yrkande 20). Vidare anför motionärerna att Sverige har en stark tradition och kompetens inom alla segment av livsvetenskapsindustrin men att tillflödet av riskkapital i de tidiga skedena har minskat under de senaste decennierna, vilket hämmat utvecklingen av nya livsvetenskapsföretag. Motionärerna föreslår därför att det ska utredas om en megafond för livsvetenskap kan skapas. Megafonden ska kapitaliseras genom både ägarandelar och obligationer (yrkande 34).

Vissa kompletterande uppgifter

Utredningen om besöksnäringen

Regeringen beslutade i oktober 2016 att tillsätta en utredning för en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring med syfte att ge regeringen underlag för att stärka besöksnäringen som export- och jobbmotor i hela Sverige (dir. 2016:83). Enligt direktivet ska utredaren bl.a. analysera om det finns skäl att föreslå tillägg till eller ett nytt turistpolitiskt mål, kartlägga besöksnäringens behov, utmaningar och hinder för en hållbar utveckling samt föreslå hur samverkan och samordning mellan besöksnäringen och offentliga aktörer kan utvecklas.

Den särskilda utredaren rådsdirektör Britt Bohlin överlämnade sitt betänkande *Ett land att besöka – En samlad politik för hållbar turism och växande*

besöksnäring (SOU 2017:95) i december 2017. I utredningen konstateras att det finns ett behov av en samlad strategi för, och ett samlat genomförande av, offentliga och privata insatser. Bedömningen är att den befintliga samverkan inte är optimal, vilket gäller såväl för offentliga aktörer nationellt, regionalt och lokalt som för besöksnäringens olika branscher. Utredaren föreslår därför att regeringen utvecklar, antar och genomför en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring, en plattform för hur politiken ska utformas och genomföras fram till 2030 och att utvecklingen av strategin sker i samverkan med besöksnäringen, statliga myndigheter, regioner, kommuner och civilsamhället. För att ta fram den nationella strategin och därefter koordinera genomförandet av strategin föreslås vidare att regeringen inrättar ett Nationellt besöksnäringensforum. Vidare föreslår utredningen att regeringen ska föreslå att riksdagen fattar beslut om ett nytt övergripande mål för hållbar turism och växande besöksnäring: att öka besöksnäringens och turismens bidrag till hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i hela landet. I utredningen presenteras även åtgärdsförslag på strategiska insatsområden som digitalisering av besöksnäringen, kompetensförsörjning, utveckling, innovation och forskning, tillgänglighet (transporter och digital tillgänglighet), naturturism, kulturturism, måltidsturism, evenemang och stora möten samt företagets villkor. Det föreslås också att delstrategier och delmål formuleras och antas för de tematiska områdena. Betänkandet har skickats ut på remiss t.o.m. den 6 april 2018.

Visit Sweden

Kommunikationsbolaget Visit Sweden AB ägs gemensamt av staten och svensk besöksnäring och ska medverka till att turismen ökar genom marknadsföring av Sverige som turistland utomlands. Staten finansierar bolagets basverksamhet och den övergripande marknadsföringen av Sverige medan besöksnäringen finansierar riktade aktiviteter och produktmarknadsföring. I budgetpropositionen för 2018 framhåller regeringen att man vill fortsätta att stödja den positiva utvecklingen i besöksnäringen och därför föreslås ytterligare resurser till Visit Sweden om 15 miljoner kronor 2018 för att stärka marknadsföringen av Sverige som turistland utomlands.

Regeringen har vidare i Visit Swedens riktlinjebrev (N2017/07682/FF, N2017/07556/KLS) bl.a. gett bolaget i uppdrag att satsa på marknadsföring av hållbar natur- och ekoturism på landsbygden, genomföra satsningar på nya tillväxtmarknader som Indien och Kina samt medverka till genomförandet av regeringens exportstrategi i tillämpliga delar.

Tillväxtverkets arbete med turism och besöksnäring

Tillväxtverket är ansvarig myndighet för turism och besöksnäring. Turistfrågorna är en integrerad del av Tillväxtverkets övergripande arbete med näringsutveckling. Myndigheten anordnar och deltar i flera olika typer av nätverk, dialoger och mötesplatser på turismområdet. Tillväxtverket leder t.ex. en

strategisk myndighetsgrupp för dialog och samordning av turism- och besöksnäringens frågor där myndigheter och statligt ägda bolag ingår. Myndigheten genomför även aktiviteter tillsammans med organisationer och företag som företräder turistbranschen för att bidra till ökad dialog mellan olika aktörer och fånga upp utmaningar som finns över landet. Tillväxtverket har ett särskilt ansvar för den officiella inkvarteringsstatistiken och tar fram statistik om svenskars resande och utländska besökare i Sverige.

Enligt Tillväxtverkets statistik för 2016 har turismens exportvärde sedan 2000 ökat med 194 procent, vilket är mer än dubbelt så mycket som ökningen av Sveriges totala export av varor och tjänster. Statistiken visar också att det framför allt är de utomeuropeiska besökarna som stått för tillväxten under de senaste åren. Sedan 2010 har gästnätterna från USA ökat med 93 procent och gästnätterna från Kina har under samma period ökat med 230 procent.

Rapporten Hållbar destinationsutveckling om regeringsuppdraget att genomföra insatser för hållbara turistdestinationer samt stärka kvalitet och konkurrenskraft i små och medelstora turist- och upplevelseföretag lämnades av Tillväxtverket i mars 2016 (N2012/508/ENT). I rapporten framhölls vikten av tydliga roller och ansvarsfördelning mellan olika aktörer och gränsöverskridande samarbeten mellan offentliga och privata aktörer.

Regeringen gav 2015 Tillväxtverket i uppdrag att komplettera de tidigare insatserna för fler exportmogna destinationer med destinationsutvecklande insatser i tidigare skeden (N2015/08958/FF). Uppdraget ska slutredovisas den 15 februari 2020.

Besöksnäringens strategier

Besöksnäringen presenterade 2010 en gemensam strategi, Strategi 2020, för hur turismen med fokus på hållbarhetsfrågorna ska utvecklas fram till 2020. Strategin togs fram av föreningen Svensk Turism i samarbete med bl.a. Tillväxtverket och Visit Sweden. Visionen är bl.a. att omsättningen från turismen i Sverige ska fördubblas till 500 miljarder kronor, att värdet av utländska besökares konsumtion ska öka till 200 miljarder kronor och att resmålet Sverige ska vara ett naturligt förstahandsval för utvalda målgrupper. För att uppnå visionen presenterades sex huvudstrategier för det fortsatta arbetet: utveckla destinationer i världsklass (destinationsutveckling), attrahera kapital som accelererar utvecklingen av näringen (finansiering), samverkan mellan privat och offentlig sektor, marknadsföring för att attrahera utvalda målgrupper, strategi för entreprenörskap, företagande och kompetens samt strategi för en hållbar besöksnäring.

Besöksnäringen och Riksidrottsförbundet tog 2013 fram en gemensam strategi för fler internationella idrottsevenemang. Regeringen anger i sin exportstrategi (skr. 2015/16:46) som togs fram 2015 att regeringen tillsammans med idrottsrörelsen och andra relevanta aktörer ska verka för att fler internationella arrangemang förläggs till Sverige.

Kvalitetsmärkning inom besöksnäringen

Det finns flera hållbarhets- och kvalitetssystem som berör besöksnäringen i Sverige, t.ex. Naturens Bästa, Krav, Bra Miljöval, ISO-standarder, Green Key, EMAS, Blå Flagg och Visitas klassificeringssystem. Swedish Welcome AB, som certifierade och utvecklade svenska turismverksamheter, lade i februari 2016 ned sin certifieringsverksamhet. I dag erbjuder Swedish Welcome en utvecklingsmetod för turismaktörer och fortsätter att enbart satsa på rådgivning via auktoriserade rådgivare.

På nordisk nivå finns kvalitetsmärkningssystemet Svanen och på europeisk nivå EU Ecolabel eller den s.k. Blomman som bl.a. omfattar besöksnäringen. European Charter of Sustainable Tourism är en certifiering för naturområden för att främja miljöskydd och en hållbar turism av den europeiska sammanslutningen Europarc Federation som är en organisation med 450 medlemmar som samarbetar för att skydda Europas mest värdefulla naturområden. Kullabergs naturreservat är den första svenska destination som certifierats som hållbar turistdestination av Europarc.

Såväl på EU-nivå som på nordisk nivå pågår diskussioner om kvalitetsmärkning och hållbar turism. Vid Nordiska ministerrådets möte den 23 februari 2016 beslutades, mot bakgrund av ett förslag från Nordiska rådet om att utveckla en hållbar certifiering av turistmål i Norden, att det ska genomföras en analys av befintliga märkningar.

Svar på skriftliga frågor om besöksnäringen

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade den 24 maj 2017 en skriftlig fråga från Sofia Fölster (M) om vad statsrådet avser att lägga fram för konkreta initiativ för att stärka besöksnäringen och minska regelbördan för denna i Sverige (fr. 2016/17:1420). Statsrådet framhöll i sitt svar att regeringen har slutit en överenskommelse med SKL som syftar till att erbjuda företagare i regeltunga branscher nationella digitala lösningar för att bl.a. kunna ansöka om kommunala tillstånd. Tillväxtverket och Bolagsverket arbetar tillsammans med ett antal kommuner på digitala lösningar för enklare myndighetskontakter som initialt riktas mot restaurangföretagare för att därefter utökas till andra regeltunga branscher och processer. Statsrådet anförde vidare att regeringens förenklingsarbete utgår från det mindre företagets förutsättningar och behov med målet att det ska bli enklare att lämna uppgifter, handläggningstiderna ska kortas, regler ska främja företagens tillväxt och att kostnaderna till följd av regler ska minska. Vidare har regeringen sedan 2017 infört ett s.k. växa-stöd med sänkta arbetsgivaravgifter för att flera enmansföretagare ska ta steget att anställa.

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarade den 20 juni 2017 också en skriftlig fråga från Cassandra Sundin (SD) om den svenska regeringen avser att verka för att vidareutveckla och ytterligare lyfta upp det nordiska turistsamarbetet i Sverige (fr. 2016/17:1561). Statsrådet framhöll att regeringen tillsammans med övriga nordiska länder redan 2014 beslutat om att

skapa en gemensam marknadsföringsstrategi för Norden. Strategin lanserades 2015 och utifrån denna genomförs löpande internationella marknadsföringsinsatser som stärker Norden som varumärke och region och som genererar positiva mervärden för den nordiska och svenska besöksnäringen. Vidare enades de nordiska näringsministrarna den 16 maj 2017 om att ytterligare fördjupa samarbetet inom turism och beslutade att ta fram en gemensam plan för det nordiska turismsamarbetet.

Kulturella och kreativa näringar

I regeringens exportstrategi (skr. 2015/16:48) anförts att export- och internationaliseringsrådgivningen ska anpassas för att möta behov av mer specialiserad karaktär hos innovativa och tidigt internationaliserade företag t.ex. inom de kulturella och kreativa näringarna. Vidare anger regeringen att det genomförs en satsning för att öka internationaliseringen inom de kulturella och kreativa näringarna samt för att främja kulturdriven export. Satsningen inkluderar bl.a. ett digitalt skyltfönster, Showcase Sweden, för de svenska kulturella och kreativa näringarna vilket lanserades våren 2017.

Som ett led i exportstrategin gav regeringen också i juli 2016 Tillväxtverket i uppdrag att tillsammans med Myndigheten för kulturanalys, Tillväxtanalys, Statens kulturråd och Statistiska Centralbyrån (SCB) utveckla mätmetoder och modeller för att få fram statistik som möjliggör en ekonomisk analys av utvecklingen för de kulturella och kreativa näringarna i Sverige (UD2016/12789/FH). Uppdraget resulterade i Kreametern, ett statistikverktyg för att redovisa offentlig statistik för kulturella och kreativa näringar, lanserat i november 2017.

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 24) att Tillväxtverkets satsningar på kulturella och kreativa näringar har fått ett positivt genomslag, såväl regionalt som för enskilda branscher. Myndigheten agerar som nationellt kompetenscentrum och bidrar till att de olika näringarna samordnas och stöder varandra. Exempel på specifika insatser är bidrag till att ta fram riktad statistik och strategier för olika branscher, bl.a. till mode- och musikbranschen där den framtagna branschstatistiken fick stort genomslag. Myndigheten har också bidragit till skapandet av paraplyorganisationen Kreativ sektor som består av fem branschorganisationer inom data-spel, mode, film och tv, musik samt kommunikation och media, som tillsammans med Tillväxtverket tog fram en strategistudie med samma namn som organisationen. Tillväxtverket har också varit huvudarrangör för Creative Business Cup, en internationell affärsidétävling för nystartade företag inom de kulturella och kreativa näringarna. Vidare har myndigheten lett ett antal studier för att främja näringens utveckling. Tillväxtverket drev under perioden 2013–2015 ett särskilt program för att stödja utvecklingen av de kulturella och kreativa näringarna. Programmets syfte var att stötta och skapa samverkan mellan bl.a. regioner och län, branschorganisationer och affärsrådgivare för att underlätta deras insatser för att hjälpa de många företagen inom näringen.

Inom ramen för programmet har Tillväxtverket stärkt kunskapen hos exempelvis Almi om näringsens behov och möjligheter, för att näringen ska få bättre stöd inom befintliga stödsystem. Tillväxtverket har också tagit fram branschguider för kulturella och kreativa näringar, som finns tillgängliga på webbplatsen verksam.se.

Utskottet beslöt i maj 2016 att följa upp riksdagens beslut om att bevilja 60 miljoner kronor för att genomföra regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar 2010–2012 som ett led i utskottets arbete med uppföljning och utvärdering. I rapporten (2016/17:RFR10) framhåller utskottet bl.a. vikten av att staten inför liknande framtida satsningar är klar över vilken roll den ska spela när handlingsplaner eller olika näringspolitiska stöd övervägs.

Datacenter

Regeringen anger i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget för 2018, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6 Skattefrågor) att datacenterbranschen är en bransch i stark tillväxt både i Sverige och internationellt. Regeringen anger att i och med samhällets ökade digitalisering förväntas en kraftigt ökad efterfrågan på tjänster och ett ökat behov av digital infrastruktur. Datacenter spås därför bli en växande industri globalt och i Sverige. Utredningen om sektorsneutral och konkurrenskraftig energiskatt på el (SOU 2015:87) konstaterade dock att energiskatten på el för tjänsteföretag i Sverige var jämförelsevis hög i förhållande till andra länder, inklusive länder i Sveriges omedelbara närhet. Den 1 januari 2017 sänktes därför energiskatten på förbrukning av elektrisk kraft i större datacenter (minst 0,5 megawatt) till samma nivå som den som gäller för bl.a. tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. Syftet med sänkningen är att förbättra konkurrenskraften för datanäringen och stärka förutsättningarna för nyetableringar. I budgetpropositionen för 2018 föreslår regeringen att energiskattenedsättningen för elförbrukning i datorhallar utvidgas till att även omfatta mindre datacenter. Förslaget väntas gynna den förväntade expansionen av branschen.

Regeringen har gett Business Sweden i uppdrag att främja investeringar i datacenter. Business Sweden bedriver tillsammans med ett antal regionala aktörer projektet Data Centers by Sweden. Projektet marknadsför Sverige internationellt och för en dialog med internationella företag om etablering av datacenter i Sverige.

Delningsekonomi

Regeringen gav i maj 2016 Konkurrensverket i uppdrag att utifrån ett konkurrens- och näringspolitiskt perspektiv kartlägga och analysera hur delningsekonomi och e-handel utvecklas i Sverige (N2016/03446/KSR). Konkurrensverkets rapport Konkurrens och tillväxt på digitala marknader (2017:2) visar vad gäller delningsekonomin att dess utveckling kan förbättra konkurrensen och leda till ökad konsumentnytta men också ställer nya krav på konkurrensmyndigheterna. Konkurrensverket gör bl.a. bedömningen att de

särskilda marknadsomständigheter som delningsekonomiska tjänster för med sig ligger inom regelverkets räckvidd. Regelverket är i huvudsak väl anpassat till att hantera potentiella konkurrensproblem. Det finns dock en risk att exempelvis företagskoncentrationer mellan plattformsföretag med låg omsättning men med en stark marknadsmakt inte fångas upp av nuvarande tröskelvärden för anmälningsplikt trots att förvärvet kan påtagligt hämma konkurrensen på marknaden. De delningsekonomiska affärsmodellerna ger också upphov till ett flertal utmaningar för tillsynsmyndigheterna. Det blir en central utmaning att på ett effektivt sätt bedriva tillsynsverksamhet när affärsmodellerna komplicerar marknadsanalyserna. Vidare behöver Konkurrensverkets utredningsmetoder anpassas för att möta den ökade förändringstakt som digitaliseringen i allmänhet, och inträdet av delningsekonomiska plattformar i synnerhet, för med sig. I rapporten konstateras slutligen att den svenska delningsekonomin fortfarande är i uppstartsfasen och har en mycket låg omsättning.

Regeringen beslutade även att tillsätta en utredning om en kartläggning av den nya delningsekonomin och se över olika användares rättsliga ställning (dir. 2015:136). I utredningens uppdrag ingick bl.a. att göra en beskrivande kartläggning av olika modeller som möjliggör eller underlättar transaktioner där privatpersoner säljer, hyr ut, lånar ut eller ger bort materiella eller finansiella tillgångar, samäger eller samnyttjar sådana tillgångar eller erbjuder tjänster, att analysera olika användares roller och rättsliga ställning vid sådana transaktioner, och att resonera kring om befintlig lagstiftning är ändamålsenlig eller om det finns eventuella behov av författningsändringar.

Utredningen slutredovisade sitt betänkande *Delningsekonomi på användarnas villkor* (SOU 2017:26) i april 2017. Det konstateras i utredningen att delningsekonomin ännu befinner sig i ett tidigt skede i Sverige. I första hand förordas i utredningen en fortsatt och fördjupad datainsamling och analys. En statlig myndighet bör därför få i uppdrag att följa hur användarnas erfarenheter av delningsekonomin utvecklas. I utredningen identifieras bl.a. osäkerheter hos stora delar av befolkningen om gällande rättsregler, partsförhållanden, tillgång till tvistlösning och plattformarnas ställning som hinder mot delningsekonomin tillväxt i Sverige. Utredningen drar därför också slutsatsen att det krävs trygghetsskapande åtgärder och funktioner för att delningsekonomin ska kunna etableras och växa och föreslår bl.a. att Konsumentverket får i uppdrag att informera och vägleda privatpersoner om vad delningsekonomiska transaktioner innebär.

Till följd av utredningen fick Konsumentverket den 7 december 2017 i regleringsbrevet för budgetåret 2018 (Fi2017/01645/KO, Fi2017/04510/KO) ett uppdrag om transaktioner inom delningsekonomin och avtal mellan privatpersoner om köp av varor och tjänster. Myndigheten ska lämna allmän information om vilka regler som kan vara tillämpliga vid transaktioner inom delningsekonomin och vid andra avtal mellan privatpersoner om köp av varor eller tjänster samt följa hur transaktioner mellan privatpersoner som rör köp

av varor och tillhandahållande av tjänster utvecklas. Myndigheten ska rapportera resultatet senast den 30 november 2019.

Livsvetenskap

Regeringen inrättade 2015 ett nationellt innovationsråd som sammanträder fyra gånger per år för att identifiera utmaningar och samverkansområden av strategisk betydelse för utvecklingen av innovationspolitiken samt föreslå initiativ för att stärka Sveriges innovations- och konkurrenskraft. Livsvetenskap är ett av tre områden som Innovationsrådet har identifierat som centrala för att lösa samhällets utmaningar. Regeringen inrättade under 2016 även ett samverkansprogram inriktat mot livsvetenskap. Syftet med samverkansprogrammet är att främja nya innovativa läkemedel, nya vårdmetoder och ny medicinsk och digital teknik. Samverkansprogrammet ska binda samman de insatser som görs för att stimulera innovationssamverkan mellan näringsliv, offentlig sektor, universitet, högskolor och institut i hela landet. Bland annat genomför regeringen tillsammans med näringslivet och andra aktörer en särskild satsning på innovativ produktion av biologiska läkemedel för att göra Sverige mer attraktivt för nya livsvetenskapsinvesteringar.

Regeringen inrättade en samordningsfunktion för livsvetenskap på Näringsdepartementet i februari 2018 vars uppgift är att samordna politiken, tydliggöra prioriteringarna och ytterligare höja tempot i arbetet. Samordningsfunktionen ska också ta fram en nationell strategi för livsvetenskap.

I oktober 2015 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare som ska fungera som nationell samordnare för området livsvetenskap (dir. 2015:105). Enligt kommittédirektivet ska utredaren med utgångspunkt i Sveriges konkurrensfördelar och utvecklingspotential bidra med underlag till regeringens arbete med att ytterligare stärka Sveriges position inom livsvetenskap. Samordnaren ska utgöra en länk mellan de aktörer som finns i sektorn och regeringens arbete med frågor inom området. Samordnaren ska samla in synpunkter och lämna förslag som syftar till att ge regeringen underlag för arbetet med livsvetenskap. Samordnaren ska vara behjälplig i utvecklingen av samverkansprogram för livsvetenskap samt fortsätta en dialog med Nationella innovationsrådet. Uppdraget delredovisades den 31 januari 2017 och slutredovisades den 14 mars 2018. Förslagen som bifogats slutrapporten bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tillväxtanalys presenterade i maj 2017 rapporten *Towards a Swedish megafund for life science innovation* (PM 2017:11) som undersöker hurvida innovation och tillväxt skulle gynnas av en megafond som har till syfte att fylla finansieringsgapet i svensk livsvetenskap. Rapporten visar bl.a. att en svensk megafond för livsvetenskapsinnovation skulle ha potential att överbrygga finansieringsgapet i de tidiga faserna. I rapporten dras slutsatsen att vidare studier behövs för att analysera fondens investeringsfokus, storlek, varaktighet

och styrning samt vilka modeller som bör användas för att göra risk- och lönsamhetsprognoser. Sammantaget konstateras att etableringen av en svensk megafond för livsvetenskapsinnovation kan vara en läglig och genomförbar möjlighet för att främja innovation, attrahera globala talanger och bidra till livsvetenskapssektorns konkurrenskraft och tillväxt.

Skogsnäringen

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24) att omställningen till en biobaserad och cirkulär ekonomi är en prioriterad fråga för att öka resurseffektiviteten och minska miljö- och klimatpåverkan samtidigt som näringslivsutveckling och nya jobb gynnas.

Inom samverkansprogrammet Cirkulär och biobaserad ekonomi som inrättades 2016 har det pågått ett arbete med att identifiera och prioritera behov för att viktiga steg ska tas mot omställningen av ekonomin, på kort och lång sikt. De övergripande områden som har identifierats gäller ökat träbyggande, cirkularitet och resurseffektivitet, innovativa bioråvaror, biodrivmedel, nya material samt uppskalning och kommersialisering. Den tredje rapporten från samverkansprogrammet lämnades i januari 2018. I samband med arbetet med Agendan för biobaserad näringslivsutveckling som aviserades i budgetpropositionen för 2017 har regeringen identifierat behovet av ytterligare åtgärder. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2018 att anslaget 1:2 Miljöövervakning m.m. ökas med 5 miljoner kronor per år fr.o.m. 2018 i syfte att tillsätta en delegation för cirkulär ekonomi som inrättas under Näringsdepartementet för att stimulera omställningen till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi (utg.omr. 20, avsnitt 3.7 och 3.10). Frågan om biobaserad näringslivsutveckling blir en av flera uppgifter för delegationen.

Vidare arbetar regeringen med att ta fram ett nationellt skogsprogram där visionen är att skogen ska bidra till jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi. Den 25 januari 2018 presenterades en skogsstrategi för Småland som är den första regionala skogsstrategin i landet som tagits fram kopplat till de regionala dialoger som genomförts inom ramen för det nationella skogsprogrammet.

Regeringen har också inom ramen för det nationella skogsprogrammet tillsatt ett programråd med representanter för ett tjugotal olika organisationer och myndigheter med intresse i skogen. Programrådets roll är att ge vägledning och råd till regeringen i arbetet med det nationella skogsprogrammet och tillföra ett brett perspektiv på frågorna. Skogsprogrammet bereds för närvarande inom regeringskansliet.

Maritima näringar

Regeringen presenterade i augusti 2015 En svensk maritim strategi – för människor, jobb och miljö (N2015:28). Visionen som presenteras i strategin är att skapa konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en

attraktiv livsmiljö. Strategin är ett inriktningsdokument för en såväl socialt och miljömässigt som ekonomiskt hållbar utveckling och innehåller, utöver vision och inriktning för arbetet, en struktur för uppföljning. Strategin har också kopplingar till regeringens arbete med särskilda strategier för export, nyindustrialisering och livsmedel. I den åtgärdslista som finns till strategin har regeringen bl.a. angett att man avser att se över och vid behov förtydliga ansvarsfördelningen mellan myndigheter och infrastrukturhållare inom området hamnar och farleder, inom ramen för det befintliga statliga åtagandet.

Miljöföretag

Regeringen gav i december 2017 Tillväxtverket i uppdrag att stödja de regionalt utvecklingsansvariga aktörernas arbete med miljödriven näringslivsutveckling i alla branscher (N2017/07676/FF). Tillväxtverket ska även stödja hållbar affärsutveckling hos små och medelstora företag med koppling bl.a. till cirkulär ekonomi. En slutrapport ska redovisas senast den 15 april 2019.

Dricksvattenförsörjning

Utredningen En trygg dricksvattenförsörjning (SOU 2016:32) slutredovisades i april 2016. Dricksvattenutredningens övergripande uppgift har varit att gå igenom dricksvattenområdet, från råvatten till tappkran för allmänt dricksvatten. Syftet har varit att identifiera aktuella och potentiella utmaningar för en säker dricksvattenförsörjning på kort och lång sikt. Utredarna föreslår bl.a. att ett nationellt dricksvattenråd med uppgiften att utveckla en samlad dricksvattenstrategi med tidsbestämd handlingsplan ska inrättas vid Livsmedelsverket. Livsmedelsverket föreslås också inrätta ett kunskapscentrum för dricksvattenfrågor för att öka stödet till kommuner och andra aktörer inom området. Enligt uppgifter från Regeringskansliet pågår ett fortsatt arbete med att bereda och ta till vara utredningens förslag. Den 1 mars 2018 överlämnade regeringen en remiss till Lagrådet som omfattar förslag på åtgärder för ett bättre dricksvatten.

Utskottets ställningstaganden

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas i det följande avsnittet under rubrikerna:

- Stärka svensk besöksnäring
- Övrigt om besöksnäringen
- Kulturella och kreativa näringar
- Skogsnäringen
- Övriga näringsgrenar.

Stärka svensk besöksnäring

I motion 2017/18:3410 (M, C, L, KD) förordas en fortsatt stärkning av besöksnäringen för att öka Sveriges attraktivitet som turistmål exempelvis genom Visit Swedens fortsatta engagemang på utländska marknader och genom införandet av en gemensam nordisk kvalitetsstandard för besöksnäringen. Utskottet delar motionärernas uppfattning att besöksnäringen är en betydelsefull näring, inte minst för svensk export. Utskottet vill här påminna om de åtgärder som regeringen vidtagit för att öka Sveriges attraktionskraft som turistmål inom ramen för exportstrategin. Utskottet vill i detta sammanhang även erinra om att Visit Sweden 2018 har tillförts ytterligare 15 miljoner kronor för att stärka marknadsföringen av Sverige som turistland utomlands. Utskottet noterar vidare Visit Swedens uppdrag att fortsatt satsa på nya tillväxtmarknader som Indien och Kina. Vad gäller en nordisk kvalitetsstandard för turism noterar utskottet arbetet med en gemensam plan för nordisk turism. Till skillnad från motionärerna anser dock inte utskottet att riksdagen ska peka ut för näringen vilka kvalitetsindex som bör användas. Med det anförda avstyrks motionen i den berörda delen.

Övrigt om besöksnäringen

I ett antal motioner förordas olika insatser för att främja besöksnäringen. Det gäller motionerna 2017/18:1061 (S), 2017/18:1094 (S), 2017/18:1100 (S), 2017/18:1213 (C), 2017/18:1217 (C), 2017/18:1513 (M), 2017/18:2019 (M), 2017/18:2508 (M), 2017/18:2877 (M), 2017/18:2941 (V), 2017/18:3197 (M), 2017/18:3364 (M), 2017/18:3418 (M), 2017/18:3747 (KD) och 2017/18:3855 (C). I motionerna efterfrågas bl.a. nationella strategier för besöksnäringen och för stora evenemang, insatser för destinationsutveckling, översyn av Tillväxtverkets och Visit Swedens roller och uppdrag, bättre samverkan mellan offentliga och privata aktörer på alla nivåer inom besöksnäringen, översyn av näringens konkurrenskraft, regelförenklingar, gynnsamma villkor för företagande inom turism samt mer marknadsföring för att få fler internationella arrangemang förlagda i Sverige.

Utskottet vill med anledning av nämnda motioner framhålla att besöksnäringen har utvecklats starkt under hela 2000-talet vad gäller både tillväxt och sysselsättning. Näringens stora tillväxtpotential ligger i att öka antalet utländska besökare. Vidare skapar den många nya arbetstillfällen, och den är särskilt betydelsefull i och med att den även erbjuder jobbopportuniteter för personer som traditionellt kan ha svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. I december lämnade utredningen om Sveriges besöksnäring sitt slutbetänkande En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95) till regeringen. Utredningen föreslår en omfattande plan för en samlad strategi för besöksnäringen med en rad åtgärder för att främja hållbar turism och växande besöksnäring. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet och utskottet ser inget skäl för riksdagen att föregripa denna beredning. Mot denna bakgrund ser utskottet ingen anledning för

riksdagen att göra några tillkännagivanden till regeringen med anledning av ovan nämnda motioner.

I motion 2017/18:2941 (V) förordas att regeringen inför en s.k. bäddavgift. Förslag som rör bäddavgift förs också fram i motion 2017/18:3855 (C). Utskottet vill här hänvisa till det som utskottet uttalade i denna fråga våren 2017 (bet. 2016/17:NU12). Utskottet ser ingen anledning att ändra uppfattning med anledning av det som anförs i de nämnda motionerna.

Vidare förordas i motionerna 2017/18:2019 (M) och 2017/18:3418 (M) olika åtgärder för att stärka ekoturism, campingnäringen och tyst turism. Vad gäller certifiering av företag som kommersiellt arbetar med ekoturism vill utskottet hänvisa till de redan befintliga hållbarhets- och kvalitetssystem som berör besöksnäringen i Sverige. När det gäller frågor om campingnäringen instämmer utskottet i vad motionärerna framför om att campingen bidrar till sysselsättning och är en populär turistaktivitet. Utskottet ser dock ingen anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen i denna fråga.

Med det ovan anförda anser utskottet att riksdagen bör avslå samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Kulturella och kreativa näringar

I motion 2017/18:3068 (M, C, L, KD) förordas att regeringen utvärderar de kulturella och kreativa näringarna för att sedan ta fram en nationell strategi för dessa. Utskottet delar motionärernas uppfattning om att de kreativa näringarna är viktiga framtidsbranscher och att det är viktigt med insatser som främjar dessa näringsgrenar. Utskottet vill mot denna bakgrund påminna om att det inom ramen för exportstrategin har vidtagits åtgärder för att främja exporten av de kulturella och kreativa näringarna genom att bredda kännedomen om svensk design och svenska designupplevelser internationellt och att det har gjorts insatser för att stärka företags strategiska hantering av immateriella tillgångar. Utskottet noterar vidare Tillväxtverkets satsningar på kulturella och kreativa näringar. Utskottet vill här även påminna om den utvärdering av genomförandet av regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar 2010–2012 som utskottet genomförde under våren 2017 (2016/17:RFR10).

Utskottet ser med hänvisning till det ovan anförda inget behov av att förorda några tillkännagivanden så som föreslås i den aktuella motionen, som därmed avstyrks i berörda delar.

Skogsnäringen

I motionerna 2017/18:945 (C), 2017/18:2310 (M) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD) efterfrågas olika åtgärder för att främja skogsnäringen och träindustrin. Utskottet vill med anledning av dessa motioner hänvisa till de olika åtgärder som genomförs för att främja skogs- och träindustrin och som redovisats i det föregående. Vidare kan utskottet konstatera att arbetet med ett nationellt skogsprogram med visionen att skogen ska bidra till jobb och hållbar tillväxt i

hela landet samt till att utveckla en växande bioekonomi för närvarande pågår inom Regeringskansliet. Mot bakgrund av planerade insatser och det pågående arbetet ser utskottet ingen anledning för riksdagen att gå vidare med tillkännagivanden så som förordas i motionerna, som därmed avstyrks i aktuella delar.

Övriga näringsgrenar

När det handlar om att ta fram en strategi för nyetableringar av datacenter i Sverige, så som förordas i motionerna 2017/18:587 (S) och 2017/18:925 (SD), vill utskottet hänvisa till att Business Sweden fått i uppdrag att främja investeringar inom området datacenter. Utskottet konstaterar också att energiskatten på förbrukning av el i större datacenter sänktes 2017 och att regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2018 att denna skattesänkning skulle utvidgas till att även omfatta mindre datacenter. Utskottet ser för närvarande inget behov av något tillkännagivande från riksdagen på området och avstyrker därmed de aktuella motionerna.

I motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3670 (M) förordas olika åtgärder för att ge delningsekonomin möjligheter att växa. Utskottet delar motionärernas uppfattning att delningsekonomin har potential att skapa många nya arbetstillfällen och att en genomlysning är viktig för att kunna forma en politik som främjar området. Utskottet noterar i detta sammanhang resultaten av dels den statliga utredningen om delningsekonomin (SOU 2017:26), dels Konkurrensverkets rapport Konkurrens och tillväxt på digitala marknader (2017:2). Utskottet vill vidare hänvisa till Konsumentverkets uppdrag om transaktioner inom delningsekonomin och avtal mellan privatpersoner om köp av varor och tjänster. Utskottet avser dock inte att förorda några tillkännagivanden från riksdagens sida. De nyssnämnda motionerna avstyrks därmed i berörda delar.

I motionerna 2017/18:2705 (M) och 2017/18:3407 (M) efterfrågas olika åtgärder för att främja sektorn för livsvetenskap. På detta område vill utskottet hänvisa till dels samverkansprogrammet inriktat mot livsvetenskap som inrättats 2016, dels det uppdrag som den särskilda utredaren har fått att bidra med underlag till regeringens arbete med att ytterligare stärka Sveriges position på området. Utskottet konstaterar vidare att det nyligen inrättats en samordningsfunktion för livsvetenskap på Näringsdepartementet som bl.a. har till uppgift att ta fram en nationell strategi för livsvetenskap. Utskottet ser därmed inget behov att förorda några tillkännagivanden på detta område. De nyssnämnda motionerna avstyrks därmed i berörda delar.

När det gäller att skapa en megafond för livsvetenskap såsom det förespråkas i motion 2017/18:3747 (KD) vill utskottet hänvisa till det ovan sagda om det pågående arbetet med livsvetenskaperna. I detta sammanhang vill utskottet också hänvisa till Saminvests investering som lett till etableringen av en helt ny riskkapitalfond inom livsvetenskap i Sverige. Därmed avstyrks den nyssnämnda motionen i berörda delar.

I motion 2017/18:740 (S) föreslås ett tillkännagivande om en regional marinteknisk industri. Utskottet konstaterar att regeringen i augusti 2015 presenterade en svensk maritim strategi. Utskottet ser därmed ingen anledning att förorda något tillkännagivande med anledning av det som anförs i motionen.

I motion 2017/18:131 (L) efterfrågas en tvärvetenskaplig utredning om svenska industribranschens utveckling och överlevnad. Utskottet vill i detta sammanhang påminna om att det är grundläggande att företag är innovativa och förnyelsebenägna för att kunna behålla sin konkurrenskraft i en globaliserad kontext och utvecklas på lång sikt. Utskottet anser inte att motionen föranleder någon åtgärd från riksdagen.

I motion 2017/18:134 (L) efterfrågas en utredning om hur den svenska klockindustrin kan stärkas. Här vill utskottet hänvisa till sitt tidigare ställningstagande om företagsfrämjande åtgärder och ser inget behov att förorda något tillkännagivande på detta område. Motionen avstyrks därmed.

När det gäller motion 2017/18:155 (L) om rent dricksvatten vill utskottet anföra följande. Liksom motionären anser utskottet att frågan om säker dricksvattenförsörjning är ytterst viktig och att tekniskt innovativa företag kan bidra med att trygga denna. Utskottet vill i detta sammanhang påminna om Tillväxtverkets uppdrag att dels stödja de regionalt utvecklingsansvariga aktörernas arbete med miljödriven näringslivsutveckling, dels stödja hållbar affärsutveckling hos företag med koppling bl.a. till cirkulär ekonomi. Utskottet vill här även hänvisa till det pågående arbetet i Regeringskansliet med beredningen av dricksvattenutredningens förslag och ser i nuläget ingen anledning till ett tillkännagivande i enlighet med det som anförs i motionen. Motionen avstyrks därmed.

Reservationer

1. Stöd till innovation och företag, punkt 1 (M, C, L, KD)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 16 i denna del och

2017/18:3412 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 3–5.

Ställningstagande

En god överblick, tydligare målformuleringar såväl som planering för utvärdering i god tid är viktiga komponenter för att kunna följa upp och prioritera bland de många olika stöd som kan ges. Det krävs också oberoende och rimliga kalkyler inför projekt. I likhet med vad som uttrycks i motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD) anser vi att riksdagen bör tydliggöra för regeringen att den bör skapa förutsättningar för att få en bättre överblick över stöden till näringslivet. Regeringen bör vidare se till att alla stödgivande myndigheter formulerar mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara. Regeringen bör också där det är möjligt se till att stödgivande myndigheter planerar utvärderingar och program redan i samband med planerna för programmen. Vad vi här har anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen. Därmed blir motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD) tillgodosedda i de aktuella delarna och tillstyrks.

2. Effektvärderingar, punkt 2 (S, MP, V)

av Jennie Nilsson (S), Åsa Westlund (S), Per-Arne Håkansson (S), Birger Lahti (V), Patrik Engström (S), Lorentz Tovatt (MP), Isak From (S) och David Lindvall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjärmered m.fl. (M) yrkande 16 i denna del och

2017/18:3412 av Lars Hjärmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Tillkännagivanden om att effektutvärderingar bör genomföras för det stöd som statsmakterna lämnar till innovation och företagande förordas i de två motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD). Vi vill med anledning av dessa motioner anföra följande. Enligt vår uppfattning är det givetvis angeläget att statens medel används på ett så ansvarsfullt och effektivt sätt som möjligt. Vi har på den punkten ingen annan uppfattning än motionärerna. Samtidigt kan vi konstatera att regeringen framhåller att kunskapen inom Regeringskansliet är god om de enskilda insatser som görs, bl.a. då myndigheternas program redovisas i respektive myndighets årsredovisning, och ett urval av program följs upp och utvärderas genom återkommande programspecifika och tematiska utvärderingar. Därtill arbetar myndigheterna kontinuerligt med att utveckla sina insatser. Vidare kan vi konstatera att regeringen har aviserat ett flertal åtgärder för att utveckla arbetet med utvärderingar och analysmetoder, bl.a. genom att ge Tillväxtanalys en central roll i utvecklingsarbetet. Regeringen har gett Tillväxtanalys i uppdrag att lämna förslag på en sammanhållen metodik för att analysera och utvärdera offentliga insatser som är avsedda att leda till strukturomvandling och ekonomisk förnyelse. Regeringen har därutöver gett Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten i uppdrag att återrapportera hur samverkan mellan myndigheterna ska utvecklas för att ta till vara synergier och undvika överlappningar i myndigheternas verksamheter i syfte att bättre bidra till målen för närings- och energipolitiken och den regionala tillväxtpolitiken. Vidare pågår inom Regeringskansliet ett fortsatt arbete med att bereda och ta till vara Entreprenörskapsutredningens förslag.

Vi ser mot bakgrund av detta inget skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om oberoende effektutvärderingar av statliga stöd till innovation och företagande som förespråkas i motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3412 (M, C, L, KD). Motionerna avstyrks därmed i berörda delar.

3. Översyn av svensk konkurrenskraft, punkt 3 (M)

av Lars Hjärmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2017/18:1979 av Sten Bergheden (M),
 2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 3 i denna del och
 2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 6 och
 bifaller delvis motion
 2017/18:932 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi ser att konkurrensen och omvandlingstrycket ökar i spåren av globaliseringen. Den svenska industrin har varit avgörande i bygget av det moderna Sverige men vi ser nu att Sveriges relativa försprång utmanas i takt med att fler länder utvecklas allt snabbare. Villkoren för företag och konkurrenskraft måste därför fortsätta att utvecklas. För att Sverige inte ska förlora konkurrenskraft och arbetstillfällen vill vi att branschspecifika kostnader och regler i förhållande till Sveriges konkurrentländer kontinuerligt ses över. Vi förordar därför i likhet med vad som föreslås i motionerna 2017/18:1979 (M), 2017/18:3212 (M) och 2017/18:3406 (M) ett tillkännagivande om att en benchmarking mellan olika länders skatter, regler och kostnader inom respektive bransch bör göras då det kan utgöra ett viktigt verktyg för att Sverige även i fortsättningen ska kunna ligga i världstoppen när det gäller företagsamhet och konkurrensvillkor. Därmed tillstyrks motionerna 2017/18:1979 (M), 2017/18:3212 (M) och 2017/18:3406 (M) i berörda delar. Motion 2017/18:932 (SD) blir därmed delvis tillgodosedd.

4. Översyn av svensk konkurrenskraft, punkt 3 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
 2017/18:932 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 1 och
 bifaller delvis motionerna
 2017/18:1979 av Sten Bergheden (M),
 2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 3 i denna del och
 2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 6.

Ställningstagande

Ökad handel stärker den svenska industrins konkurrenskraft. Sveriges mål bör vara att öka marknadsandelarna, tillväxten och vinstmarginalerna för svenska

bolag och att detta sker i reella termer med jämförbara länder. För att det ska ske ser vi ett behov av ytterligare konkurrensfaktorer. Vi anser att det behövs en total konkurrensöversyn och därmed en genomgång av dessa konkurrensfaktorer. Vi vill dock poängtera att det är marknadens uppgift att se över de egna sektorernas konkurrenskraft och att politiken inte ska detaljstyra på minsta möjliga nivå, men vi ser behovet av ytterligare konkurrensfaktorer och en övergripande konkurrensöversyn av större mätområden i sin helhet. Med det ovan anförda tillstyrks motion 2017/18:932 (SD). Motionerna 2017/18:1979 (M), 2017/18:3212 (M) och 2017/18:3406 (M) blir därmed delvis tillgodosedda.

5. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (M)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,

2017/18:3406 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3408 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 3 och

2017/18:3417 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8 samt avslår motionerna

2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2,

2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2,

2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,

2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3,

2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C),

2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S),

2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S),

2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1511 av Lars Beckman (M),

2017/18:1512 av Lars Beckman (M),

2017/18:1517 av Lars Beckman (M),

2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4,

2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2,

2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M),

2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M),
2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD),
2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),
2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9,
2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:3621 av Larry Söder (KD),
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29 samt
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7.

Ställningstagande

Den svenska industrin är betydelsefull och bidrar med jobb, skatteintäkter, exportintäkter och investeringar i FoU. Det finns tecken på att Sverige tappar mer mark än andra länder i tre av de traditionellt tunga och mycket viktiga högteknologiska och kunskapsintensiva branscherna: it, telekom och livsvetenskap. Enligt Entreprenörskapsforum har sysselsättningen i dessa branscher minskat med 30–50 procent under det gångna årtiondet. För att möta den ökande konkurrensen behövs i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3406 (M) en bred reformagenda så att villkoren för industri och konkurrenskraft kan förbättras.

För att förhindra osund konkurrens från offentlig sektor gentemot näringslivet infördes 2010 särskilda regler om offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen (2008:579). Vi menar att det är hög tid att reglerna ses över så att man kan säkerställa att det önskvärda resultatet har uppnåtts. Vi anser därför i enlighet med vad som föreslås i motion 2017/18:3405 (M) att bestämmelserna om offentlig säljverksamhet bör utvärderas.

För att förbättra det svenska företagsklimatet finns det även andra åtgärder som är värda att titta närmare på. Vi vill i likhet med vad som föreslås i motion 2017/18:3408 (M) att det görs en översyn av resursanvändningen inom statliga myndigheter och andra statliga organ som ska främja näringslivsutveckling. Vi anser att andelen resurser som används till administration ska minska och andelen som används till verkliga, näringslivsfrämjande åtgärder ska öka. Vi vill att det ska ske en avvägning mellan i vilken grad myndigheter ska agera beträffande näringslivsutvecklingsinsatser jämfört med andra möjliga aktörer. Vi ser gärna att privata kvalitetssäkrade aktörer utanför myndighetskretsen i större utsträckning utför de näringslivsfrämjande insatserna. Myndigheternas uppgift skulle i huvudsak kunna begränsas till att fatta inriktningsbeslut för insatser, kvalitetssäkra genomförare samt följa upp resultat, kontrollera att medel använts på avsett vis och medverka till att ta till vara eventuella förbättringar.

Vidare vill vi framhålla att Sverige i grunden har goda förutsättningar att vara världsledande inom digitalisering men det förutsätter nytänkande i innovationssystemet. Vi menar därför att det svenska innovationssystemet

måste bli flexiblare och att man måste hitta en samarbetsmodell som kan omvandla forskningsresultat till innovationer snabbare. Vi tror att detta kan uppnås genom ett ökat fokus på att pengarna i högre grad följer idén i stället för aktörerna genom innovationssystemet. I likhet med vad som föreslås i motion 2017/18:3417 (M) förordar vi därför ett tillkännagivande om att förutsättningarna för att Sverige långsiktigt ska vara världsledande inom digitalisering bör utvecklas. Vi ser att innovationstävlingar kan bidra till att möta samhällsutmaningar och göra att svenska myndigheter blir mer innovativa. Förutom att stimulera innovationssystemet i Sverige kan innovationstävlingar även leda till att olika samhällsproblem blir lösta snabbare och effektivare. Regeringen bör därför verka för att myndigheter i ökad utsträckning använder sig av innovationstävlingar för att bemöta angelägna samhällsproblem. När det kommer till kommersialisering av idéer ser vi att Sverige har en svagare position jämfört med andra länder. Näringslivets investeringar i FoU i Sverige minskar samtidigt som Sverige tappar konkurrenskraft. Regeringen bör därför göra en översyn av stödsystemet för företag och företagare som också inkluderar entreprenörskap utanför den akademiska sektorn. Avslutningsvis anser vi att regeringen i det vidare arbetet med innovationsstrategin bör ta sikte på att finna lösningar på samhällsutmaningar och de möjligheter som dessa kan ge, i stället för att peka ut specifika sektorer eller branscher.

Med det ovan anförda tillstyrks motionerna 2017/18:3405 (M), 2017/18:3406 (M), 2017/18:3408 (M) och 2017/18:3417 (M) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

6. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4,
2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3 och
2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD) samt
avslår motionerna
2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2,
2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S),
2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C),
2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S),

2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S),
 2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),
 2017/18:1511 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1512 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1517 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4,
 2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M),
 2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M),
 2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD),
 2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),
 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,
 2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,
 2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8,
 2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9,
 2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3,
 2017/18:3621 av Larry Söder (KD),
 2017/18:3683 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 5,
 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29 samt
 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7.

Ställningstagande

Skapandet av ett gott näringslivsklimat för att såväl nya som etablerade företag ska kunna verka och växa och för att Sveriges anor som innovationsdriven nation ska fortleva måste prioriteras. Det är entreprenörer som skapar de nya affärsmöjligheterna och lägger grunden för nya innovativa företag i Sverige. Vi vill därför se tydliga och långsiktiga spelregler för hela näringslivet, för stora såväl som små företag, och menar att det är angeläget att företag får verka på en marknad fri från onödiga detaljregleringar. De flesta nya arbetstillfällena skapas i växande små företag och de har därför en nyckelroll för att Sverige ska få ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet. Det är vår uppfattning att näringspolitiken bör inriktas på att ta bort de hinder som finns för små företag för att därigenom få fler små företag att starta och växa. Riksdagen bör därför i likhet med vad som föreslås i motion 2017/18:923 (SD) tydliggöra för regeringen med vilken inriktning näringspolitiken bör bedrivas.

Industrin är basen för svenskt välstånd. I Sverige finns i dag en relativt väl fungerande industri, men det finns betydande orosmoln och signaler om att Sverige tappar i konkurrenskraft gentemot jämförbara länder i Europa. Samtidigt hårdnar även konkurrensen mot växande ekonomier framför allt i Asien. Ambitionen måste vara att Sverige även i fortsättningen ska vara en avancerad kunskapsekonomi och en stark industrination, och att befintliga

industriföretag såväl som nya branscher ska ha goda förutsättningar att verka långsiktigt i Sverige. Vi menar att företag som flyttat ut hela eller delar av sin produktion ska uppmuntras att återvända. Genom att bevara och utveckla en välfungerande exportindustri upprätthålls dessutom en skattebas vilken har fundamental betydelse för Sveriges gemensamma välfärd. I likhet med vad som förordas i motion 2017/18:900 (SD) anser vi därför att en bred och genomarbetad industristrategi ska utvecklas av regeringen.

Sveriges välstånd vilar i hög utsträckning på innovationer i det förflutna. Sålunda beror välståndet i framtiden på om vi kan upprätthålla vår förmåga att tänka nytt och tänka bättre. Forskningen är därmed central för näringslivets utveckling, och vi menar därför att tillräckliga resurser måste avsättas och användas så att forskningen kan stärka näringslivet. Vi har under det senaste decenniet sett indikationer på att en del företagsforskning lämnar landet för att i stället etableras utomlands. Detta är en allvarlig signal om att miljön för forskning inom företagsvärlden inte är den bästa. Vi menar därför bl.a. att skattenivåer och regelverk bör ses över i syfte att stimulera inhemsk företagsforskning. I enlighet med vad som föreslås i motion 2017/18:909 (SD) anser vi att regeringen ska utreda hur Sverige kan underlätta företagsforskning.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram att det förekommer att säljverksamhet inom turistindustrin sker i offentlig regi. Med anledning av detta anser vi i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:916 (SD) att regeringen bör ta initiativ till att regelbundet följa upp att offentliga säljverksamheter inte ger en osund konkurrens gentemot det privata näringslivet.

Med det ovan anförda tillstyrks motionerna 2017/18:900 (SD), 2017/18:909 (SD), 2017/18:916 (SD) och 2017/18:923 (SD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

7. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:3683 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 5 och
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7 samt
avslår motionerna
2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2,
2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S),
2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3,
 2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD),
 2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C),
 2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S),
 2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S),
 2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),
 2017/18:1511 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1512 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1517 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4,
 2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M),
 2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M),
 2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD),
 2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),
 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,
 2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,
 2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8,
 2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9,
 2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3,
 2017/18:3621 av Larry Söder (KD) och
 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29.

Ställningstagande

Den svenska ekonomin går bra och välståndet växer men alla människor får inte samma chans. Sverige är ett tudelat land. Nästan 1 miljon människor befinner sig i dag i utanförskap, och det finns människor som aldrig fått möjligheten att etablera sig. Framför allt nyanlända, men det finns även unga och personer med funktionsnedsättning som är i utanförskap. Jag menar att det grundläggande för att bryta tudelningen är att ge fler människor möjlighet att försörja sig själva. För att motverka klyvningen av Sverige och få fler människor i arbete krävs det ett gynnsamt företagsklimat i hela landet då många nya jobb skapas i växande företag. Förutsättningarna måste vara goda för alla företag från småföretag till internationella storföretag och nya spjutspetsföretag. Att starta och driva företag är ofta både dyrt och krångligt. Det måste därför bli enklare för fler att starta och driva företag. Jag anser att regelförenklingsarbetet ska fortsätta, och att regler och skatter ska utformas så att de gynnar tillgången till kapital för växande företag i hela landet.

Svensk ekonomi står dock inför stora förändringar då Sverige påverkas allt mer av fyra starka och omvälvande krafter: automatisering, digitalisering, globalisering och urbanisering. Utvecklingen innebär att konkurrensen

hårdnar och att Sverige står inför stora utmaningar där klimatet för entreprenörer som omvandlar nya idéer till nya företag behöver förbättras. Det behövs fler idéer som kan omvandlas till små och växande företag som skapar jobb i hela landet. Jag anser också att tjänster t.ex. inom besöksnäringen och välfärden bör ges förutsättningar att växa och utvecklas då de i många fall erbjuder värdefulla jobb för bl.a. ungdomar och nyanlända. Sveriges skattesystem och institutioner bör främja en snabb utveckling, innovation och bibehållen konkurrenskraft i digitaliseringens och automatiseringens era. Det kräver bl.a. att regler underlättar och inte försvårar att rekrytera och behålla nyckelpersoner, och att lagstiftningen kring nya tekniska innovationer uppdateras snabbt och effektivt.

Riksdagen bör uppmana regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad som här har anförts. Därmed blir motionerna 2017/18:3683 (C) och 2017/18:3788 (C) tillgodosedda i berörda delar och de tillstyrks. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

8. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (V)

av Birger Lahti (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9 och
avslår motionerna
2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2,
2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S),
2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4,
2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3,
2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD),
2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C),
2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S),
2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S),
2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),
2017/18:1511 av Lars Beckman (M),
2017/18:1512 av Lars Beckman (M),
2017/18:1517 av Lars Beckman (M),
2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4,
2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M),
 2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M),
 2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD),
 2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),
 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,
 2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,
 2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8,
 2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
 2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3,
 2017/18:3621 av Larry Söder (KD),
 2017/18:3683 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 5,
 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29 samt
 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7.

Ställningstagande

Företagen och jobben är helt avgörande för landsbygdens framtid. Den övervägande andelen företagare i Sverige befinner sig i de högre åldersspannen och en stor andel är över 65 år. Inom vissa branscher är återväxten knapp och det saknas erfaren personal som kan ta över verksamheten. Det får inte bara konsekvenser för det enskilda företaget som inte kan drivas vidare, utan många gånger också för hela lokalsamhället. Även om det finns ett relativt högt intresse för att starta och driva företag i Sverige är tendensen att intresset minskar, framför allt utanför storstadslänen. En sådan utveckling är ett direkt hot mot ambitionen om att hela landet ska leva och måste mötas av politiska åtgärder som underlättar generationsskiften.

Jag menar därför att staten måste ta ett övergripande ansvar för en rad åtgärder som säkrar att företag kan starta, växa och leva vidare, t.ex. genom ökade möjligheter till kapitalförsörjning då man tar över ett befintligt företag eller genom att göra det enklare för anställda att ta över en verksamhet som annars riskerar att läggas ned. I enlighet med vad som föreslås i motion 2017/18:3456 (V) anser jag därför att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för att underlätta generationsskiften för företag. Motion 2017/18:3456 (V) tillstyrks därmed i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

9. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (L)

av Maria Weimer (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3 och avslår motionerna
2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2,
2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S),
2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4,
2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3,
2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD),
2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C),
2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S),
2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S),
2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),
2017/18:1511 av Lars Beckman (M),
2017/18:1512 av Lars Beckman (M),
2017/18:1517 av Lars Beckman (M),
2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4,
2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M),
2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M),
2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD),
2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,
2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8,
2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9,
2017/18:3621 av Larry Söder (KD),
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29 samt
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7.

Ställningstagande

Växande företag betyder fler jobb, högre tillväxt och ökade skatteintäkter vilka finansierar den gemensamma välfärden. Det behöver därför löna sig att driva företag och ta risker, och Sverige bör uppmuntra entreprenörer och företagare att bedriva sin verksamhet genom ett bra företagsklimat, konkurrenskraftiga skatteregler och väl fungerande finansiella marknader. Den osunda konkurrensen från offentliga aktörer som enskilda näringsidkare utsätts för har

granskats i Liberalernas rapport Rättvriden konkurrens. Jag anser att kommuner måste bli medvetna om den näringsstörande verksamhet de bedriver för att den ska kunna stävjas. Riksdagen bör därför tydliggöra för regeringen att offentliga aktörers näringsverksamhet kontinuerligt bör kartläggas med avseende på tillämplig konkurrenslagstiftning. I de fall offentliga aktörer återkommande bedriver osund konkurrens gentemot privata näringsidkare menar jag att sanktionsmöjligheter bör införas. Konkurrensverket bör få ett tillsynsansvar med uppgift att påföra offentliga aktörer konkurrensböter vid osund konkurrens samt driva frågan om skadestånd för de företag som drabbas av den osunda konkurrensen. Med det ovan anförda tillstyrks motion 2017/18:3613 (L) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

10. Övrigt om företagsfrämjande insatser, punkt 4 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 2, 16–18 och 29 samt avslår motionerna 2017/18:201 av Thomas Finnborg (M) yrkandena 1 och 2, 2017/18:609 av Niklas Karlsson (S) yrkandena 1 och 2, 2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S), 2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1, 2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) yrkande 4, 2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 3, 2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD), 2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C), 2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S), 2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S), 2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C), 2017/18:1511 av Lars Beckman (M), 2017/18:1512 av Lars Beckman (M), 2017/18:1517 av Lars Beckman (M), 2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C) yrkande 4, 2017/18:1960 av Mats Green (M) yrkandena 1 och 2, 2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 1, 2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M), 2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M), 2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD), 2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C),

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 13 och 16 i denna del,
2017/18:3406 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 4, 7 och 8,
2017/18:3431 av Boriana Åberg (M),
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 9,
2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:3621 av Larry Söder (KD),
2017/18:3683 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 5 och
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 2, 3 och 7.

Ställningstagande

Sverige är ett av världens bästa länder på innovation men tyvärr inte fullt lika framgångsrikt på att kommersialisera innovationer. För att en innovation ska komma till stånd behövs det kunskap, ett företag eller en entreprenör som kan omsätta kunskapen och idéerna till produkter, tjänster eller förbättringar samt en marknad där en kund köper produkterna och tjänsterna. Eftersom de flesta entreprenörer är beroende av både privata och offentliga medel på lokal, regional och nationell nivå, behövs en översyn av processkedjan från uppfinnarstadiet, företagsrådgivning, forskning och utveckling, inkubatorverksamhet m.m., fram till finansiering och kommersialisering av produkter och tjänster. Innovationssystemet har många aktörer och omsätter mycket offentliga medel på alla nivåer. Jag anser därför i likhet med motion 2017/18:3747 (KD) att regeringen bör göra en översyn av innovationssystemet i syfte att göra systemet lättillgängligt, begripligt och adekvat.

Det är viktigt att forskningsinstitutet medverkar till att FoU inom näringslivet ökar bl.a. genom att de tillsammans med industrin och universiteten håller samman olika strategiska teknikområden. Jag anser att riksdagen bör tydliggöra för regeringen att de statliga forskningsinstitutet bör ges ett tydligare uppdrag att bidra till kunskap och information om tillgängliga FoU-satsningar för industrins små och medelstora företag. För att omsätta kunskap till innovationer inom företagen behövs vidare ett medvetet ledarskap och ett arbetssätt som främjar kreativitet och nyskapande. Företagen behöver också en tydlig metod för att ta hand om och utveckla idéer till nya eller bättre produkter. Där spelar t.ex. IUC stor roll regionalt för de små och medelstora industriföretagen genom att driva utvecklingsprojekt och ge stöd för processer och kompetensutveckling genom både modeller och arbetsmetoder. IUC har också nära samarbeten med forskningsinstitut och akademi där de tillför projekt och innovationer nytänkande och omvärldskunskap. Jag anser därför att riksdagen bör tillkännage för regeringen att IUC bör få verksamhetsstöd från Tillväxtverket bl.a. för att kunna förverkliga nyindustrialiseringsstrategin. Jag anser också att riksdagen bör tydliggöra för regeringen att det är viktigt att främja lokala företagslotsar.

Det finns en trend att statliga bolag breddar sina verksamheter trots att det finns lagstiftning som ska förbjuda statliga företag att snedvrیدا konkurrensen och utnyttja sin ställning. Detta medför risk för att de statliga bolagen tar marknadsandelar på bekostnad av privata aktörer. Även myndigheter har på senare tid gjort stora insteg på den öppna marknaden genom att delta i upphandlingar med varor och tjänster. Jag anser därför att regeringen bör göra en översyn av samtliga statliga bolags och myndigheters utveckling vad gäller externt deltagande i upphandlingar och skapandet av nya affärsverksamheter i konkurrens på den öppna marknaden.

Med det ovan anförda tillstyrks motion 2017/18:3747 (KD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

11. Synliggörande av kvinnors företagande, punkt 5 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3412 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att jämställdhet mellan kvinnor och män är en självklarhet, där målet är att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar och makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet gynnas av en politik som värnar jobben och stärker drivkrafterna för arbete. Vi vill därför slå vakt om de reformer som alliansregeringen genomfört som ger kvinnor möjlighet att starta eget eller arbeta med bättre villkor. Vi menar att det ska löna sig att utbilda sig, förkovra sig och utvecklas i yrket även i offentlig sektor. År 2009 infördes Lagen om valfrihetssystem (LOV), vilken vi ser har bidragit till att fler nya företag har kunnat växa fram. Genom att kvinnors företagande inom välfärdssektorn har ökat har kvinnor fått större möjlighet att själva kunna påverka sin arbetssituation och lön.

I likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3412 (M, C, L, KD) anser vi att riksdagen bör tydliggöra för regeringen att det finns behov av initiativ för att fortsätta att synliggöra och stärka möjligheterna för kvinnors företagande. Motion 2017/18:3412 (M, C, L, KD) tillstyrks därmed i berörd del.

12. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (M)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 17, 18 och 23 samt avslår motionerna

2017/18:157 av Said Abdu (L) yrkande 1,

2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 3–5,

2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,

2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M),

2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,

2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1 och 3,

2017/18:1514 av Lars Beckman (M),

2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD),

2017/18:1958 av Lars Beckman (M),

2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20,

2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13,

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 33,

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 17, 20 och 21 samt

2017/18:3789 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Vi vill skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Utrikes födda spelar i dag en viktig roll för att starta upp nya små och medelstora företag i Sverige. Vart femte nystartat företag startas av en person född utanför Sverige, och företag ägda av personer med utländsk bakgrund sysselsätter runt 300 000 människor. Samtidigt ser vi en stor grupp med nyanlända som kommit till Sverige under de senaste åren som behöver etablera sig i Sverige. Vi anser att det är prioriterat att skapa fler och enklare vägar in till egenföretagande för utrikes födda och nyanlända då företagande är en väg för många utrikes födda att komma in på arbetsmarknaden. Andelen företagare bland utrikes födda, och framför allt utrikes födda från utomeuropeiska länder, är högre än bland inrikes födda. För att säkerställa fortsatt goda villkor för företagande behöver system, lagar och regler kontinuerligt utvärderas och

förbättras. Under de senaste åren har det skett flera viktiga lättnader i regler och administration, framför allt för mindre företag. Det är dock viktigt att nu gå vidare med att ytterligare underlätta för mindre företag genom att utreda hur dessa kan undantas från administration för att på så sätt ge företagare möjlighet att kunna fokusera mer på att driva och utveckla sina verksamheter. Vi förordar därför i enlighet med motion 2017/18:3405 (M) ett tillkännagivande om att regeringen ska utreda och återkomma till riksdagen med en översyn av vilka lagar och förordningar och regelundantag som behöver förändras för att nyanlända snabbare och enklare ska kunna etablera företag.

Allt fler kvinnor väljer i dag att starta och driva företag vilket innebär att fler affärsidéer tillvaratas och att Sveriges möjligheter till ökad sysselsättning och ekonomisk utveckling stärks. Vart tredje svenskt företag drivs av en kvinna och var tredje nyföretagare är kvinna. Enligt SCB ökade andelen kvinnor som är företagare med över 10 procent mellan 2007 och 2014. Om kvinnors företagande fortsätter att öka tills företagandet blir lika vanligt bland kvinnor som män skulle detta innebära att 75 000 nya företag startar i Sverige med över 270 000 nya arbetstillfällen. Det är därför både rimligt och önskvärt att öka andelen kvinnor som driver företag. Vi anser att det är självklart att satsa resurser på att få fler kvinnor att starta nya företag. Men det är också viktigt att stödja och underlätta för de kvinnor som redan driver företag och som har potential att växa, då dessa företag har större möjlighet att anställa och därmed skapa fler jobb. I en förstudie från 2011 som Tillväxtverket finansierade kring mikrofinansiering och företagande visade det sig att det förutom finansiellt stöd även är nödvändigt att kvinnor får kunskap om entreprenörskap och företagande och stötts i att delta i nätverk, mentorskap och affärsrelationer. Mot bakgrund av detta anser vi att relevanta myndigheter bör arbeta aktivare med entreprenörskapsspår, inte minst med särskilt fokus på nyanlända kvinnor. I enlighet med motion 2017/18:3405 (M) anser vi därför att riksdagen bör uppmana regeringen att dels identifiera och röja hinder för kvinnors företagande, dels öka andelen kvinnor som driver företag. Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2017/18:3405 (M) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

13. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 17, 20 och 21 samt
2017/18:3789 av Annika Qarlssohn m.fl. (C) yrkande 12 och
avslår motionerna
2017/18:157 av Said Abdu (L) yrkande 1,
2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD),
2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 3–5,
2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,
2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M),
2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M)
yrkandena 1–3,
2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1 och 3,
2017/18:1514 av Lars Beckman (M),
2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD),
2017/18:1958 av Lars Beckman (M),
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20,
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 17, 18 och 23,
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13 och
2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 33.

Ställningstagande

Sverige står inför stora utmaningar där många människor stängs ute från arbetsmarknaden. Klimatet för entreprenörer som omvandlar nya idéer till nya företag och jobb behöver därför förbättras. Jag anser därför, i likhet med vad som förordas i motion 2017/18:3788 (C), att fler elever bör få möjlighet att arbeta med sin egen företagsamhet på gymnasiet genom att kurser inom entreprenörskap tillgängliggörs på fler gymnasieprogram t.ex. genom UF.

Många av de kvinnor som kommer hit från andra länder känner inte till de system som finns för att stödja kvinnors företagande. Jag menar därför att det behövs en särskild satsning på kvinnor med utländsk bakgrund för att de lättare ska kunna välja företagande som ett sätt att få ett arbete. Ett av de största hindren för invandrare som vill starta företag är bristen på kontakter med finansierare och tillgången till kapital. Under alliansregeringen drevs ett program, Investera i invandrarkvinnor, som visade mycket positiva resultat. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att starta ett nytt program som Investera i invandrarkvinnor som även inkluderar nätverk för kvinnliga företagare. Det nya programmet bör innehålla en affärsrådgivningsdel som är riktad mot företag som har potential att växa eftersom många företag stannar i utvecklingen just på grund av brist på t.ex. rätt nätverk, styrelse eller finansiering.

Winnet har de senaste 15 åren bl.a. arbetat med att öka kvinnors företagande och öka jämställdheten på arbetsmarknaden. Arbetet sker utifrån ett underifrånperspektiv huvudsakligen via de regionala centrum som finns i hela landet. För att arbetet skulle kunna bedrivas kraftfullare och långsiktigare stöttade alliansregeringen verksamheten med årliga resurstillskott fram till

oktober 2015. Därefter har verksamhetsbidraget upphört. Med tanke på att det fortfarande finns stora skillnader mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden och med tanke på att andelen kvinnor som startar och driver företag bör öka borde en erfaren förening som Winnet fortsatt vara en viktig del i arbetet för ökad jämställdhet. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att ge Tillväxtverket i uppdrag att utvärdera och se över möjligheten att återinrätta stödet till Winnet Sverige. Vidare anser jag att samhällets förlagade strukturer där kvinnor inte förväntas vara drivna entreprenörer eller ta risker i sitt företagande bidrar till att kvinnor inte driver företag i samma utsträckning som män, inte satsar lika mycket pengar eller tid på sina företag och har svårare att få lån beviljade för sitt företagande. Kvinnors företagande växer inte heller lika snabbt och mycket som mäns. Jag anser därför i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3789 (C) att regeringen bör ser över kriterierna för de generella företagsstöden så att de främjar såväl kvinnors som mäns företagande på lika villkor.

Sammanfattningsvis förordar jag att motionerna 2017/18:3788 (C) och 2017/18:3789 (C) tillstyrks i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

14. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (V)

av Birger Lahti (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13 och avslår motionerna

2017/18:157 av Said Abdu (L) yrkande 1,

2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 3–5,

2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,

2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M),

2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,

2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1 och 3,

2017/18:1514 av Lars Beckman (M),

2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD),

2017/18:1958 av Lars Beckman (M),

2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20,

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 17, 18 och 23,

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 33,
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 17, 20 och 21 samt
2017/18:3789 av Annika Qarlssoon m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Det är viktigt att Sverige utvecklas som en kunskapsdriven nation. Jobb skapas när innovationer och nytänkande omsätts i nya produkter och tjänster. Att vara egenföretagare och att starta nytt är förknippat med en viss osäkerhet, både vad gäller trygghet och ekonomi, och det finns ett glapp mellan att vilja starta företag och att faktiskt göra det. Jag anser att det gapet bör överbryggas och att det ska skapas bättre förutsättningar för att människor ska våga förverkliga sin idé.

Sverige har en könsuppdelad arbetsmarknad där företagandet inte utgör något undantag. Det största ansvaret måste ligga på företagen själva där t.ex. kvinnors yrkesnätverk kan vara ett sätt att kompensera för de könsrättsviser som finns. Samtidigt är det viktigt att ett jämställt företagande blir en prioriterad målsättning även inom det företagsfrämjande arbete som görs på statlig och kommunal nivå. Jämställdhetsarbete får inte bli någonting som sker bara när det finns tid eller pengar över. Statliga och kommunala stöd till exempelvis nyföretagare måste viktas utifrån jämställdhetsaspekter. Jag menar att stödet till t.ex. innovatörer måste riktas bredare än till traditionellt manligt dominerade områden och att främjandeinsatser ska vara tillgängliga på likvärdiga villkor. Regeringen bör därför se över hur offentliga medel för att främja företagande gynnar män respektive kvinnor. Motion 2017/18:3456 (V) tillstyrks därmed i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

15. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (L)

av Maria Weimer (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20 och
avslår motionerna
2017/18:157 av Said Abdu (L) yrkande 1,
2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD),
2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 3–5,
2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,
2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M),

2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,
 2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1 och 3,
 2017/18:1514 av Lars Beckman (M),
 2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD),
 2017/18:1958 av Lars Beckman (M),
 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 17, 18 och 23,
 2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13,
 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 33,
 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 17, 20 och 21 samt
 2017/18:3789 av Annika Carlsson m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

De människor som under årens lopp kommit hit från andra länder, oavsett om de flytt eller sökt sig hit av andra skäl, har gjort Sverige rikare. I dag bor människor med rötter från världens alla hörn i Sverige vilket ger Sverige stora möjligheter på den globala marknaden. Som många andra länder står Sverige inför det faktum att fler och fler blir äldre. Att fler personer kommer till Sverige och jobbar är därför viktigt för det framtida välståndet. Alla de som flytt hit måste få möjlighet att skapa sig en ny framtid här. Jag anser därför att riksdagen bör uppmana regeringen att förenkla regelverket kring företagande så att fler nyanlända enkelt kan starta och driva företag. Motion 2017/18:2815 (L) tillstyrks därmed i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

16. Övrigt om kvinnors företagande, unga företagare och företagare med utländsk bakgrund, punkt 6 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 33 och avslår motionerna

2017/18:157 av Said Abdu (L) yrkande 1,

2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 3–5,

2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,

2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M),

2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,
2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1 och 3,
2017/18:1514 av Lars Beckman (M),
2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD),
2017/18:1958 av Lars Beckman (M),
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20,
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 17, 18 och 23,
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 13,
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 17, 20 och 21 samt
2017/18:3789 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Sverige behöver en långsiktigt stark och stabil ekonomisk tillväxt och en hög sysselsättningsnivå där fler arbetar mer. Tillväxtverket har konstaterat att andelen företag som drivs av kvinnor ökade med 34 procent mellan 2006 och 2012 då Alliansen styrde Sverige. En bransch där kvinnor driver nästan hälften av företagen är hälso- och sjukvården. Andelen kvinnliga företagare är ännu högre inom personliga tjänster, där så många som fyra av fem företagare är kvinnor. I synnerhet inom RUT-branschen dominerar kvinnor som företagsledare. Den långvariga, positiva utvecklingen för kvinnors företagande i huvudsak inom tjänstesektorn, där hushållsnära tjänster utgör en stor del, riskerar med den nuvarande regeringens politik ett allvarligt bakslag. För att återgå till den positiva utveckling som tidigare präglade förutsättningarna för kvinnors företagande behöver politiken vinnlägga sig om att inte försvåra möjligheterna att starta och driva företag, i synnerhet inte i de sektorer som domineras av kvinnor. Osäkerheten som skapats av regeringens agenda för vinstbegränsningar och reducerat RUT står i vägen för den utvecklingen. Kvinnors företagande gynnas av en generös politik för företagande där hinder för att få verka undanröjs och kvinnors företagande främjas. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda. Jag tillstyrker därmed motion 2017/18:3626 (KD) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

17. Socialt företagande, punkt 7 (V)

av Birger Lahti (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17 och avslår motionerna
2017/18:236 av Anders Åkesson (C),
2017/18:1794 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S) yrkande 4,
2017/18:2628 av Lennart Axelsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 5,
2017/18:2962 av Valter Mutz m.fl. (MP) yrkande 20,
2017/18:3230 av Michael Svensson (M),
2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 19 och
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 5, 9, 22, 25 och 32.

Ställningstagande

Ett hållbart företagande handlar om långsiktiga spelregler för att säkerställa både ekonomisk utveckling, social trygghet och förutsättningar för en ekologisk omställning. För att uppnå ett hållbart företagande vill jag bl.a. se en större mångfald av drift- och ägandeformer inom företagande t.ex. genom kooperativ och arbetstagarägda företag. Genom arbetstagarägda företag ges den anställde större inflytande över sitt arbete och produktionen. En rapport från EU-kommissionen konstaterar att företag som ägs helt eller delvis av arbetstagarägda företag tenderar att vara mer lönsamma, skapa fler jobb och betala mer i skatt än motsvarande företag med andra ägarformer. De är även mindre konjunkturkänsliga och mindre benägna att flytta produktionen. Jag anser att det är viktigt att anställda i lönsamma företag som ska läggas ned eller flytta produktionen utomlands ska få ökade möjligheter att ta över och driva produktionen vidare genom arbetstagarägande. I likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3456 (V) anser jag därför att riksdagen bör tillkännage för regeringen att en utredning ska tillsättas om hur staten kan underlätta för arbetstagarägda företag och arbetstagarövertagande av hotad produktion. Nyssnämnda motion tillstyrks därmed i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

18. Socialt företagande, punkt 7 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 5, 9, 22, 25 och 32
samt
avslår motionerna
2017/18:236 av Anders Åkesson (C),

2017/18:1794 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S) yrkande 4,
2017/18:2628 av Lennart Axelsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 5,
2017/18:2962 av Valter Mutt m.fl. (MP) yrkande 20,
2017/18:3230 av Michael Svensson (M),
2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 17 och
2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 19.

Ställningstagande

I dagens samhälle finns det ett stort ekonomiskt och företagsmässigt engagemang i den sociala ekonomin. Det finns sedan länge ett flertal stiftelser, kooperativ och fonder som bidrar till mångfalden i näringslivet bl.a. genom att bedriva verksamhet utan vinstsyfte, s.k. idéburen verksamhet. En viktig åtgärd för att skapa mångfald i näringslivet är tillgången till kapital oavsett associationsform. Ideella aktörer och SKL anger att det finns strukturella hinder och ren misstänksamhet mot de idéburna företagens verksamhet. Det är svårare för de ideella aktörerna att få tillgång till kapital bara för att drivkrafterna för verksamheten är annorlunda, att fokus ligger på verksamhetsidéer snarare än vinst till aktieägarna. Många av företagen saknar därför kapital som kan användas för investeringar i t.ex. fastigheter, inventarier eller infrastruktur. Jag anser därför att möjligheten att inrätta en statlig investeringsfond, Big Society Capital, efter brittisk modell för sociala investeringar bör utredas. Jag anser också att kreditgarantier och mikrofonder bör främjas. Vidare menar jag att möjligheten att inrätta en statlig investeringsfond för att främja verksamheter inom det sociala området som kan ge arbete och sysselsättning bör utredas. I dag upprättas lokala sociala investeringsfonder över hela Sverige med syfte att göra särskilda satsningar med just social inriktning. En nationell fond skulle handla om att få fram fler verksamheter som ger arbetstillfällen och sysselsättning. Fonden skulle också kunna vara en form av finansieringshjälp för arbetsintegrerade sociala företag som har stora behov av stabil finansiering för anställning av handledare och verksamhetsledare.

Regeringen genomförde 2016 en nysatsning på arbetsintegrerade sociala företag. Jag är mycket positiv till denna nysatsning och anser att den bör utvecklas till ett permanent program. Vidare menar jag att definitionen av arbetsintegrerade företag bör läggas fast i en förordning för att den särskilda metod för att få människor i arbete som finns inom arbetsintegrerade företag ska tydliggöras, inte minst för att företagen ska kunna delta i offentliga upphandlingar av arbetsträning och rehabilitering. Detta är också något som förordas i utredningen Palett för ett stärkt civilsamhälle.

Avslutningsvis vill jag framhålla vikten av att man inom överenskommelsen med civilsamhället bör arbeta mer för att öka mångfalden av utförare inom hälso- och sjukvård samt omsorg då idéburna organisationer kan vara goda komplement till de offentliga aktörerna.

Riksdagen bör ställa sig bakom det ovan anförda och tillkänna det för regeringen. Därmed blir motion 2017/18:3747 (KD) tillgodosedd och den tillstyrks. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

19. Riskkapitalets struktur, punkt 8 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3412 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 7 och
2017/18:3420 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Tillgång till kapital är helt avgörande för att kunna starta, driva och utveckla företag. Våren 2016 ställde vi oss bakom regeringens förslag om att inrätta ett nationellt utvecklingsbolag som ska investera i privata fonder som i sin tur ska investera i företag i utvecklingsfaser (bet. 2015/16:NU23). Denna struktur med en fond-i-fond-lösning för statligt riskkapital är ett steg i rätt riktning och vi noterar det nya utvecklingsbolagets arbete under det första verksamhetsåret. Vi avser att noga följa utvecklingen på området framöver. Vi vill återigen understryka att inrättandet av en fond-i-fond-lösning är avgörande för att det statliga riskkapitalet ska få största möjliga effekt och kunna bidra till att fler företag startas och växer.

Vi anser att den nya strukturen för statligt riskkapital är ett välkommet steg för att få en bättre utväxling på det statliga riskkapitalet. Samtidigt menar vi att denna ordning inte gör tillräckligt för att locka fram det privata kapitalet. En väl fungerande struktur för den statliga kapitalförsörjningen bör enligt vår mening också garantera att statliga insatser på riskkapitalmarknaden inte tränger undan det privata riskkapitalet. Vår grundinställning är att företag framför allt ska finansieras med privat kapital, men att statligt riskkapital kan komplettera privat riskkapital om särskilda behov finns, och att det statliga riskkapitalet i huvudsak bör försöka locka fram mer privat kapital på marknaden för att nå mindre och växande företag.

Det är särskilt viktigt att i ett tidigt skede stötta företag som har stor tillväxtpotential. Samtidigt visar olika granskningar att det statliga riskkapitalet är mer inriktat mot senare skeden än vad som skulle anses som önskvärt.

I länder som Nederländerna och Storbritannien har reformer genomförts i syfte att locka fram mer privat riskkapital, exempelvis genom program där investeringar i tidiga, riskfyllda faser gynnar investeraren. Vi anser att regeringen borde dra nytta av erfarenheterna från sådana initiativ i andra länder och överväga om motsvarande åtgärder skulle kunna genomföras även i Sverige. Därmed tillstyrks motionerna 2017/18:3405 (M), 2017/18:3412 (M, C, L, KD) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD) i berörda delar.

20. Riskkapitalets tillgänglighet, punkt 9 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:551 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och
2017/18:3411 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Ett levande Sverige förutsätter att människor kan bo och verka i hela landet. Det är viktigt att ta till vara hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter. Människor och företag ska oavsett var de bor och är verksamma ha möjligheter att växa och utvecklas. Vi anser att mer kan göras för att det statliga riskkapitalet ska finnas tillgängligt i hela Sverige så att människor och företag runt om i landet kan ges förutsättningar att starta och utveckla företag. Riksdagen bör således tillkännage för regeringen att det statliga riskkapitalet ska vara tillgängligt för investeringar i hela landet.

Därmed tillstyrks motionerna 2017/18:551 (L) och 2017/18:3411 (M, C, L, KD) i berörda delar.

21. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (M)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2 och

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1 och avslår motionerna

2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 6,

2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M),

2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13,

2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,

2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3,

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 4, 8 och 11,

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 8 och

2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

För att skapa långsiktiga förutsättningar för tillväxt och jobbskapande behöver drivkrafterna för entreprenörskap hela tiden förbättras. Vi anser att mer behöver göras för att stärka de privata möjligheterna att locka till sig kapital och kompetens. Vi menar att regeringen bör utveckla former för att stimulera det privata riskkapitalet att komma in tidigare i investeringskedjan, oberoende av de statliga insatserna. Vidare anser vi att regeringen bör säkerställa att särskild hänsyn tas till befintliga statliga riskkapitalbolags geografiska och branschspecifika kompetenser i förändringsarbetet av det statliga riskkapitalet.

Därmed tillstyrks motionerna 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3409 (M) i berörda delar. Övriga motionsyrkanden avstyrks.

22. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4 och

2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 6 samt avslår motionerna

2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M),
2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13,
2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,
2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3,
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2,
2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 4, 8 och 11,
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 8 och
2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi menar att den statliga riskkapitalfinansieringen i högre grad än vad som nu är fallet bör prioritera mindre, nystartade tillväxtföretag. Statens insatser på detta område bör inte begränsas till enbart riskkapital, lån eller bidrag utan bör även involvera s.k. science parks, innovationskontor och inkubatormiljöer. Överlag ska den statliga riskkapitalfinansieringen styras mot de förkommersiella faserna. Vi anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag som förtydligar inriktningen för de investeringar som det nyinrättade utvecklingsbolaget kommer att göra.

En generell trend är att bankerna tar mindre risker än tidigare vid företagslån, vilket drabbar företag i avfolkningsorter särskilt hårt. Detta tenderar att ytterligare förstärka utflyttningen. För att komma till rätta med denna snedvridning av utlåning i stad kontra landsbygd förordar vi att det inrättas en marknadskompletterande fond med mycket låga avkastningskrav. Syftet med fonden ska vara att kapital riktas mot just investeringar i avfolkningskommuner, eftersom det är där riskerna är extra stora vid fastighetsinvesteringar och bankerna därmed är ovilliga att ge gångbara lånevillkor. Ett annat kriterium bör vara att kapitalet riktas till en fastighetsexpansion kopplad till industriell verksamhet. Med en industriell expansion i just avfolkningskommuner med hög arbetslöshet är samhällsvinsten extra stor. Regeringen bör därför utreda möjligheten att införa en särskild statlig fond för expansionslån i avfolkningsorter.

I detta sammanhang vill vi även nämna investeraravdraget som syftar till att öka tillgången på riskvilligt kapital i små bolag men som inte nyttjas i den omfattning som det ursprungligen var tänkt. Vi anser att investeraravdraget är ett bra verktyg för att styra riskkapital mot småföretag som annars troligen hade varit mindre intressanta för investerare. För att öka intresset för avdraget anser vi att regeringen bör överväga att låta Almi bjuda in allmänheten att investera i de företag som Almi avser att investera i, vilket i sin tur medför rätt till investeraravdrag.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motionerna 2017/18:900 (SD) och 2017/18:919 (SD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

23. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 8 och avslår motionerna

2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 6,

2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M),

2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13,

2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,

2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3,

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2,

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 4, 8 och 11 samt

2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Tillgången på kapital är en nyckelfråga för att främja entreprenörskap. Jag anser att statligt riskkapital behövs som ett viktigt komplement till privat riskkapital i fler regioner, exempelvis i Norrlands inland. Det statliga kapitalet bör fungera som katalysator för privata investeringar och entreprenörskap och inte ersätta privat kapital.

Regeringen har valt den motsatta vägen och har inordnat Inlandsinnovation, ett statlig ägt riskkapitalbolag som skapades 2010 som en riktad satsning för företag i kommuner eller delar av kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands, Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län under det nya statliga utvecklingsbolaget Saminvest.

När utskottet våren 2016 beslutade att inrätta en ny struktur för det statliga riskkapitalet (prop. 2015/16:110, bet. 2015/16:NU23) vände jag mig mot denna omstrukturering eftersom jag anser att detta är ytterligare ett exempel på hur regeringens politik bidrar till ökad centralisering och minskat företagande. Jag vidhåller min uppfattning i denna fråga och vill här understryka vikten av att statligt riskkapital finns tillgängligt i hela landet. Genom att flytta de pengar som förvaltas av Inlandsinnovation till det nya

utvecklingsbolaget ersätts Inlandsinnovations geografiskt inriktade uppdrag av ett system som riktar sig mot investeringar ur ett nationellt perspektiv, utan att regeringen visat vilka konsekvenser detta får för investeringarnas geografiska fördelning. Jag menar att regeringen borde vidta åtgärder för att små och växande företag i hela landet ska ha god tillgång till kapital. Hänsyn till närhet, lokalkännedom samt tillgång till lokala och regionala nätverk borde i högre grad än vad som nu är fallet ha betydelse vid valet av investeringsobjekt i en riskkapitalverksamhet.

Jag anser att riksdagen bör ställa sig bakom det anförda och tillkännage det för regeringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:3788 (C) i denna del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

24. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (V)

av Birger Lahti (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13 och
avslår motionerna
2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD),
2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,
2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 6,
2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M),
2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,
2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3,
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2,
2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 4, 8 och 11,
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 8 och
2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

För ett dynamiskt näringsliv är en väl fungerande kapitalförsörjning av avgörande betydelse. Kapitalförsörjningen är ofta ett stort problem för småföretagare, inte minst vid nystart av företag. Småföretag på landsbygden möter enligt undersökningar två särskilda problem när de behöver skaffa kredit. Det ena är att fasta objekt, som fastigheter, har så låga värden att det är

svårt att belåna dem för annan verksamhet. Det andra är att ju längre från kreditgivare småföretagaren befinner sig, desto svårare är det att skaffa kredit.

Därför anser jag att regeringen behöver se till att de statliga aktörerna blir bättre än i dag på att redovisa sina investeringars geografiska spridning, dvs. visa om deras investeringar sker främst i städerna eller på landsbygden.

Jag anser att riksdagen bör ställa sig bakom det anförda och tillkänna det för regeringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:2941 (V) i den berörda delen. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

25. Övrigt om riskkapital, punkt 10 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 4, 8 och 11 samt

2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2 och

avslår motionerna

2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,

2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 6,

2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M),

2017/18:1978 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 13,

2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkande 1,

2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3,

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2,

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1 och

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 8.

Ställningstagande

Många saknar de medel som krävs för att kunna starta ett företag. Jag förordar därför en översyn av de finansieringsmöjligheter som finns för privatpersoners, företags och andra aktörers möjligheter att investera i lokal företagsutveckling. Syftet med en sådan översyn är att underlätta för att kapital investeras eller reinvesteras på landsbygden.

Vad gäller idéburna verksamheter vill jag framföra att de generellt sett har det svårare med kapitalförsörjning, eftersom de vanligtvis bedrivs som ideella eller ekonomiska föreningar, kooperativa företag eller i stiftelseform. Den

ideella sektorns och de sociala företagens tillgång till kapital för både etablering och utveckling är inte tillräcklig och behöver förstärkas.

Att skapa möjligheter att få tillgång till kapital oavsett associationsform är enligt min åsikt viktigt för att uppnå mångfald i näringslivet. Det är väsentligt för utvecklingen, inte minst inom vård och omsorg i hela landet, att även kooperativ och stiftelser kan få hjälp att investera i fastigheter, inventarier m.m. För att råda bot på investeringsproblemen anser jag i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3747 (KD) att kreditföreningar och mikrofonder bör främjas för ett hållbart företagande inom den sociala ekonomin samt att statens riskkapital i än högre grad än vad som i dag är fallet ska kunna matcha lokalt riskkapital genom samverkan med kreditgarantiföreningar.

I likhet med vad som anförs i nyssnämnda motion anser jag dessutom att det är viktigt att främja nya finansieringsmodeller exempelvis genom gräsrotsfinansiering (även benämnt crowdfunding).

Regeringens utredning om gräsrotsfinansiering (dir. 2016:70) ska analysera vilka regler som är tillämpliga på andels- och lånebaserad gräsrotsfinansiering, deltagarnas och plattformarnas roll, funktion och incitamentsstruktur och i förekommande fall utarbeta nödvändiga lagförslag. Jag anser att utredningen även borde belysa och ta hänsyn till hur gräsrotsfinansiering regleras i andra länder, eftersom kapitalförsörjning och investeringar sker över landsgränserna.

Avslutningsvis vill jag instämma i vad som anförs i motion 2017/18:3791 (KD) om vikten av att det finns långsiktiga spelregler för det statliga riskkapitalet. Stabila förutsättningar stimulerar också privat riskkapital att våga investera i nystartade innovativa företag, inte minst inom de gröna näringarna.

Sammanfattningsvis tillstyrker jag motionerna 2017/18:3747 (KD) och 2017/18:3791 (KD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

26. Mål för handläggningstider, punkt 11 (M, SD)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Josef Fransson (SD), Hanif Bali (M), Mattias Bäckström Johansson (SD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del och 2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att det är angeläget att skapa långsiktiga förutsättningar för ett mer innovativt och kreativt svenskt näringsliv då jobb skapas av företag som växer och anställer. En viktig förutsättning för att företag ska kunna fortsätta växa och anställa är att det inte finns fler regler än nödvändigt och att de regler som finns är förutsägbara och tydliga. Det är också av största vikt att myndigheter intar ett kundperspektiv och håller en god service till företagen. Av den anledningen vill vi att regeringen undersöker möjligheten att alla myndigheter ska sätta mål för de vanligast förekommande handläggningstiderna och löpande redovisa måluppfyllnaden på sin hemsida. Det är vår övertygelse att detta skulle underlätta för företagen, och dessutom att målen kommer att pressa myndigheterna att hålla en god service.

Riksdagen bör enligt vår mening ställa sig bakom det anförda och tillkännage det för regeringen. Därmed tillstyrks motionerna 2017/18:921 (SD) och 2017/18:3408 (M) i berörda delar.

27. Tydliga tidsgränser för handläggningstider, punkt 12 (S, MP, V)

av Jennie Nilsson (S), Åsa Westlund (S), Per-Arne Håkansson (S), Birger Lahti (V), Patrik Engström (S), Lorentz Tovatt (MP), Isak From (S) och David Lindvall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 15,

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3,

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 3 och

2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Regeringen har aviserat att förenklingsarbetet kommer att inriktas mot områdena bättre service och ändamålsenliga regler, där det ena målet för bättre service är att handläggningstider ska kortas. Enligt vår uppfattning har regeringen satt tydliga mål och vidtagit en rad åtgärder för att minska handläggningstiderna för företagen. Regeringen har bl.a. gett flera myndigheter i uppgift att följa upp och arbeta gentemot målen för förenklingsarbetet i syfte att bl.a. minska handläggningstiderna och gett Tillväxtverket i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag om myndigheters

handläggningsprocesser med konkreta förslag på hur handläggningstider kan minskas. Riksdagen riktade ett tillkännagivande till regeringen våren 2017 om att regeringen bör vidta lämpliga åtgärder för att alla myndigheter som företag kommer i kontakt med ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider (bet. 2016/17:NU12). Vi anser att tydliga tidsgränser kan hjälpa företagen att få en överblick över hur lång tid deras ärende maximalt kommer att ta vilket underlättar för företagen att planera sina verksamheter. Vi menar dock att det samtidigt finns en risk för att allt för rigida tidsgränser kan leda till suboptimering i ärendehantering och vill därför lyfta fram att det finns andra sätt att minska handläggningstider, t.ex. genom att minska den genomsnittliga handläggningstiden.

Vi ser mot bakgrund av riksdagens tidigare tillkännagivande och de pågående insatserna inte att det finns något skäl för riksdagen att göra ett nytt tillkännagivande till regeringen om tydliga tidsgränser för handläggningstider så som förespråkas i de aktuella motionerna. Mot bakgrund av det ovan anförda avstyrker vi motionerna 2017/18:900 (SD), 2017/18:3212 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3420 (M).

28. Förenklat uppgiftslämnande, punkt 13 (M, C, L, KD)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,

2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3409 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4,

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 2 och

2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Jobb skapas av företag som växer och anställer. Under alliansregeringen togs flera viktiga steg för att göra Sverige till ett bättre land för företag och företagsamma personer; bl.a. blev det både billigare och enklare att driva företag. Vi anser att reformerna har gett resultat. Den positiva utvecklingen bröts dock under 2014. Det är nu angeläget att utvecklingen vänds så att fler väljer att starta och driva företag. Vår slutsats är att Sverige behöver genomföra fler reformer som gör det enklare för företag att växa och anställa.

”En dörr in” är en plattform där företagare bara lämnar uppgifter en gång på en plats och där uppgifterna sedan slussas till aktuell myndighet. Vi menar att ett sådant förenklat uppgiftslämnande påtagligt skulle minska tiden som företag behöver lägga på administration och öka tiden de kan lägga på sin kärnverksamhet – att skapa värde och jobb. Vi anser därför, i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3420 (M, C, L, KD), att regeringen bör införa en garanti för företag så att de bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheter och se till att ”en dörr in” kommer på plats på berörda myndigheter.

Sammanfattningsvis förordar vi att riksdagen bifaller motionerna 2017/18:3212 (M), 2017/18:3408 (M), 2017/18:3409 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3420 (M, C, L, KD) i här berörda delar.

29. Regelrådets placering, punkt 14 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

För svenska företag medför regelbördan kostnader och administration som tar fokus från företagens egentliga verksamhet. Det är därför av största vikt att man eftersträvar förenklingar och tar bort onödiga regleringar där konsekvenserna inte motsvarar nyttan samt att nya och förändrade regler är kostnadseffektiva. Detta kräver i sin tur ett aktivt arbete och styrning från regeringens sida, möjlighet till ansvarsutkrävande samt kompetens, relevanta analysverktyg och beräkningsmodeller för att regelgivare ska kunna genomföra bra konsekvensutredningar. Sedan januari 2015 är Regelrådet en organisation inom Tillväxtverket. Vi ser ett värde i att stärka Regelrådets kompetens och mandat. Vi anser i enlighet med vad som föreslås i motion 2017/18:921 (SD) att riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om att flytta Regelrådet från Tillväxtverket till Statsrådsberedningen. Detta skulle ge Regelrådet en större tyngd och inflytande och möjlighet att komma in tidigare i processen när nya regler tas fram.

Därmed blir motion 2017/18:921 (SD) tillgodosedd i berörd del och tillstyrks.

30. Utredning om Regelrådets placering och uppdrag, punkt 15 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3408 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,

2017/18:3416 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 4 i denna del och

2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Regelrådet yttrar sig över kvaliteten på regeringens och andra myndigheters konsekvensutredningar som görs i anslutning till förslag om nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företag. Regelrådet är sedan den 1 januari 2015 ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket. I Regelrådets rapport för 2016 framkommer det att en majoritet av de konsekvensutredningar som Regeringskansliet lämnade till rådet för granskning inte höll måttet. Av de 43 konsekvensanalyser som Regeringskansliet skickade till Regelrådet uppfyllde 81 procent inte kraven. Finansdepartementet stod för ungefär hälften av Regeringskansliets konsekvensanalyser varav endast 2 godkändes. Vi anser i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3723 (C, M, L, KD) att regeringen bör utreda Regelrådets organisatoriska placering och uppdrag. Vidare anser vi att en sådan utredning samtidigt bör se över hur Regelrådets roll kan stärkas. Till dess att utredningen är klar bör regeringen tillse att Regelrådet får tillräckliga, oberoende och egna resurser inom Tillväxtverket för att kunna utveckla och kvalitetssäkra sin granskningsfunktion.

Med det ovan anförda föreslår vi att riksdagen bifaller motionerna 2017/18:3408 (M), 2017/18:3416 (M) och 2017/18:3723 (C, M, L, KD) i här aktuella delar. Därmed tillstyrks samtliga motionsyrkanden i berörda delar.

31. Övrigt om Regelrådet, punkt 16 (M)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del och

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4 i denna del och avslår motionerna

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 3,

2017/18:1615 av Jörgen Warborn (M),

2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2,

2017/18:3244 av Erik Bengtzboe (M) och

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 31.

Ställningstagande

För att kunna möta framtidens utmaningar behövs en ambitiös företagspolitik som gynnar företag och entreprenörer. Ett stort hinder, särskilt för småföretag, är regelkrångel och byråkrati. Regelkrånglet utgör både en kostnad för företagare och medför tidskrävande administration vilket försvårar för företag att starta och växa. Vi kan konstatera att ungefär hälften av samtliga konsekvensutredningar som Regelrådet granskade 2016 godkändes. Nya regler och lagar som införs bör alltid vägas mot dess konsekvenser. Om riksdagen ska kunna ta ställning till nya lagar och regler behövs gedigna konsekvensanalyser. Vi anser att Regelrådet bör stärkas i sin roll så att färre undermåliga konsekvensutredningar ligger till grund för beslut. I likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3416 (M) vill vi därför att regeringen ser över hur Regelrådet kan stärkas i sitt arbete. Vidare anser vi att Regelrådets mandat bör breddas så att Regelrådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag och inte enbart företagens administrativa kostnader.

Vi anser att riksdagen bör ställa sig bakom det ovan anförda och tillkänna det för regeringen. Därmed blir motionerna 2017/18:3408 (M) och 2017/18:3416 (M) tillgodosedda i de berörda delarna och tillstyrks. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

32. Övrigt om Regelrådet, punkt 16 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 31 och
avslår motionerna
2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 3,
2017/18:1615 av Jörgen Warborn (M),
2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2,
2017/18:3244 av Erik Bengtzboe (M),
2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del och
2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4 i denna del.

Ställningstagande

Goda villkor för företagande är viktigt då det är de små företagen som skapar de flesta jobben. Många småföretagare önskar enklare och tydligare regler och lagar. Regelrådet som inrättades 2008 är ett led i regeringens arbete med regelförenkling för företag. 2015 bedömde Regelrådet att det endast var 36 procent av samtliga granskade utredningar som uppfyllde förordningskraven för konsekvensutredningar. Vidare visade det samlade utfallet av Regelrådets granskning av konsekvensutredningar under 2015 särskilt stora brister i analyserna av påverkan på företagens kostnader och konkurrensförhållanden. Regelrådet konstaterade att dessa aspekter är av stor betydelse för företagens förutsättningar att arbeta och växa. Jag anser därför i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3747 (KD) att Regelrådets uppgift och ställning ska stärkas genom att det blir obligatoriskt remissorgan för Regeringskansliets förslag, så att nya lagar och regler såväl som förändringar i befintliga lagar och regler blir så ändamålsenliga som möjligt.

Jag anser att riksdagen bör ställa sig bakom det anförda och tillkänna ge det för regeringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:3747 (KD) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

33. Information till riksdagen om regelförenklingsarbetet, punkt 17 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Sveriges skattesystem upplevs av många som komplicerat. För att upprätthålla förtroendet för skattesystemet menar vi att det är avgörande att kontinuerligt arbeta med att förenkla för skattebetalarna. Riksrevisionen har i sin rapport om att hantera ett komplicerat skattesystem redogjort för sin granskning av hur Skatteverket och regeringen arbetar för att hantera den komplexitet i skattesystemet som berör företagen. Riksrevisionen slår fast att regeringens regelförenklingsarbete sker i låg takt och att de förändringar som föreslås ofta är av begränsad omfattning. Riksdagen riktade därför i maj 2017 ett tillkännagivande till regeringen om att regelförenklingsarbetet går för långsamt och är av för begränsad omfattning, varför regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen i enlighet med Riksrevisionens slutsatser och återkomma till riksdagen med en utförlig redogörelse för dessa (bet. 2016/17:SkU27). Vi fäster fortsatt stor vikt vid att regelförenklingsarbetet ska skyndas på och vill därför i linje med vad som anförs i motion 2017/18:3723 (C, M, L, KD) att riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen före mandatperiodens utgång informerar riksdagen om vad regeringen avser att göra för att öka takten i regelförenklingsarbetet.

Motion 2017/18:3723 (C, M, L, KD) tillstyrks därmed i berörd del.

34. Åtgärder för regelförenklingsarbetet, punkt 18 (M, SD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Josef Fransson (SD), Hanif Bali (M), Mattias Bäckström Johansson (SD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3408 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 2 och 5, båda i denna del.

Ställningstagande

En viktig förutsättning för att företag ska kunna fortsätta växa och anställa är att det inte finns fler regler än nödvändigt och att de som finns är förutsägbara och tydliga. Vi anser att regeringen ska redovisa nya regler samt konsekvenserna av dessa för företagare i en årlig skrivelse till riksdagen. Förutom utvecklingen av företagens administrativa kostnader ska skrivelsen också innehålla en utvärdering av om nya och förändrade lagars syfte uppfylls. I dag har inte alla myndigheter som kommer i kontakt med företag formella uppdrag att jobba med regelförenkling. Vi menar därför att fler myndigheter bör få uttryckliga direktiv att jobba med regelförenklingsfrågor.

Vidare ser vi att det inte är ovanligt att kommuner fakturerar företag för tillsynsavgifter utan att utföra någon tillsyn. Företagaren förväntar sig att myndigheter utför den tillsyn de tar betalt för och därför upplever många företag att det är orimligt att de ska betala för tillsyn som inte utförs.

Vi anser att riksdagen bör ställa sig bakom det anförda och tillkännage det för regeringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:3408 (M) i berörda delar.

35. Konsekvensutredningar, punkt 19 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,
2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del och
2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 3 och
avslår motionerna
2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,
2017/18:1014 av Cecilie Tenfjord-Toftby (M),
2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,
2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 2,
2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 och
2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkande 1.

Ställningstagande

Svenska företags konkurrenskraft baseras i stor utsträckning på hur regler och byråkrati i vårt land står sig gentemot andra länder. En företagare i Sverige har ett mycket stort antal regelverk att ta hänsyn till och en uppsjö av myndighetskontakter att sköta. Varje missad kontakt och felaktig blankett kan få stora konsekvenser. Handläggningstider och pappersarbete innebär tid som inte kan användas till att realisera den affärsidé som ligger till grund för företaget. Regelrådets uppdrag är sedan bildandet 2008 att granska och yttra sig över kvaliteten på regeringens och andra myndigheters konsekvensutredningar som görs i anslutning till förslag om nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företag. Regelrådet publicerar årligen en sammanställning av de konsekvensutredningar som granskats. I Regelrådets senaste rapport framkommer det att en majoritet av utredningarna inte håller måttet. Vi anser i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3723 (C, M, L, KD) att flera åtgärder bör vidtas för att säkerställa kvaliteten i konsekvensanalyser; bl.a. bör regeringen ge Tillväxtverket i uppdrag att intensifiera utbildningar för regelgivare i syfte att förbättra de kunskapsmässiga förutsättningarna för att upprätta konsekvensutredningar som håller god kvalitet. Hur EU-regler genomförs får direkta följder på Sveriges konkurrenskraft gentemot våra europeiska grannar. Därför bör alltid miniminivåer anges inför genomförande av direktiv. Det bör också införas krav på tydligare redovisning i konsekvensutredningar i samband med genomförande av EU-lagstiftning. Konsekvensutredningarna bör innehålla en beskrivning av det för företagen minst ingripande sättet att genomföra rättsakten. I de fall miniminivån överskrids bör konsekvensutredningen innehålla en motivering till varför. Regeringen bör också ge myndigheter i uppdrag att i sin verksamhet och vid normgivning beakta åtgärdernas påverkan på svenskt näringslivs konkurrenskraft. För att uppnå högre kvalitet på konsekvensutredningar anser vi även att regeringen bör stärka styrningen av kommittéer och annat utredningsarbete.

Med det ovan anförda tillstyrks motionerna 2017/18:3212 (M), 2017/18:3408 (M) och 2017/18:3723 (C, M, L, KD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

36. Konsekvensutredningar, punkt 19 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4 samt avslår motionerna

2017/18:1014 av Cecilie Tenfjord-Toftby (M),

2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkande 2,

2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,

2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkande 1,

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,

2017/18:3408 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 5 i denna del och

2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Lagar och regler är nödvändigt för ett civiliserat samhälle, men vi menar att det också är viktigt att se att regler och byråkrati per definition verkar begränsande. För svenska företag innebär regelbördan kostnader och administration som tar fokus från företagets egentliga verksamhet. Dessa merkostnader drabbar i förlängningen hela samhället samt hämmar jobbskapande och tillväxt. Det är därför av största vikt att vi eftersträvar förenklingar, tar bort onödiga regleringar där konsekvenserna inte motsvarar nyttan samt att nya och förändrade regler är kostnadseffektiva. Frågan om en s.k. stoppfunktion för Regelrådet har framförts i olika sammanhang och även av Regelrådet självt. En stoppfunktion skulle innebära att en regel inte får införas förrän konsekvenserna av regelförslaget har utretts på ett godtagbart sätt. Först när Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i konsekvensutredningsförordningen bör förslaget kunna gå vidare i processen. Vi anser därför att Regelrådet ska få en sådan stoppfunktion, men för att väga maktbalansen mellan politiken och Regelrådet kan det i sammanhanget vara lämpligt att överväga om Regelrådet endast ska ges möjlighet att med hänvisning till bristfällig konsekvensanalys stoppa införandet av en ny regel under en viss tidsfrist. På så sätt skulle det sättas press på att ta fram bättre konsekvensanalyser.

När nya regler tas fram måste de stå i proportion till de mål och problem som reglerna är tänkta att lösa, vilket man enkelt kan konstatera inte alltid är

fallet. I förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning regleras hur förvaltningsmyndigheter under regeringen ska arbeta med konsekvensanalyser vid införande av nya föreskrifter. I förordningen beskrivs hur man vid konsekvensanalyser ska arbeta med och redogöra för t.ex. vilken administration och vilka kostnader som uppstår, vilka som drabbas och hur det påverkar konkurrensförmågan hos företag. Vi anser att det är viktigt att förvaltningsmyndigheterna konsekvent följer förordningens direktiv och att förordningen kan stärkas, inte minst kopplat till s.k. gold-plating, dvs. att en nationell regel går utöver EU:s minimilagstiftning och leder till högre kostnader nationellt och konkurrensnedvridning inom unionen. Som förordningen är formulerad i dag så ska det göras en bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU. Denna skrivning bör skärpas så att det krävs att regelgivaren ska beskriva effekterna av när svenska regler föreslås gå utöver vad som krävs av EU:s lagstiftning. Med det ovan sagda anser vi att riksdagen bör uppmana regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här har anfört.

Därmed tillstyrks motion 2017/18:921 (SD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

37. Övrigt om regelförenkling, punkt 20 (M)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 i denna del och

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1 och avslår motionerna

2017/18:466 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 17,

2017/18:913 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 5,

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 5 i denna del,

2017/18:1064 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1260 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:1326 av Edward Riedl (M) yrkande 1,

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1611 av Jörgen Warborn (M),

2017/18:1994 av Sten Bergheden (M),

2017/18:1995 av Sten Bergheden (M),
2017/18:2040 av Dennis Dioukarev (SD),
2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,
2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkandena 2 och 3,
2017/18:2167 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 3,
2017/18:2274 av Jan Ericson och Maria Plass (båda M),
2017/18:2483 av Marta Obminska (M),
2017/18:2511 av Amir Adan (M),
2017/18:2588 av Lotta Olsson (M),
2017/18:2796 av Ida Drougge (M),
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 6 och
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 14.

Ställningstagande

Jobb och företagande är grunden för vår välfärd. Det skapar skatteintäkter och bryter utanförskap. För att kunna möta framtidens utmaningar behövs en ambitiös företagspolitik som gynnar företagare och entreprenörer. Ett stort hinder, särskilt för småföretag, är regelkrångel och byråkrati. Regelkrånglet utgör både en kostnad för tidskrävande administration och försvarar för företag att både starta och växa. Ända sedan regeringen tillträdde har förtroendet successivt sjunkit för regeringens förmåga att underlätta för företagare. Om regelförenklingsarbetet ska bli av måste det bli en tydlig prioritet. Vi menar att Näringsdepartementet bör ta ett samlat politiskt ansvar för att regelförenklningar genomsyrar alla departements arbete. Vidare bör samhällsnyttan av nya regler och lagar alltid prövas mot hur de slår mot företagares möjligheter att verka och växa. För att regelförenklingsarbetet ska bli av behöver Sverige en sammanhållen handlingsplan med tydliga mål. Hur detta arbete fortlöper bör regelbundet redovisas av regeringen för riksdagen.

Mikroföretag är aktiebolag som har låg omsättning och få anställda, vilket gör att de bör undantas från vissa krav på administration, exempelvis att skicka in årsredovisningar till Bolagsverket, samtidigt som de kvalificerar för möjligheten att avstå från att använda sig av en revisor. Vi anser att mikroföretag bör undantas från en del administration så att de kan fokusera mer på kärnverksamheten.

Med det anförda tillstyrks motion 2017/18:3212 (M) och 2017/18:3416 (M) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

38. Övrigt om regelförenkling, punkt 20 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 17,

2017/18:913 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 5 och

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 5 i denna del och avslår motionerna

2017/18:466 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:1064 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1260 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:1326 av Edward Riedl (M) yrkande 1,

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1611 av Jörgen Warborn (M),

2017/18:1994 av Sten Bergheden (M),

2017/18:1995 av Sten Bergheden (M),

2017/18:2040 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,

2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkandena 2 och 3,

2017/18:2167 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 3,

2017/18:2274 av Jan Ericson och Maria Plass (båda M),

2017/18:2483 av Marta Obminska (M),

2017/18:2511 av Amir Adan (M),

2017/18:2588 av Lotta Olsson (M),

2017/18:2796 av Ida Drougge (M),

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 i denna del,

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 6 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 14.

Ställningstagande

Sverige är av tradition ett land med starka myndigheter och mycket detaljregleringar. I en värld med global handel och därmed global konkurrens verkar detta i många fall konkurrenshämmande. För svenska företag innebär regelbördan kostnader och administration som tar fokus från företagens egentliga verksamhet. Dessa merkostnader hämmar jobbskapande och tillväxt. Det är därför av största vikt att eftersträva förenklingar och ta bort onödiga regleringar där konsekvenserna inte motsvarar nyttan, men det är också viktigt att nya och förändrade regler är kostnadseffektiva. Vi anser därför i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:921 (SD) att regeringen och svenska förvaltningsmyndigheter behöver prioritera arbetet med förenkling och rensa upp bland betungande regler för företagare. Detta bör ske i samarbete med näringslivsorganisationerna som ofta är de som har mest sakkunskap. Arbetet måste ske systematiskt och vi förordar därför att en arbetsordning enligt

följande införs. Svenska näringslivsorganisationer får först möjlighet att lämna förslag på vilka regler som ska förändras eller tas bort. Regeringen hänvisar sedan förslagen till rätt departement och myndighet samtidigt som respektive myndighet får i uppdrag att redogöra för hur myndigheten arbetar med frågan. I en årlig skrivelse till riksdagen redovisar regeringen sedan sitt ställningstagande till myndigheternas förslag.

Vår utgångspunkt är att gällande regler i form av lagar, förordningar och föreskrifter enbart ska finnas i den mån de behövs samt vara pragmatiska. Entreprenörer som söker olika tillstånd för att expandera eller öppna ny verksamhet kan ibland fastna i en administrativ loop där ärendet bollas mellan olika kommunala aktörer och myndigheter. Ett problem som många industriföretagare specifikt anger är att miljötillstånd för nya industrifastigheter drar ut på tiden samtidigt som affärsmöjligheterna är mycket goda för t.ex. export till växande ekonomier. Detta kostar företagen pengar och samhället skatteintäkter och arbetstillfällen som vida överstiger kostnaden för ett erforderligt antal handläggare. Vi menar att dessa handläggare måste bli fler och ska arbeta proaktivt och behjälpligt gentemot företag som vill expandera. Vi anser därför i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:900 (SD) att det bör införas en servicepott för att förenkla olika myndigheters handläggning av tillståndsärenden. Vidare vill vi i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:921 (SD) att myndigheter när de upprättat mål för handläggningstider också ska ta fram strategier för hur man kommer till rätta med de mest kostsamma handläggningsköerna för att på så sätt erbjuda företagen mer rimliga handläggningstider. För att ge livsvetenskaperna konkurrenskraftiga villkor gentemot omvärlden menar vi i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:913 (SD) att regeringen bör se över regelförenklingar på området. För svenskbaserade livsvetenskapsföretag innebär regelbördan kostnader och administration som tar fokus från företagens egentliga verksamhet. Förutom den uppenbara risken för företagsflyttar och uteblivna investeringar i Sverige så drabbar dessa merkostnader i förlängningen hela samhället då de hämmar jobbskapande och tillväxt. Det är därför av största vikt att man eftersträvar förenklingar och tar bort onödiga regleringar där konsekvenserna inte motsvarar nyttan samt att nya och förändrade regler är kostnadseffektiva. Med det ovan anförda tillstyrker vi motionerna 2017/18:900 (SD), 2017/18:913 (SD) och 2017/18:921 (SD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

39. Övrigt om regelförenkling, punkt 20 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 6 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 14 och avslår motionerna

2017/18:466 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 17,

2017/18:913 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 5,

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 5 i denna del,

2017/18:1064 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:1260 av Finn Bengtsson (M),

2017/18:1326 av Edward Riedl (M) yrkande 1,

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1611 av Jörgen Warborn (M),

2017/18:1994 av Sten Bergheden (M),

2017/18:1995 av Sten Bergheden (M),

2017/18:2040 av Dennis Dioukarev (SD),

2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,

2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S) yrkandena 2 och 3,

2017/18:2167 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 3,

2017/18:2274 av Jan Ericson och Maria Plass (båda M),

2017/18:2483 av Marta Obminska (M),

2017/18:2511 av Amir Adan (M),

2017/18:2588 av Lotta Olsson (M),

2017/18:2796 av Ida Drougge (M),

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 i denna del och

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Småföretag och mikroföretag runt om i landet får i dag lägga mycket arbete på administrativa uppgifter som är kopplade till krångliga byråkratiska regler. För en företagare som inte har någon anställd innebär det att mycket tid försvinner från den ordinarie verksamheten. För att förbättra och förenkla företagandet i hela landet anser jag bl.a. att mikroföretagande inledningsvis bör kunna ske med ett minimum av kraftigt förenklade regler. Jag menar vidare att fler regleringar måste ha solnedgångsklausuler och att nya kostnadsdrivande regler bör kompenseras av regellättnader som minskar kostnaderna än mer, med principen ”en regel in – en regel ut”. Uppgiftsinlämning till myndigheter ska bara behöva ske en gång, till ett ställe. Tillämpningen av regleringar och föreskrifter för företag bör kunna omprövas om det går att påvisa att en annan, mindre kostnadskrävande, tillämpning uppnått likvärdiga resultat. Jag anser

således att regelbördan för småföretag och mikroföretag bör minskas kraftigt. Motionerna 2017/18:3788 (C) och 2017/18:3855 (C) tillstyrks därmed i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

40. Stärka svensk besöksnäring, punkt 21 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3410 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 14.

Ställningstagande

Besöksnäringen är Sveriges största tjänsteexportnäring i form av utländska turisternas konsumtion i Sverige. Enligt Tillväxtverket ökade Sveriges turisms totala exportvärde 2016 med 12,7 procent och uppgick till 120 miljarder kronor. Med fler besökare, ökat antal internationella möten förlagda i Sverige och utvecklade turistmål från norr till söder kan det skapas fler arbetstillfällen och Sveriges tillväxt kan öka. För att fortsätta att stärka svensk besöksnäring är det viktigt att Visit Sweden fortsätter att arbeta för att på utländska marknader attrahera utländska besökare till Sverige. Många besökare från andra kontinenter reser gärna till Skandinavien för att uppleva huvudstäderna eller naturen. Besöksnäringen skulle därför tjäna på att ha en gemensam standard för sina kvalitetsmått. Att stärka och synliggöra besöksnäringens kvalitet genom märkning som t.ex. Swedish Welcome för att visa på gott bemötande, miljöarbete och socialt tänkande kan ytterligare stärka svensk besöksnäring. En sådan märkning skulle med fördel kunna användas gemensamt med de övriga nordiska länderna.

Riksdagen bör därför ställa sig bakom vad vi här har anfört och tillkännage för regeringen att den svenska besöksnäringen behöver fortsätta att stärkas för att öka Sveriges attraktivitet som turistmål. Därmed blir motion 2017/18:3410 (M, C, L, KD) tillgodosedd i berörd del och den tillstyrks.

41. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (M)

av Lars Hjälmared (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3418 av Lars Hjälmared m.fl. (M) yrkandena 1, 3, 4 och 6–8 samt avslår motionerna

2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S),

2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S),

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1513 av Lars Beckman (M),

2017/18:2019 av Maria Plass (M),

2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M),

2017/18:2877 av Edward Riedl (M),

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 17 och 18,

2017/18:3197 av Saila Quicklund (M),

2017/18:3364 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 19 och 20 samt

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 23.

Ställningstagande

Svensk besöksnäring har det senaste decenniet utvecklats positivt, men mer kan göras för att främja en fortsatt positiv utveckling. Sverige kan t.ex. bli bättre på att använda sig av det rika kulturarv och landets natur i marknadsföring gentemot både utländska och inhemska turister. Även möjligheterna med mer nischad turism med olika upplevelseresor såsom stadsturism, ekoturism, cykelturism, vandring m.m. bör ses över. En annan del av besöksnäringen som vi anser behöver uppmärksammas och utvecklas är tyst turism, där Sverige, i motsats till många andra länder, har en fantastisk rikedom på platser och områden där det är riktigt tyst.

Sverige kan också göra mer för att locka till sig företagskonferenser och branschorganisationers kongresser såväl som vissa idrottsarrangemang och kulturevenemang eftersom värdskap för olika idrotts-, kultur-, företags- och branschevenemang exponerar Sverige för omvärlden och leder till fler utländska turister. Vi anser därför att regeringen bör utveckla en samlad

besöksnäringstrategi för att få maximal utväxling på de svenska förutsättningarna.

För att främja den positiva utvecklingen inom svensk besöksnäring vill vi också inom ramen för Visit Swedens uppdrag att bolaget tillsammans med relevanta organisationer stärker och utvecklar Sverige bilden för att locka fler turister och evenemang till Sverige. Vi anser att Visit Sweden även bör få i uppdrag att se över samt ha ett helhetsperspektiv gällande vad som finns på lokal, regional och nationell nivå i relation till marknadsföringen och låta tekniska lösningar såsom appar bli vägledande för att locka turism till sevärdheter, boenden och matupplevelser.

Jämfört med andra länder har Tillväxtverket en snävare roll och ett mer avgränsat uppdrag när det gäller turismutvecklingen. Vi anser att det är angeläget att se över Tillväxtverkets roll i samverkan med andra myndigheter och Visit Sweden för att få fram den bästa möjliga organisationen för att främja besöksnäringen. Önskvärt vore också en plattform där goda exempel kan delas för att spridas så att de regionala turistorganisationerna får den stöttning de behöver för att kunna fullgöra ett gott arbete.

Därtill vill vi framhålla att camping är en näring som tar ett stort ansvar när det gäller att ge ungdomar det första jobbet och som är en av de allra största turistaktiviteterna i Sverige med fortsatt växande intresse. Vi anser att branschen behöver få bättre förutsättningar för att kunna utvecklas och nå sin fulla potential. Därför vill vi underlätta för campingverksamheter att kunna verka längre tid under året med en enklare tillståndsgivning och större möjligheter att anpassa verksamheterna till säsongerna. Starkt säsongsbetonade orter bör få möjlighet att kunna vara verksamma även under andra årstider, exempelvis skidorter som får möjlighet att rikta in sig på fjällvandring och ekoturism under sommarmånaderna. Därför bör en översyn göras av de regler som hindrar campingverksamheterna att utvecklas, exempelvis genom att se över delar av miljölagstiftningen och plan- och bygglagen för att få en bättre anpassning när det gäller t.ex. campingreservat och enklare villkor för uppställning av villavagnar.

Vi vill vidare framhålla att de investeringar som görs för en stärkt besöksnäring måste genomsyras av effektivitet och utväxling utifrån väl underbyggda analyser, bra genomföranden samt uppföljning och utvärdering för att besöksnäringen ska bli hållbar och långsiktigt bärkraftig. Vi vill därför att effekterna av statens samlade besöksfrämjande utvärderas. Med det ovan sagda anser vi att riksdagen bör uppmana regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här har anfört. Därmed tillstyrks motion 2017/18:3418 (M) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

42. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 23 och avslår motionerna

2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S),

2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S),

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1513 av Lars Beckman (M),

2017/18:2019 av Maria Plass (M),

2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M),

2017/18:2877 av Edward Riedl (M),

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 17 och 18,

2017/18:3197 av Saila Quicklund (M),

2017/18:3364 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:3418 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 3, 4 och 6–8 samt

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 19 och 20.

Ställningstagande

Svensk turism har haft en positiv utveckling under de senaste åren. Goda boendemiljöer och natur- och kulturvärden uppskattas både av svenskar och av besökare från andra länder. För att Sverige ska fortsätta att utvecklas som turistland behövs en kvalitativ utveckling av nya och befintliga destinationer liksom en förstärkning av marknadsföringsinsatserna. Besöksnäringen är en sysselsättningsmotor som skapar jobb över hela landet för bl.a. nya svenskar, ungdomar och personer som saknar högre utbildning. Därför är det viktigt att identifiera och presentera incitament så att företag kan växa och anställa fler. Eftersom många av besöksnäringens företag är små eller medelstora är det bl.a. viktigt att ge dem rätt förutsättningar för att anställa. Jag anser att mer kan göras för att främja besöksnäringen och förordar därför ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning som identifierar och presenterar incitament som förenklar för företag att växa och anställa inom turist- och besöksnäringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:3855 (C) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

43. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (V)

av Birger Lahti (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 17 och 18 samt avslår motionerna

2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S),

2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S),

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1513 av Lars Beckman (M),

2017/18:2019 av Maria Plass (M),

2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M),

2017/18:2877 av Edward Riedl (M),

2017/18:3197 av Saila Quicklund (M),

2017/18:3364 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:3418 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 3, 4 och 6–8,

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 19 och 20 samt

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 23.

Ställningstagande

För att utveckla den svenska besöksnäringen menar jag att staten i samarbete med kommuner, föreningar och företag bör ta ett ökat ansvar för att locka besökare till hela Sverige. Regeringen bör därför lägga fram ett förslag till samverkansprogram för turistnäringen för att stärka näringen och bidra till säsongförlängning.

Vidare vill jag framhålla att många kommuner, särskilt landsbygdskommuner, gör stora ekonomiska satsningar för att få fler turister. Även om turismen ökar i en kommun blir inte alltid det ekonomiska utfallet positivt. Intäkterna hamnar i stället ofta hos privata aktörer som äger boendeanläggningar och andra verksamheter, vilka många gånger är bosatta långt utanför kommunen. Samtidigt faller turismens kostnader på kommunen som t.ex. sophantering och vatten och avlopp. På många håll i Europa och i övriga världen utfärdar kommunen en lokal avgift för den som övernattar i kommunen. Det innebär att förutom att som gäst betala hotellägaren för

sängen, betalar man också en liten avgift till kommunen för den allmänna service man får del av. På många platser i Europa är avgiften 1 euro per gästnatt, alltså knappt 10 kronor. Regeringen bör utreda möjligheten till att införa lokala bäddavgifter. Enligt min mening bör sådana avgifter vara frivilliga för kommunen att införa och de enskilda kommunerna ska själva kunna bestämma avgiftens storlek för att på det sättet lägga makten över den lokala turismnäringens utveckling hos lokala beslutsfattare.

Jag anser att riksdagen bör ställa sig bakom det anförda och tillkännage det för regeringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:2941 (V) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

44. Övrigt om besöksnäringen, punkt 22 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 19 och 20 samt avslår motionerna

2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S),

2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S),

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkandena 1 och 4,

2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C),

2017/18:1513 av Lars Beckman (M),

2017/18:2019 av Maria Plass (M),

2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M),

2017/18:2877 av Edward Riedl (M),

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 17 och 18,

2017/18:3197 av Saila Quicklund (M),

2017/18:3364 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2017/18:3418 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1, 3, 4 och 6–8 samt

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 23.

Ställningstagande

Jag menar att mer kan göras för att sprida kunskap om det innovativa Sverige och stimulera till möten, evenemang och kongresser i Sverige. Bland annat kan regeringen uppdraga åt statliga aktörer att verka för att internationella forskar- och innovationsmöten, nätverksmöten, kongresser m.m. ska

genomföras. Även kommuner, landsting och regioner kan bidra till ett ökat antal möten och evenemang genom att anställda, förtroendevalda och civilsamhället i sina respektive nätverk bjuder in organisationer och andra nätverk att hålla såväl regionala, nationella som internationella möten på hemmaplan. Vidare anser jag att Visit Swedens uppdrag bör utökas för att i högre grad bearbeta utländska marknader i syfte att få fler möten, kongresser och evenemang till Sverige. Jag anser att riksdagen bör tillkännage detta för regeringen. Därmed tillstyrks motion 2017/18:3747 (KD) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

45. Kulturella och kreativa näringar, punkt 23 (M, C, L, KD)

av Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3068 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Som framhålls i motion 2017/18:3068 (M, C, L, KD) bidrar kulturen genom de kulturella och kreativa näringarna till jobb och tillväxt. Med begreppet kulturella och kreativa näringar avses verksamheter inom arkitektur, design, film och foto, konst, litteratur, media, mode, musik, måltider, scenkonst och upplevelsebaserat lärande. De kulturella och kreativa näringarna bidrar även till att främja den svenska besöksnäringen genom att locka besökare som äter, handlar och turistar, vilket i sin tur skapar jobb och bidrar till ökad tillväxt.

Vi förordar därför, i linje med vad som förespråkas i den nämnda motionen, ett tillkännagivande om att förutsättningarna för de kulturella och kreativa näringarna att växa bör utvärderas och att utvärderingen bör ligga till grund för att en nationell strategi för dessa näringar tas fram. Därmed blir motion 2017/18:3068 (M, C, L, KD) tillgodosedd i berörda delar.

46. Skogsnäringen, punkt 24 (M, C, L, KD)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M), Helena Lindahl (C), Maria Weimer (L), Penilla Gunther (KD) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3420 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 12 och avslår motionerna

2017/18:945 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 5 och

2017/18:2310 av Pål Jonson (M).

Ställningstagande

Skogsnäringen är viktig för den svenska ekonomin vad gäller sysselsättning, export, omsättning och förädlingsvärde. Skogen har också en central roll i utvecklingen mot ett hållbart och biobaserat samhälle. Det är därför av stor vikt att skogsindustrin får rätt förutsättningar för att kunna utvecklas på lång sikt och att man inte försvårar spelreglerna för näringen.

Vi förordar därför i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3420 (M, C, L, KD) att riksdagen genom ett tillkännagivande tydliggör för regeringen att den svenska skogsnäringens betydelse måste erkännas och att dess näringsförutsättningar inte försvåras. Därmed tillstyrker vi motion 2017/18:3420 (M, C, L, KD) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

47. Övriga näringsgrenar, punkt 25 (M)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Sofia Fölster (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 39,

2017/18:3407 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 samt

2017/18:3670 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 1 och 8 samt

avslår motionerna
2017/18:131 av Said Abdu (L),
2017/18:134 av Said Abdu (L),
2017/18:155 av Said Abdu (L),
2017/18:587 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),
2017/18:740 av Niklas Karlsson (S) yrkande 1,
2017/18:925 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD),
2017/18:2705 av Jenny Petersson (M) yrkandena 1 och 2 samt
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 34.

Ställningstagande

Livsvetenskap är en viktig näring som genererar stora exportintäkter, skapar sysselsättning och har betydelse för Sveriges ställning som forsknings- och kunskapsnation. Dock är ledtiderna från initialskede till brukbart resultat mycket långa. Livsvetenskapsforskningen kräver omfattande resurser i form av tid och pengar varför det är angeläget att nå fram till framgångsrik kommersialisering i högre grad än i dag. Långsiktig kvalitet, tillgång till sjukvårdens resurser och attraktiva förutsättningar vad gäller kompetensförsörjning och näringsvillkor är därför av yttersta vikt för livsvetenskap och medicinteknik. Vi anser därför, i likhet med vad som anförs i motion 2017/18:3407 (M), att svenska forskningskluster och innovationsmiljöer som ger långsiktig förutsägbarhet för FoU inom livsvetenskap är nyckelfaktorer som måste främjas. Även samverkan över disciplingränserna behövs och bör därför stimuleras. Utöver konkurrenskraftiga villkor behöver näringen möta ett företagsklimat som signalerar en tydlig ambition att underlätta för etableringar i Sverige. Denna kapacitetsstarka verksamhet söker sig till internationella miljöer med låg grad av byråkrati. Vi anser därför i likhet med vad som anförs i den nämnda motionen att nödvändiga och relevanta regelförenklingar bör genomföras för att ge internationellt konkurrenskraftiga villkor för näringarna livsvetenskap, informations- och kommunikationsteknik samt medicinteknik.

Vidare vill vi framhålla behovet av åtgärder för att Sverige ska bli världens bästa land för delningsekonomin. Den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. Sverige har goda möjligheter att leda utvecklingen tack vare ett teknikvänligt samhälle och en hög grad av digitalisering.

Vi anser dock att regeringens politik för delningsekonomin är verkningslös. I direktiven till utredningen Delningsekonomi på användarnas villkor förbjöd regeringen förslag till författningsändringar. I april 2017 konstaterade utredningen att delningsekonomin i Sverige ännu befinner sig i ett tidigt skede. Trots detta föreslår utredningen endast en mindre uppföljning av utvecklingen på området. Det är i det tidiga skedet möjligheten är som störst att forma

framtiden, och politiken behöver därför vara framåtblickande och underlätta för delningsekonomin att utvecklas. Sverige bör därför välkomna delningsekonomin och i linje med vad som förordas i motion 2017/18:3670 (M) bör riksdagen genom ett tillkännagivande tydliggöra att regelverk ska förenklas och anpassas till ett digitaliserat och delande samhälle. Vidare bör regeringen genomföra separata utredningar i berörda branscher för att släppa in digitalisering och delningsekonomin på ett ansvarsfullt och för branscherna välanpassat sätt.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker vi motionerna 2017/18:3405 (M), 2017/18:3407 (M) och 2017/18:3670 (M) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

48. Övriga näringsgrenar, punkt 25 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:925 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD),

bifaller delvis motion

2017/18:587 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) och
avslår motionerna

2017/18:131 av Said Abdu (L),

2017/18:134 av Said Abdu (L),

2017/18:155 av Said Abdu (L),

2017/18:740 av Niklas Karlsson (S) yrkande 1,

2017/18:2705 av Jenny Petersson (M) yrkandena 1 och 2,

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 39,

2017/18:3407 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,

2017/18:3670 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 1 och 8 samt

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 34.

Ställningstagande

Den tekniska utvecklingen, nya konsumtionsmönster och den ökade användningen av s.k. molntjänster kräver alltmer kapacitet för lagring av data. Många nya datacenter och centraler för lagring av digital information kommer att etableras runt om i världen de närmaste åren. Enligt bedömningar handlar det om uppemot 700 nya centraler före 2020, varav 200 troligen hamnar i Europa.

Vi vill framhålla att Sverige har många konkurrensfördelar för att locka till sig etableringar av denna typ av verksamhet. Kallt klimat, god tillgång på utbildad personal, en bra it-infrastruktur med stor kapacitet, solida geologiska förhållanden och en stabil kraftförsörjning gör att Sverige står sig väl i en internationell konkurrens.

Utöver att det i Sverige självklart ska finnas goda förutsättningar för att driva företag är det av vikt att regeringen tar ett samlat grepp för att jobba med de konkurrensfördelar som Sverige har när det handlar om etableringar av datacenter. Regeringen bör därför ta fram en nationell strategi som kanaliserar dessa fördelar för att öka chanserna till nyetablering av datacenter i Sverige.

Därmed tillstyrks motion 2017/18:925 (SD). I den mån motion 2017/18:587 (S) sammanfaller med det ovan anförda bifaller vi även den. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

49. Övriga näringsgrenar, punkt 25 (KD)

av Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 34 och avslår motionerna 2017/18:131 av Said Abdu (L), 2017/18:134 av Said Abdu (L), 2017/18:155 av Said Abdu (L), 2017/18:587 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S), 2017/18:740 av Niklas Karlsson (S) yrkande 1, 2017/18:925 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD), 2017/18:2705 av Jenny Petersson (M) yrkandena 1 och 2, 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 39, 2017/18:3407 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 samt 2017/18:3670 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 1 och 8.

Ställningstagande

Innovativa företag och företag med högt teknik- och kunskapsinnehåll har en annorlunda utvecklingsprocess jämfört med många andra företag. Utvecklingsprocesserna är ibland mycket långa när det gäller livsvetenskapsforskning som bl.a. omfattar utveckling av läkemedel, diagnostik och medicinteknik, och de kräver långsiktig finansiering. Sveriges livsvetenskapsinkubatorer lyfte i en rapport 2016 fram de särskilda utmaningar

som möter utvecklingsprocesser och finansiering inom livsvetenskap i Sverige.

Tillväxtanalys presenterade våren 2017 rapporten Towards a Swedish megafund for life science innovation. Den visar på hur en svensk fond, genom att applicera särskilda finansieringstekniker, skulle kunna skapa tillfredsställande finansiering för uppstartsföretag i de tidiga skedena. I rapporten framhåller Tillväxtanalys bl.a. att Sverige har en stark tradition och kompetens inom alla segment av livsvetenskap men att tillflödet av riskkapital i de tidiga skedena minskat under de senaste decennierna, vilket hämmat utvecklingen av nya livsvetenskapsföretag. Jag förordar därför ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda möjligheten att skapa en megafond för livsvetenskap som kapitaliseras genom investeringar i både ägarandelar och obligationer.

Därmed tillstyrks motion 2017/18:3747 (KD) i den berörda delen. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:131 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att tillsätta en tvärvetenskaplig utredning/kommission med syftet att samla erfarenheter och kunskaper från tidigare betydande branscher i Sverige om varför dessa branscher har tynat bort, varefter erfarenheterna och kunskaperna transformeras in i nu betydande och kommande svenska branscher för att dessa inte ska gå samma öde till mötes, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:134 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att tillsätta en utredning med uppdraget att genomföra en översyn av hur den svenska klockindustrin kan stärkas med avseende på utbildning, design, tillverkning och export och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:155 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för bättre förutsättningar för miljövänliga företag att hjälpa kommuner, regioner och landsting med att lösa frågan om rent dricksvatten och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:157 av Said Abdu (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja Ung Företagsamhet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:201 av Thomas Finnborg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn för att förbättra förutsättningarna för industriföretag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärdomar från it-tjänsteföretagens arbete med bostadsförsörjning och myndighetskontakter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:236 av Anders Åkesson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast inleda arbetet med en nationell handlingsplan för att utveckla den kooperativa företagsformen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:466 av Finn Bengtsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en ändring av reglerna om Bolagsverkets skyldighet att granska och hantera aktiebolags årsredovisningar i syfte att motverka grov organiserad brottslighetens framfart i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:539 av Dennis Dioukarev (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett starta-egget-lån för unga vuxna och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:545 av Dennis Dioukarev (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en marknadskompletterande riskkapitalfond med uppgift att kommersialisera svenska innovationer och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:551 av Jan Björklund m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det statliga riskkapitalet ska vara tillgängligt för investeringar i hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:587 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att forma en nationell strategi för att främja investeringar inom datacenter och satsa på forskning inom datacenter och big data och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:609 av Niklas Karlsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla företag verksamma i Sverige ska vara registrerade i Sverige samt ha en juridiskt ansvarig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anmälnings- och registreringsplikt även ska gälla enskilda utländska näringsidkare som vill bedriva verksamhet i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:740 av Niklas Karlsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svensk marinteknisk industri i världsklass och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:826 av Pia Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om aktiv näringspolitik och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:900 av Josef Fransson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en industristrategi och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att industriföretag på avfolkningsorter bör ges riktade satsningar för att få hjälp att expandera och utveckla sina verksamheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en bortre tidsgräns för tillståndsansökningar och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en servicepott för att förenkla olika myndigheters handläggning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:909 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda hur Sverige kan underlätta företagsforskning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:913 av Josef Fransson m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingar för att ge livsvetenskaperna konkurrenskraftiga villkor gentemot omvärlden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelbundet följa upp att offentliga säljverksamheter inte ger en osund konkurrens gentemot det privata näringslivet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:919 av Josef Fransson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inriktningen för den statliga riskkapitalfinansieringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om expansionslån i avfolkningsorter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta det statligt ägda företaget Almi Företagspartner AB i större omfattning bjuda in allmänheten att investera i de företag man avser att investera i och som därmed medför rätt till investeraravdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:921 av Josef Fransson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Regelrådet från Tillväxtverket till Statsrådsberedningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att systematisera regeringens och förvaltningsmyndigheternas arbete med regelförenkling och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en stoppfunktion för regler med bristfällig konsekvensutredning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera förordningen (2007:1244) om konsekvensutredningar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statens myndigheter ska identifiera samt upprätta mål och strategier för de mest kostsamma handläggningstiderna för företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:923 av Josef Fransson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om näringspolitikens inriktning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:925 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utarbeta en nationell strategi för etableringar av datacenter i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:932 av Johan Nissinen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behöver göras en konkurrensöversyn och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:945 av Ola Johansson m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja en inhemsk träindustri med träförädling i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:969 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera systemet med s.k. innovationscheckar i syfte att underlätta för småföretagen att få tillgång till kapital och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1014 av Cecilie Tenfjord-Toftby (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av konsekvensutredningarna för att se till att de håller hög kvalitet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1022 av Désirée Pethrus (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att systematiskt under lagstiftningsprocesser analysera och utvärdera hur föreslagna reformer påverkar företagande i form av regelkrångel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att identifiera personer med erfarenhet av och vilja till entreprenörskap redan i asylsökandefasen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillgängliggöra information om företagande på fler språk och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta särskilda företagsrådgivare för nyanlända i kommunerna samt tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1023 av Désirée Pethrus (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den tidigare alliansregeringens ambassadörsprojekt för kvinnors företagande bör återupptas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att stödja fler kvinnor inom den offentliga sektorn att starta eget och visa på det positiva med entreprenörskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnors möjlighet att bedriva företag inom välfärdssektorn inte ska begränsas och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1061 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av insatser för att underlätta besöksnäringens utveckling och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1064 av Dennis Dioukarev (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att eget utträde ska vara kostnadsfritt hos Bolagsverket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1074 av Björn Wiechel och Isak From (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en hållbar och konkurrenskraftig industri i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1091 av Marie Olsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regional översyn av Sveriges inkubatorer och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1094 av Marianne Pettersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ytterligare stärka besöksnäringen i linje med det som är angivet i motionen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1100 av Rikard Larsson och Niklas Karlsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för en nationell eventstrategi och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1207 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett konkurrenskraftsmål och ett konkurrenskraftsindex som mäter konkurrenskraften på alla relevanta områden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av konkurrenskraften inom turistnäringen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning gällande besöksnäringens behov inför en kommande turismproposition och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1217 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utveckla nya möjligheter att stärka utvecklingen av besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1240 av Margareta Cederfelt och Saila Quicklund (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa förutsättningar för att antalet kvinnliga innovatörer ska öka och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1260 av Finn Bengtsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska regelbördan för företagare genom att i ökad omfattning stimulera införandet av s.k. solnedgångsparagrafer och en regleringsgiljotin och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1322 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bidrag och lån som kan sökas av uppfinnare och innovatörer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Almi, Tillväxtverket och Vinnova bör få ett utvidgat uppdrag att stimulera nätverksbyggande speciellt inriktat mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Almi, Tillväxtverket och Vinnova bör ges i uppdrag att eftersträva en jämnare könsfördelning vid rekrytering av rådgivare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1326 av Edward Riedl (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att förbättra regelverken för småföretag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tillväxtverket bör prioritera satsningar på Drivhuset och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhuset ska verka för att etableras på fler orter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1487 av Helena Lindahl och Peter Helander (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en sammanhållen handlingsplan för att kontinuerligt driva regelförbättringen, utveckla densamma samt återkommande redovisa arbetet till riksdagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya regler alltid ska genomgå konsekvensutredningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka Regelrådet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en process för att undvika överimplementering (gold-plating) av EU-rätt i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1511 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre samverkan mellan organisationer i samband med nyföretagande och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1512 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statlig osund konkurrens och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1513 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samverkan mellan det privata och offentliga för att uppnå en bättre turistnäring och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1514 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utrikesfödda företagares betydelse för Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1517 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad stöd för innovatörer och uppfinnare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1611 av Jörgen Warborn (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införande av solnedgångsparagrafer och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1615 av Jörgen Warborn (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Regelrådets mandat och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1633 av Johan Nissinen och Markus Wiechel (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bilda en företagsfond för ungdomar och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1788 av Kristina Yngwe (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera exempelvis arbetsrätt och skattelagstiftning för att underlätta för den nya digitala ekonomi som växer fram, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:1794 av Lars Mejern Larsson m.fl. (S):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av satsningar på olika företagsformer och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1951 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utreda en utveckling av mikrolån för att underlätta etableringen av fler företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1958 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta upp konkreta mål för att andelen kvinnliga företagare i Sverige ska öka och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1960 av Mats Green (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Nyföretagarcentrum Sverige bör prioriteras så att ytterligare informations- och rådgivningsinsatser för start av eget företag så att den nationella och lokala strukturen kan göras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Almi Företagspartner AB:s kompletterande roll samt samverkansuppdrag

vad gäller andra aktörer bör förstärkas och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1978 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa företagslotsar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till en översyn av Almilånen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1979 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till en kontinuerlig jämförelse och översyn av branschspecifika kostnader och regler i Sverige och våra konkurrentländer så att Sverige inte förlorar konkurrenskraft och arbetstillfällena, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:1994 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att premiera skötsamma företagare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1995 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge dispenser vid start av företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2019 av Maria Plass (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om certifiering av ekoturism och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2020 av Jörgen Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det svenska näringslivets villkor och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2022 av Jörgen Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättvisa villkor för företagare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2040 av Dennis Dioukarev (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nystartade företag bör få skjuta upp sina avgifter till Bolagsverket under de två första verksamhetsåren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:2057 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en småföretagarombudsman och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2059 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företagare som lämnat in felaktiga eller försenade uppgifter enbart ska beläggas med administrativ avgift om felet inte begåtts uppsåtligt eller för egen vinnings skull, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bredda Regelrådets mandat och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om processen i samband med att nya regler som påverkar småföretagare antas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:2155 av Mathias Tegnér (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av konsekvensutredningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta införande av ett register för företagsdata och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om implementering av EU-direktiv och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2167 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att utvärdera huruvida Tillväxtverkets utbildning om gold-plating har haft effekt på verksamheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU gör en jämförande granskning av implementeringen och efterlevnaden av EU-direktiv som rör näringsverksamhet i allmänhet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2274 av Jan Ericson och Maria Plass (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetet med regelförenkling för näringslivet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2310 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidareutveckla skogsnäringen i Värmland och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2437 av Fredrik Christensson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en strategi för mer innovationsvänlig lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2483 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbete med regelförenklingar för företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2508 av Ann-Britt Åsebol (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi för idrotts- och kulturevenemang och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2511 av Amir Adan (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda Bolagsverkets administrativa noteringar i handelsbolagsregistret så att delägare som är bosatta inom EES registreras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:2588 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklade myndighetskontakter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2628 av Lennart Axelsson m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över behovet av att ge arbetsintegrerade sociala företag samma tillgång till företagsrådgivning och kompetensutveckling som andra småföretag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över förutsättningarna för kapitalförsörjning för att bättre svara mot arbetsintegrerade sociala företags särskilda behov och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2705 av Jenny Petersson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja klimatet för life science-sektorn i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka styrmedel som kan användas för att i än högre grad främja life science inom näringslivet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2796 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en regleringsgiljotinsprocess och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverket kring företagande måste förenklas så att fler nyanlända enkelt kan starta och driva företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2877 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att främja turismen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2941 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de statliga aktörerna bättre än i dag behöver visa var deras investeringar sker, om de främst sker i städerna eller på landsbygden, och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen för att stärka näringen och bidra till säsongsförlängning och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att införa lokala bäddavgifter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2962 av Valter Mutth m.fl. (MP):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera helt eller delvis medarbetarägda företag och utreda vad som skulle krävas för att få till stånd ett ESOP-liknande system i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3068 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera arbetet för kulturella och kreativa näringar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi för kulturella och kreativa näringar och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3161 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka tillgången till riskkapital och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3197 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt stärka förutsättningarna för svensk turism- och besöksnäring och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3212 av Ewa Thalén Finné m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att s.k. mikroföretag bör undantas från en del administration och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om implementering av EU-beslut och svensk konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3230 av Michael Svensson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta en fond för sociala företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3244 av Erik Bengtzboe (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur Regelrådets arbete kan effektiviseras med målet att ytterligare underlätta för svenska företag att växa, anställa och exportera varor och tjänster och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3274 av Mikael Jansson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vinsterna från de statliga kasinona bör placeras i ett riskkapitalbolag och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att andelar i riskkapitalbolaget ska säljas till svenska medborgare med avdragsrätt för köpeskillingarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) ska placera kapitalet i det nya statliga bolaget i svenska lovande innovationer och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3364 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till en översyn av turistföretagens villkor och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det statliga riskkapitalet i större utsträckning ska användas i fond-i-fond-lösning tillsammans med privat riskkapital för att öka det privata riskkapitalet i tidiga faser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla former för att stimulera det privata riskkapitalet att, oberoende av statliga insatser, komma in tidigare i investeringskedjan och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagen om osund konkurrens och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de olika företagsstöden ska renodlas, förtydligas och effektutvärderas samt att företagsstödgivande myndigheter bör formulera mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att identifiera och röja hinder för kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka andelen kvinnor som driver företag och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda och återkomma till riksdagen med en översyn av vilka lagar och förordningar och regelundantag som behöver förändras för att nyanlända snabbare och enklare ska kunna etablera företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverk ska förenklas och anpassas till ett digitaliserat och delande samhälle och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3406 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur villkoren för industri och konkurrenskraft kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en benchmarking mellan länders skatter, regler och kostnader inom respektive bransch för att Sverige fortsatt ska kunna ligga i världstoppen när det gäller företagsamhet och konkurrensvillkor och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3407 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja forskningskluster och innovationsmiljöer som ger långsiktig förutsägbarhet för forskning och utveckling inom life science i Sverige och att tillse förbättrade möjligheter att kunna utveckla forskningsresultat till nya produkter och tjänster, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra nödvändiga och relevanta regelförenklingar för att ge life science-, ICT- och medteknäringen konkurrenskraftiga villkor gentemot omvärlden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3408 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta uppgiftslämning för företag genom "en dörr in" och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om myndigheters handläggningstider och kommunala tillsynsavgifter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resursanvändningen inom statliga myndigheter samt utförandet av de näringslivsfrämjande åtgärderna genom privata kvalitetssäkrade aktörer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konsekvensutredningar, Regelrådet, en årlig skrivelse från regeringen till riksdagen om regelförenklingar, regelförenklingsuppdrag i regleringsbrev, implementering av EU-beslut och svensk konkurrenskraft, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3409 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att särskild hänsyn tas till befintliga statliga riskkapitalbolags geografiska och branschspecifika kompetenser i

förändringen av det statliga riskkapitalet och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta uppgiftslämning för företag genom "en dörr in" och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3410 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta stärka svensk besöksnäring för att öka Sveriges attraktivitet som turistmål och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3411 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det statliga riskkapitalet ska vara tillgängligt för investeringar i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3412 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av initiativ för att fortsätta att synliggöra och stärka möjligheterna för kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör skapa förutsättningar för en bättre överblick över stöden till näringslivet och deras effekter och samhällsnytta och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se till att alla stödgivande myndigheter formulerar mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen där det är möjligt bör se till att stödgivande myndigheter planerar utvärderingar av program redan i samband med planerna för programmen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att oberoende effektutvärdering av statliga stöd till innovation och företagande bör vara normen för stödgivande myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka ambitionerna och incitamenten för att locka fram privat riskkapital och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3416 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska prioritera arbetet med regelförenklingar för företag och kontinuerligt redovisa för riksdagen hur arbetet fortlöper, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta uppgiftslämning för företag genom "en dörr in" och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter ska ha borte tidsgränser för handläggning av ärenden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur Regelrådet kan stärkas i sitt arbete och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3417 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare utveckla förutsättningar för att Sverige långsiktigt ska vara världsledande inom digitalisering och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillse att myndigheter i ökad utsträckning ska använda sig av innovationstävlingar för att bemöta angelägna samhällsproblem och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av stödsystemet som också omfattar entreprenörskap utanför den akademiska sektorn och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det vidare arbetet med innovationsstrategin bör ta sikte på att finna lösningar på samhällsutmaningar och de möjligheter som dessa kan ge, i stället för att peka ut specifika sektorer eller branscher, och att fokusera stödsystemen främst på idéerna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3418 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftsamla kring en nationell strategi för landets besöksnäring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över Tillväxtverkets roll kopplat till myndigheter och Visit Sweden inom området besöksnäring och turism och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en samlad översyn av regler och villkor för camping i syfte att skapa fler

- arbetstillfällen inom denna näring under en utökad säsong och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna på nya marknader med tyst turism, kulturturism, stadsturism och digital tillgänglighet för besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.
 7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras av miljölagstiftningen samt plan- och bygglagen för en bättre anpassning vad gäller t.ex. campingreservat och enklare villkor för uppställning av villavagnar och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att effektutvärdera statens samlade besöksfrämjande och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3420 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en garanti så att företag bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheterna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera och effektivisera det statliga riskkapitalet så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna betydelsen av den svenska skogsnäringen och att inte försvåra dess näringsförutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3431 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Kriminalvården och privata företag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3456 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att berörda myndigheter bör uppdras att ta fram förslag på åtgärder för att underlätta generationsskiften för företag och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur offentliga medel för att främja företagande gynnar män respektive kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om i vilka former staten kan

underlätta för arbetstagarägda företag samt arbetstagarövertagande av hotad produktion och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3613 av Said Abdu m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna ska kartlägga snedvriden konkurrens mellan kommunen och privata företag i syfte att undanröja sådan och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3621 av Larry Söder (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att starta en utredning i syfte att undersöka möjligheten att varje kommun åläggs att genomföra ett näringslivsbokslut en gång per år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3670 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverk ska förenklas och anpassas till ett digitaliserat och delande samhälle och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra separata utredningar i berörda branscher i syfte att släppa in digitalisering och delningsekonomin på ett ansvarsfullt och för branscherna välanpassat sätt och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det enklare för fler att bli företagare och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3723 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att före den 1 juli 2018 meddela riksdagen vad regeringen avser göra för att öka takten i regelförenklingsarbetet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda Regelrådets organisatoriska placering och uppdrag och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att säkerställa kvaliteten i konsekvensanalyser och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3741 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla regioner i landet ska arbeta strategiskt med utveckling av den sociala ekonomin och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av innovationssystemet med alla dess aktörer för att tydliggöra nyttan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statens riskkapital i än högre grad ska kunna matcha lokalt riskkapital genom samverkan med kreditgarantiföreningar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kreditföreningar och mikrofonder bör främjas för hållbart företagande inom även den sociala ekonomin och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att utformning av regler för crowdfunding tar hänsyn till internationella exempel på lagstiftning och användning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en statlig investeringsfond för att främja verksamheter inom det sociala området som kan ge arbete och sysselsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av finansieringsmöjligheter beträffande privatpersoners, företags och andra aktörers möjligheter att investera i lokal företagsutveckling och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de statliga forskningsinstituten bör ges tydligare uppdrag att bidra till kunskap och information om tillgängliga FoU-satsningar för industrins små och medelstora företag och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de regionala industriella utvecklingscentrumen (IUC) bör ges finansiellt stöd från staten inom ramen för företagsfrämjande för att kunna förverkliga industrialiseringsstrategin och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja lokala företagslotsar och tillkännager detta för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga verksamheter i högre grad ska bidra till att verka för att internationella möten och evenemang arrangeras i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka Visit Swedens uppdrag för att bearbeta utländska marknader i syfte att få fler möten, kongresser och event till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att strategin för att utöka start och affärsutveckling för ASF bör utvecklas till ett permanent program samt att definitionen av ASF bör läggas fast i en förordning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överenskommelsen med civilsamhället bör arbeta mer för att öka mångfalden av utförare inom hälso- och sjukvård samt omsorg och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras av samtliga statliga bolags och myndigheters utveckling vad gäller externt deltagande i upphandlingar och skapande av nya affärsverksamheter i konkurrens på öppna marknaden och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regelrådets uppgift och ställning ska stärkas genom att rådet blir obligatoriskt remissorgan för Regeringskansliets förslag och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att skapa en statlig investeringsfond, Big Society Capital, efter brittisk modell för sociala investeringar, t.ex. idéburna företag, och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att skapa en megafond för life science som kapitaliseras genom investeringar i både ägarandelar och obligationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatet för entreprenörer som omvandlar nya idéer till nya företag ska förbättras och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att människonära tjänster, exempelvis inom besöksnäringen och välfärden, bör ges förutsättningar att växa och utvecklas då de i många fall erbjuder värdefulla ingångsjobb för bl.a. ungdomar och nyanlända, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelbördan för småföretag och mikroföretag bör minskas kraftigt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja snabb utveckling, innovation och bibehållen konkurrenskraft i digitaliseringens och automatiseringens era och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för tillgången till statligt riskkapital i hela landet, för små och växande företag och för en stärkt regional tillväxt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att tillgängliggöra kurser inom entreprenörskap, t.ex. genom Ung Företagsamhet, för fler gymnasieprogram och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återupprätta och utöka programmet Investera i invandrarkvinnor och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tillväxtverket i uppdrag att utvärdera och se över möjligheten att återinrätta Winnet Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3789 av Annika Qarlsson m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriterierna för de generella företagsstöden bör ses över av regeringen för att främja såväl kvinnors som mäns företagande på lika villkor och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3791 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs långsiktiga förutsättningar som stimulerar det privata riskkapitalet att våga investera i gröna företag i utvecklingsfaser och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt minska regelbördan för små- och mikroföretag och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda incitament för företagare att anställa inom besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.